

**GRAD Novska, OIB: 09112913581
Trg dr. Franje Tuđmana 2, 44330 Novska**

PROGRAM ZAŠTITE DIVLJAČI

za

**POVRŠINE IZVAN LOVIŠTA NA PODRUČJU
GRADA Novske**

ZA RAZDOBLJE

od 1. travnja 2024. godine do 31. ožujka 2034. godine

Bjelovar, siječanj 2024. godine

Investitor i naručitelj:	GRAD Novska Trg dr. Franje Tuđmana 2, 44330 Novska	
Naziv projekta:	PROGRAM ZAŠTITE DIVLJAČI ZA POVRŠINE IZVAN LOVIŠTA NA PODRUČJU GRADA Novske važnost: od 1.4.2024. do 31.3.2034.	
Izvoditelj i izrađivač:	 OBRT ZA ŠUMARSTVO I LOVSTVO Trojstvena 94, 43000 Bjelovar - Hrvatska Vlasnik: Zvonimir Presečan Arvay, dipl. ing. šum. OIB: 33312891074	IZVODITELJ: ARVAY obrt za šumarstvo i lovstvo Trojstvena 94 43000 Bjelovar
		IZRAĐIVAČ: Zvonimir Presečan Arvay , dipl. ing. šumarstva OIB: 33312891074
Licencija:	HKIŠDT broj 1650 od 12. ožujka 2021. godine	
Ovlaštenja i stručni smjer izrađivača:	Zvonimir Presečan Arvay, dipl.ing. šumarstva upisan u imenik ovlaštenih inženjera šumarstva pod broj 1228 od 23. prosinca 2015.g. (ovlašteni inženjer šumarstva za lovstvo)	
Mjesto i datum pregleda usklađenosti Programa:	Novska, 5. ožujka 2024. godine	

SADRŽAJ

	strana
Uvod	6
1. Akt o proglašenju ili ustanovljenju površine izvan lovišta	10
2. Osnovni podaci o položaju i granicama površine izvan lovišta te njenoj površini razrađenoj po kulturama zemljišta sa zemljovlasničkim razmjerom	11
2.1. Opis prirodnih značajki staništa	20
◦ orografske, hidrografske i klimatske prilike	20
◦ edafski čimbenici	21
◦ biljne i druge zajednice	23
◦ infrastruktura	27
◦ antropogeni utjecaji	27
3. Procjena brojnog stanja divljači koja stalno, sezonski ili povremeno obitava na površinama izvan lovišta ili preko istih prelazi	28
4. Uvjeti zaštite prirode (ocjena prihvatljivosti za ekološku mrežu)	70
4.1. Ekološka mreža	70
4.2. Zaštićena područja	78
4.3. Ugroženi i rijetki stanišni tipovi i strogo zaštićene vrste	80
5. Mjere zaštite divljači	90
6. Mjere za sprječavanje šteta od divljači	91
7. Briga o drugim životinjskim vrstama	95
8. Prikaz potrebnih financijskih sredstava za provedbu programa zaštite divljači	96
9. Kronika zaštite divljači	97

Programu zaštite divljači priloženi su:

1. Zapisnik stručnog povjerenstva za pregled programa zaštite divljači;
2. Rješenje o provedenom postupku prethodne ocjene prihvatljivosti Programa za ekološku mrežu;
3. Suglasnost Ministarstva o odobrenju programa zaštite divljači;
4. Topografska karta površina obuhvata programa;
5. Karta ekološke mreže u odnosu na površine obuhvata Programa u odgovarajućem mjerilu;
6. Karta zaštićenih područja u odnosu na površine obuhvata Programa u odgovarajućem mjerilu;

Osnovne napomene

Sukladno članku 47. Zakona o lovstvu (NN: 99/18, 32/19, 32./20), Program zaštite divljači, kojim se uređuje zaštita i lov divljači na površinama na kojima je zabranjeno ustanovljivanje lovišta, korisnik površina podnosi Ministarstvu na suglasnost.

Navedene površine zovu se još i površine izvan lovišta, a obuhvaćaju slijedeće kategorije zemljišta:

1. na miniranim površinama i sigurnosnom pojasu širine do 100 m
2. na moru i ribnjacima s obalnim zemljištem koje služi za korištenje ribnjaka
3. u rasadnicima, nasadima voćaka, vinove loze i višegodišnjega ukrasnog, ljekovitog i drugog bilja koji su namijenjeni intenzivnoj proizvodnji te pašnjacima, ako su ograđeni ogradom koja sprječava prirodnu migraciju dlakave divljači
4. na zaštićenim dijelovima prirode ako je posebnim propisima u njima zabranjen lov
5. na javnim cestama i drugim javnim površinama
6. na građevinskom području, osim na neizgrađenom dijelu građevinskog područja do njegova privođenja namjeni
7. na vojnim lokacijama
8. na drugim površinama na kojima je aktom o proglašenju njihove namjene zabranjen lov.

Na temelju Ugovora o izradi Programa zaštite divljači za područje GRADA Novske, Arvay obrt za šumarstvo i lovstvo izradio je navedeni Program zaštite divljači.

Divljač na površinama izvan lovišta zaštićuje se i lovi u skladu s Programom zaštite divljači, a prema Pravilniku o sadržaju, načinu izrade i postupku donošenja, odnosno odobravanja lovnogospodarske osnove, programa uzgoja divljači i programa zaštite divljači (NN br.: 40/06, 92/08, 39/11, 41/13).

Program zaštite divljači je planski akt za razdoblje od 10 godina koji osigurava zaštitu divljači na površinama izvan lovišta.

Program sadrži:

- akt o proglašenju ili ustanovljenju površine izvan lovišta,
- osnovne podatke o položaju i granicama površine izvan lovišta te njenoj površini,
- razrađenoj po kulturama zemljišta sa zemljovlasničkim razmjerom,
- procjenu brojnog stanja divljači koja stalno, sezonski ili povremeno obitava na površinama izvan lovišta ili preko istih prelazi,
- uvjete zaštite prirode (ocjena prihvatljivosti za ekološku mrežu),
- mjere zaštite divljači,
- mjere za sprječavanje šteta od divljači,
- brigu o drugim životinjskim vrstama,
- prikaz potrebnih financijskih sredstava za provedbu programa zaštite,
- kroniku zaštite divljači.

Vrijeme trajanja programa zaštite divljači

Program zaštite divljači vrijedi:

od 1.4.2024. do 31.3.2034.

Naziv pravne ili fizičke osobe koja je Program izradila

Program zaštite divljači izradio je **ARVAY obrt za šumarstvo i lovstvo**, OIB: 33312891074, Trojstvena 94, 43000 Bjelovar, vlasnika Zvonimir Presečan Arvay, dipl. ing. šumarstva, Trojstvena 94, 43000 Bjelovar, upisan pod upisnim brojem 1228 u Imenik ovlaštenih inženjera šumarstva Hrvatske komore inženjera šumarstva i drvne tehnologije, s brojem licencije 1650 izdanim od HKIŠDT.

Popis korištenih propisa, literature i uputa:

Pri izradi Programa zaštite divljači korišteni su slijedeći zakonski propisi te literatura:

Zakonski propisi

- ZAKON O LOVSTVU
NN br.: 99/18, 32/19, 98/19, 32/20
- ZAKON O ŠUMAMA
NN BR.: 68/18, 115/18, 98/19, 32/20, 145/20, 101/23, 36/24
- ZAKON O ZAŠTITI PRIRODE
NN br.: 80/13, 15/18, 14/19, 127/19
- ZAKON O SPRJEČAVANJU UNOŠENJA I ŠIRENJA STRANIH TE INVAZIVNIH STRANIH VRSTA I UPRAVLJANJU NJIMA
NN br.: 15/18, 14/19
- ZAKON O PREKOGRANIČNOM PROMETU I TRGOVINI DIVLJIM VRSTAMA
NN br.: 94/13, 14/19, 69/22
- ZAKON O ZAŠTITI ŽIVOTINJA
NN br.: 102/17, 32/19
- ZAKON O VETERINARSTVU
NN br.: 82/13, 148/13, 115/18, 52/21, 83/22
- PRAVILNIK O SADRŽAJU, NAČINU IZRADE I POSTUPKU DONOŠENJA, ODNOSNO ODOBRAVANJA LOVNOGOSPODARSKE OSNOVE, PROGRAMA UZGOJA DIVLJAČI I PROGRAMA ZAŠTITE DIVLJAČI
NN br.: 40/06, 92/08, 39/11, 41/13
- PRAVILNIK O STRUČNOJ SLUŽBI ZA PROVEDBU LOVNOGOSPODARSKIH PLANOVA
NN br.: 108/19
- PRAVILNIK O LOVOČUVARSKOJ SLUŽBI
NN br.: 16/19
- PRAVILNIK O POTVRDI O PODRIJETLU DIVLJAČI I NJEZINIH DIJELOVA I NAČINU OZNAČAVANJA DIVLJAČI
NN br.: 15/19
- PRAVILNIK O LOVOSTAJU
NN br.: 94/19
- PRAVILNIK O LOVNIKU
NN br.: 108/19
- PRAVILNIK O TROFEJIMA DIVLJAČI
NN br.: 24/21
- PRAVILNIK O UVJETIMA I NAČINU LOVA
NN br.: 48/22
- PRAVILNIK O NAČINU UPORABE LOVAČKOG ORUŽJA I NABOJA
NN br.: 37/19
- PRAVILNIK O LOVAČKIM PSIMA
NN br.: 108/19
- PRAVILNIK O SREDIŠNJOJ LOVNOJ EVIDENCIJI
NN br.: 45/22
- STRUČNA PODLOGA ZA BONITIRANJE I UTVRĐIVANJE LOVNOPRODUKTIVNIH POVRŠINA U LOVIŠTIMA REPUBLIKE HRVATSKE
NN br.: 40/06
- CJENIK DIVLJAČI
NN br.: 20/19
- ODŠTETNI CJENIK ZA IZRAČUN NAKNADE ZA ŠTETE NA DIVLJAČI U LOVIŠTU
NN br.: 33/19
- PRAVILNIK O SOKOLARSTVU
NN br.: 47/19
- PRAVILNIK O STROGO ZAŠTIĆENIM VRSTAMA
NN br.: 144/13, 73/16
- PRAVILNIK O POPISU STANIŠNIH TIPOVA I KARTI STANIŠTA
NN br.: 27/21, 101/22
- PRAVILNIK O SAKUPLJANJU ZAVIČAJNIH DIVLJIH VRSTA
NN br.: 114/17
- PRAVILNIK O CILJEVIMA OČUVANJA I MJERAMA OČUVANJA CILJNIH VRSTA PTICA U PODRUČJIMA EKOLOŠKE MREŽE
NN br.: 25/20, 38/20
- PRAVILNIK O CILJEVIMA OČUVANJA I MJERAMA OČUVANJA CILJNIH VRSTA I STANIŠNIH TIPOVA U PODRUČJIMA EKOLOŠKE MREŽE
NN br.: 111/22
- PRAVILNIK O PRIJELAZIMA ZA DIVLJE ŽIVOTINJE
NN br.: 5/07
- PRAVILNIK O CRNOJ I BIJELOJ LISTI STRANIH VRSTA
NN br.: 13/24

- **STRATEGIJA I AKCIJSKI PLAN ZAŠTITE PRIRODE REPUBLIKE HRVATSKE ZA RAZDOBLJE OD 2017. do 2025. GODINE**
NN br.: 72/17
- **UREDBA O EKOLOŠKOJ MREŽI I NADLEŽNOSTIMA JAVNIH USTANOVA ZA UPRAVLJANJE PODRUČJIMA EKOLOŠKE MREŽE**
NN br.: 80/19, 119/23
- **KONVENCIJA O ZAŠTITI SVJETSKO KULTURNE I PRIRODNE BAŠTINE (PARIZ, 1972.) – NOTIFIKACIJA O SUKCESIJI**
(Narodne novine - Međunarodni ugovori, broj 12/93)
- **KONVENCIJA O MOČVARNIM STANIŠTIMA KOJA SU OD MEĐUNARODNOG ZNAČENJA NAROČITO KAO STANIŠTA PTICA MOČVARICA**
(Ramsar, 1971.) – Notifikacija o sukcesiji
(Narodne novine - Međunarodni ugovori, broj 12/93)
- **KONVENCIJA O BIOLOŠKOJ RAZNOLIKOSTI (RIO DE JANEIRO, 1992.)**
- Zakon o potvrđivanju - (Narodne novine - Međunarodni ugovori, broj 6/96)
- Protokol o biološkoj sigurnosti u okviru Konvencije o biološkoj raznolikosti (Narodne novine - Međunarodni ugovori, broj 7/2002)
- **KONVENCIJA O ZAŠTITI MIGRATORNIH VRSTA DIVLJIH ŽIVOTINJA (BONN, 1979.) I PRIPADAJUĆI SPORAZUMI**
- Zakon o potvrđivanju za sve – (Narodne novine - Međunarodni ugovori, broj 6/2000)
- Sporazum o zaštiti euroazijsko-sjevernoafričkih migratornih ptica močvarica (AEWA) (1995.)
- Sporazum o zaštiti europskih šišmiša (EUOBATS) (1991.)
- Memorandum o razumijevanju u svezi s mjerama zaštite za droplju (Otis tarda) (2000.)
- Memorandum o razumijevanju u svezi s mjerama zaštite za tankokljunog pozviždača (Numenius tenuirostris) (1994.)
Republika Hrvatska potpisnica od 1994.godine
- **KONVENCIJA O ZAŠTITI EUROPSKIH DIVLJIH VRSTA I PRIRODNIH STANIŠTA (BERN, 1979.)**
- Zakon o potvrđivanju (Narodne novine - Međunarodni ugovori, broj 6/2000)
- **KONVENCIJA O MEĐUNARODNOJ TRGOVINI UGROŽENIM VRSTAMA DIVLJE FAUNE I FLORE (CITES), (WASHINGTON, 1973.)**
- Zakon o potvrđivanju (ratifikaciji) – (Narodne novine – Međunarodni ugovori, broj 12/99)
- **KONVENCIJA O EUROPSKIM KRAJOBRAZIMA (FIRENZA, 2000.) - ZAKON O POTVRĐIVANJU**
(Narodne novine - Međunarodni ugovori, broj 12/2002)

Literatura i upute:

- **Zavod za zaštitu okoliša i prirode** – Podaci o strogo zaštićenim vrstama, ugroženim i rijetkim stanišnim tipovima, zaštićenim područjima i područjima ekološke mreže na području obuhvata Programa;
- **ŠUMARSKA ENCIKLOPEDIJA**
I-II-III, ZAGREB, MCMLXXX, MCMLXXXIII, MCMLXXXVII.
- **PRIRUČNIK ZA UREĐIVANJE ŠUMA**, Zagreb 1995. godina.
- **LOVAČKI PRIRUČNIK**
Lovačka knjiga 1967. godine.
- **LOVAČKI PRIRUČNIK**
Lovačka knjiga, Zagreb 1953. godine.
- **ZOOLOGIJA DIVLJAČI, LOVNA TEHNOLOGIJA.**
Prof. dr. D. Andrašić, Zagreb 1979. godine.
- **OCJENJIVANJE LOVAČKIH TROFEJA**
Veljko Varićak, Zagreb 1997. godine.
- **LOVAČKE TROFEJE: Obrada, ocjenjivanje i vrednovanje**
Alojzije Frković, Zagreb 1989. godine.
- **NAUKA O BILJNIM ZAJEDNICAMA**
Dr. Ivo Horvat, Zagreb 1949. godine.
- **METEOROLOŠKI BILTEN**
Zagreb, 1995. godine.
- **OSNOVA GOSPODARENJA za državne šume u lovištu UŠP– Odjel za uređivanje šuma**
- **ŠUMARSKA FITOCENOLOGIJA I ŠUMSKE ZAJEDNICE U HRVATSKOJ**
Joso Vukelić, Đuro Rauš, Zagreb 1998. godine
- **GOSPODARENJE ŠUMSKIM TLIMA U HRVATSKOJ**
Jakob Martinović, Jastrebarsko 2003. godine
- **KLIMATSKI ATLAS HRVATSKE 1961-1990; 1971-2000.**
DHMZ – Zagreb 2008. godine.
- **Šumska vegetacija Hrvatske**
Joso Vukelić, Zagreb 2012. godine.
- **Tloznanstvo**
Boris Vrbek, Karlovac 2013. godine.
- **STRUČNA PODLOGA ZA UTVRĐIVANJE OSNOVNIH ODREDNICA OBITAVANJA, STATUSA I SMJERNICA GOSPODARENJA ČAGLJEM (*Canis aureus* L.) U REPUBLICI HRVATSKOJ**
Sveučilište Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku Poljoprivredni fakultet u Osijeku, 2015. godine

1. Akt o proglašenju ili ustanovljenju površine izvan lovišta

Program zaštite divljači je izrađen na temelju Zakona o lovstvu i Pravilnika o sadržaju, načinu izrade i postupku donošenja, odnosno odobravanja lovnogospodarske osnove, programa uzgoja divljači i programa zaštite divljači i članka 2. Statuta Grada Novske, koja obuhvaća naselja: **Bair, Borovac, Brestača, Brezovac, Bročice, Jazavica, Kozarice, Kričke, Lovska, Nova Subocka, Novi Grabovac, Novska, Paklenica, Plesmo, Popovac, Rađenovci, Rajčići, Rajić, Roždanik, Sigetac, Stara Subocka, Stari Grabovac i Voćarica.**

Osnovni podatci o položaju, granicama, kao i ukupna površina zemljišta na kojima se ne ustanovljava lovište te njezina struktura utvrđena je ovim Programom zaštite divljači.

2. Osnovni podaci o položaju i granicama površine izvan lovišta te njenoj površini razrađenoj po kulturama zemljišta sa zemljovlasničkim razmjerom

Prostorni smještaj Grada Novske i Sisačko-moslavačke županije na karti Republike Hrvatske prikazan je na donjoj slici:

Grad Novska se nalazi istočno do jugo-istočno od Siska, prikazano na karti Sisačko-moslavačke županije:

Sastoji se od naselja: **Bair, Borovac, Brestača, Brezovac, Bročice, Jazavica, Kozarice, Kričke, Lovska, Nova Subocka, Novi Grabovac, Novska, Paklenica, Plesmo, Popovac, Rađenovci, Rajčići, Rajić, Roždanik, Sigetac, Stara Subocka, Stari Grabovac i Voćarica.**

Popis cesta kojima upravlja Grad Novska je u vrijeme izrade ovog Programa izrađivač zaprimio od Grada, a on je podložan daljnjim promjenama sukladno posebnim Zakonima:

NASELJE	Red. Br.	NAZIV DIONICE	KATASTARSKA	KATASTARSKA
		NERAZVRSTANE CESTE	ČESTICA	OPĆINA
GRAD NOVSKA	1	Obilaznica D-47 - T. Ujevića	5501, 5547/2	Novska
	2	Radnička ulica	1006/5, 3455	Novska
	3	Ulica Kralja Zvonimira	2994	Novska
	4	Ulica blaženog Alojzija Stepinca	2465, 2816, 2266	Novska
	5	Obrtnička ulica	3809/2, 4258, 4259, 3632/6, 3623/2, 3625/2, 3612, 3641, 3642	Novska
	6	Ulica bana Jelačića	201, 240/1	Novska
	7	Staroselska ulica	2970, 2980/10, 124/3, 2971/3, 61/5, 127/2, 490	Novska
	8	Bukovačka ulica	2980/5, 2980/4, 2972, 2973, 80, 1258	Novska

9	Ulica hrvatskih branitelja	zč. 1798/5, 1830/2, 1828/4, 1821/2, 1831/54, 1822/2, 1798/7, 1826, 1797/4, 276/3, 268/10, 274/7, 269/10, 261/4, 269/8, 268/8, 275/2, 269/6, 279/5, 267/8, 262/2, 267/10, 267/6 (kč. 223/1)	Novska
10	Ulica Vladimira Nazora	3504, 3611, 3275, 3641,	Novska
11	Potočna ulica	2986, 1067/8	Novska
12	Ulica Adalberta Knoppa	2968/1, 46/2, 42/8 i odvojci 20/2, 30/2, 31/3, 32/4, 21, 31/2, 32/3, 34/3, 34/2, 5/2, 1/2, 2967, 23/2, 24/1,	Novska
13	Ulica Antuna Mihanovića	zč. 276/8, 242/5, 265/3, 266/3, 238/14, 267/4, 273/4, 279/11, 265/1, 266/1, 267/11 (kč. 172/5, 240/1, 729/5), 1848/3 (582)	Novska
14	Ulica Matije Gupca	zč. 1841/2, 1833/2, 1834/2, 1840/3, 1841/1, 1841/13, 1844/19, 1844/31, 234/3, 235/3, 238/4, 243/2 (KČ. 707)	Novska
15	Ulica Ljudevita Posavskog	zč. 1841/4, 1832, 1834/6, 1834/7, 1837/2, 1838/2, 1843/1, 1843/11, 1843/3, 1817/2 (kč. br. 621)	Novska
16	Ulica Dobriše Cesarića	287, 274/1	Novska
17	Ulica Krune Tonkovića	275, 299 dio	Novska
18	Voćarska ulica	290/1	Novska
19	Ulica Slavka Batušića	759 (zč. 1844/8, 1841/10, 1848/9)	Novska
20	Ulica Matice Hrvatske	zč. 208/23, 209/9, 208/8,	Novska
21	spojnica M. Gupca i K. Tonkovića	665, 632	Novska
22	Ulica Marina Držića	2991	Novska
23	Ulica Vinka Filipovića	797	Novska
24	Ulica Frana Krste Frankopana	820/7	Novska
25	Ulica Augusta Šenoe	776	Novska
26	Ilirska ulica	1097, 964/1	Novska
27	Ulica Ivana Meštrovića	811/4	Novska
28	Trg Nikole Šubića Zrinskog	914/12	Novska

	29	Posavska ulica	936/2	Novska
	30	Zagorska ulica	915/3	Novska
	31	Dalmatinska ulica	911/2	Novska
	32	Hercegovačka ulica	3454/1	Novska
	33	Crkvena ulica	1036, 1692	Novska
	34	Zagrebačka ulica (Prilaz Domu zdravlja i autobusnom kol.)	1180, 1179, 1164/1, 1160/1	Novska
	35	Ulica Tina Ujevića	3537/2, 3506/3, 3505/2, 1019/2, 1018/3, 1017/3, 1016/3, 1015/3, 1012/2, 1011/2, 1009/2, 1008/2, 1007/2, 1006/2, 2822	Novska
	36	Ulica Josipa Kozarca	1670	Novska
	37	Ulica Ivane Brlić Mažuranić	2996 dio	Novska
	38	Ulica Antuna Gustava Matoša	2995	Novska
	39	Ulica Petra Preradovića	1806	Novska
	40	Ulica Ivana Zajca	2996 dio	Novska
	41	Ulica Stjepana Radića	1788	Novska
	42	Ulica Milivoja Glassa	2251	Novska
	43	Ulica Augusta Cesarca	2285	Novska
	44	Ulica Ivana Gundulića	2318	Novska
	45	Ulica Nikole Tesle	2392	Novska
	46	Ulica Ruđera Boškovića	2419	Novska
	47	Ulica Antuna Matije Reljkovića	2393, 2407	Novska
	48	Ulica Josipa Jurja Strossmayera	2975	Novska
	49	Ulica Ante Starčevića	1270, 470, 434/3	Novska
	50	Vinogradska ulica	1323/3, 1391	Novska
	51	Vlaička ulica	2978	Novska
	52	Lovačka ulica	3000, 1412, 1410, 536 dio	Novska
	53	Zelenička ulica	2098	Novska
	54	Kolodvorska od K. Zvonimira do Hrvatskih šuma	2188/2, 2926 dio, 2168/2, 2169/3, 2168/5, 2168/6, 2167/4, 2166/4, 2165/3, 2164/3, 2163/3, 2162/3, 2161/3, 2160/3, 2159/3, 2158/3, 2157/3, 2157/4, 2156/3	Novska
	55	Osječka, odvojak nasuprot TS prema šumi	1993	Novska
	56	Trupnopoljska ulica	2607/1, 3386, 3300/47	Novska
	57	Od kralja Tomislava do PZ Novska	4133/2, 4260/2, 4096/2, 4096/1, 4090/2, 5479	Novska
BROČICE	62	Ulica hrvatskih branitelja	3388	Bročice
	63	Ulica petog Listopada	2674	Bročice
	64	Ribička ulica	2559/1, 2557/1, 2558/3, 2556, 3300/26, 2547/2, 2548/2	Bročice

	65	Put mira	3070/6, 3072/10	Bročice
	66	Crkvena ulica	3135/3, 3142	Bročice
	67	Domobranska ulica	3106/1	Bročice
	68	Ulica svetog Mihovila (odvojak iza kbr. 240 desno ka obilaznici)	3176,3179,3275/2	Bročice
STARI GRABOVAC	69	Sokak do nogometnog igrališta	359, 343	Stari Grabovac
	70	Sokak kraj groblja do pruge	288	Stari Grabovac
PAKLENICA	71	sokak Batalovka	646, 640, 89/2	Paklenica
	72	sokak do skladišta "IMD"	405	Paklenica
VOČARICA	73	sokak kraj kbr. 45 lijevo	630	Voćarica
	74	put do groblja	363	Voćarica
JAZAVICA	75	sokak prije mosta lijevo	423, 424	Jazavica
	76	sokak do kuće kbr. 125	206	Jazavica
	77	sokak kraj kuće Filipović N.	146	Jazavica
	78	sokak do groblja (Roždanik)	234, 241	Jazavica
RAJIĆ	79	Radnička ulica	787, 1051, 1171	Rajić
	80	odvojak Kolodvorske ulice desno (između kbr, 12 i 14)	838	Rajić
	81	odvojak Kolodvorske ulice desno (kraj kbr, 46)	920	Rajić
	82	odvojak Kolodvorske ulice lijevo	914/1	Rajić
	83	ulica kraj škole do nog. igral.	509/4, 632, 640/6, 639/4	Rajić
	84	ulica kraj pošte i iza dvorane	512/5, 513, 640/3	Rajić
	85	Vukovarska ulica	788, 1129	Rajić
	86	Lovačka ulica	589, 126, 48/2, 21/2, 6/3, 431, 147/1	Rajić
BOROVAC	87	kod kbr. 103 lijevo	86/1, 87	Borovac
	88	prije kbr. 104 desno	269	Borovac
	89	iza kbr. 136	241	Borovac
BRESTAČA	90	odvojak J. Kozarca do kbr. 60	180	Brestača
	91	odvojak J. Kozarca do kbr. 31	269	Brestača
	92	odvojak do groblja	692	Brestača
		dio Zagrebačke nasuprot Radničke	dio 1318	Brestača
	93	Radnička ulica	1159	Brestača
	94	odvojak do pilane Vukelić	1249	Brestača
NOVA SUBOCKA	95	Zagorska ulica	2695	Subocka
	96	Školska ulica	2665, put prema vikendicama do LC 33143	Subocka
	97	Torine	2199/6, 2198/2	Subocka
	98	Selska	2225	Subocka
STARA SUBOCKA	99	sokak prema igralištu	2259/2, 2259/3, 2259/4	Subocka
	100	sokak prije nadvožnjaka i uz prugu	2246, 317/2, 329/2, 331, 2072 (hž)	Subocka
	101	sokak uz desnu obalu potoka Subocka	317/1	Subocka
	102	kraj škole od žc do salaša	316/1, 423	Subocka
	103	prije mosta na Subockoj lijevo	1398/1	Subocka
SIGETAC	104	iza trgovine desno od kraja asfalta	1995/43	Sigetac
PLESMO	105	od raskršća pravo do Struga	180 dio	Plesmo

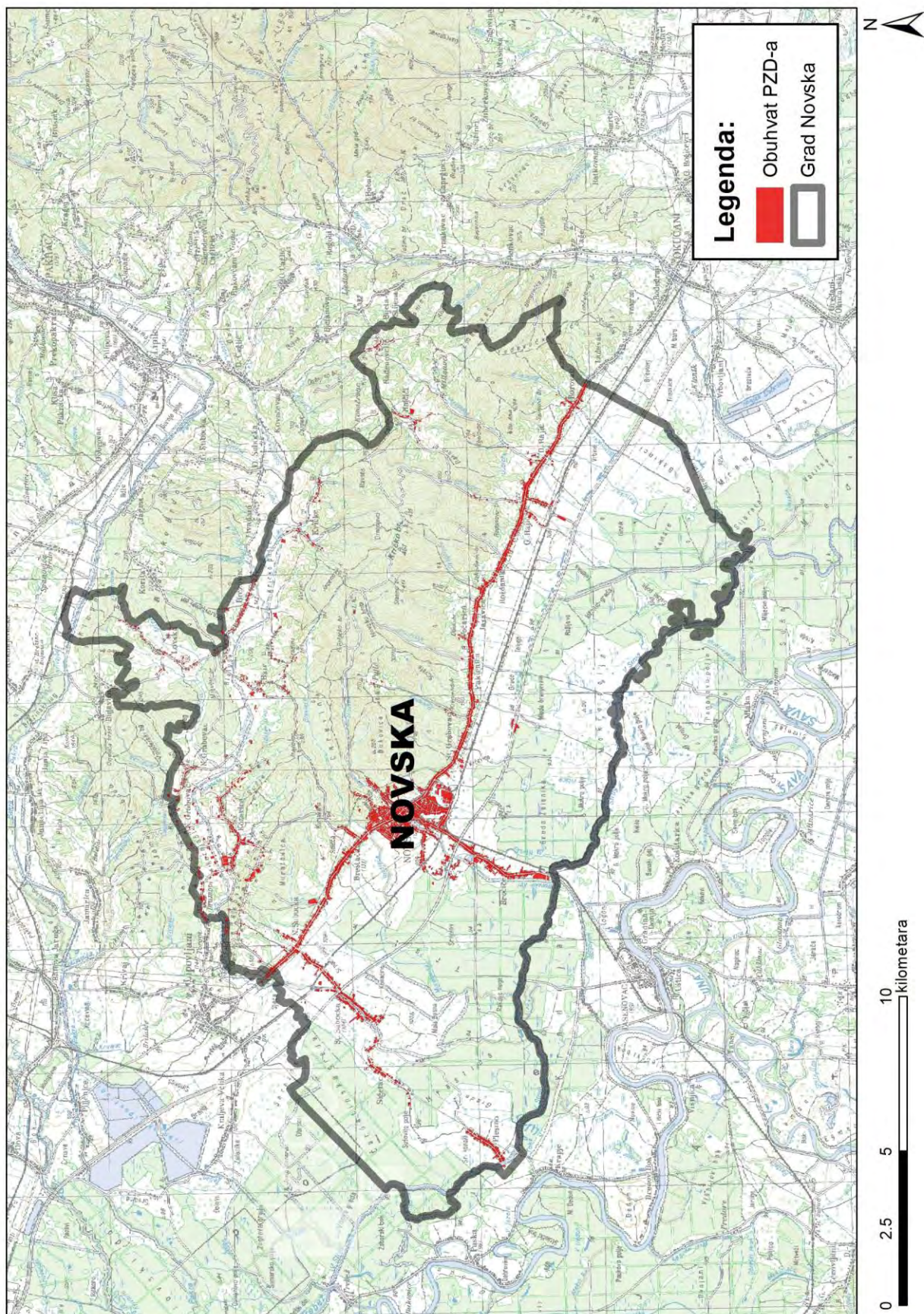
BREZOVAC	106	Od D-47 do Kričaka	1148, 1149, 115, 1151, 1152	Subocki Grad
KRIČKE	107	od D-47 do spomenika u Kričkama	603, 604, 612, 611, 610, 608	Kričke
LOVSKA	108	od D-47 do kraja sela (šuma)	536, 130/2, 293, 717/1	Lovska
	109	sokak desno kraj LK	345, 193, 738	Lovska
	110	put prema Bujavici do zadnje kuće	60, 595, 747	Lovska
KOZARICE	111	od LC-41006 do Čavlovića	420/4, 370/4	Kozarice
NOVI GRABOVAC	112	od kbr. 30 do kbr. 34	217	Novi Grabovac
	113	od kbr. 4B do kbr. 5	14/9	Novi Grabovac
BAIR	114	od LC 33179 lijevo do D-47	1018, 645, 646	Subocki Grad
POPOVAC	115	od Baira LC 33179 do zadnje kuće	1144, 851	Subocki Grad
	116	od Brezovca do Popovca	840, 852, 1153	Subocki Grad

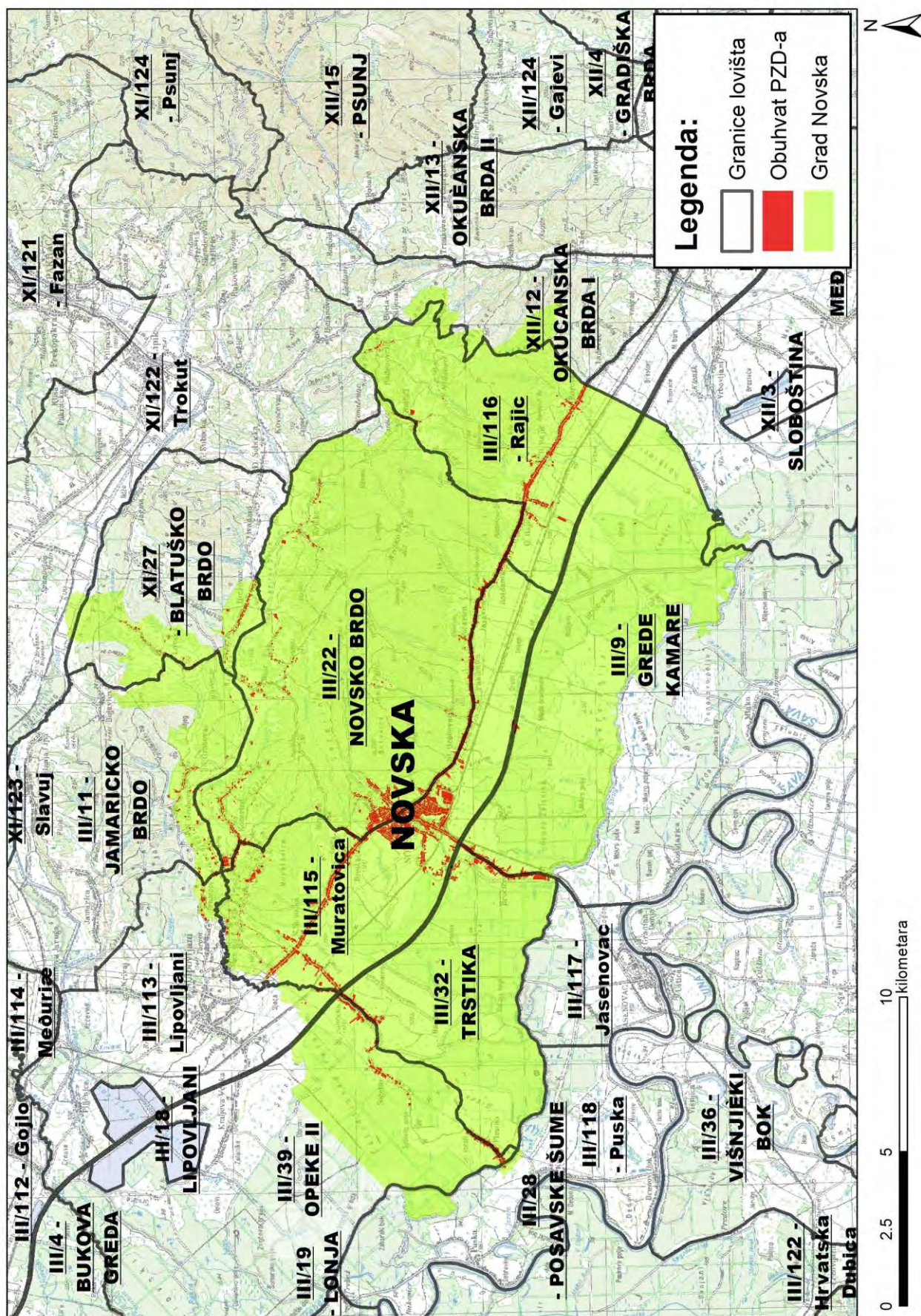
Površina izvan lovišta na području Grada Novske iznosi 846 ha. Površina je ustanovljena kombiniranjem metode planimetriranja topografskih i satelitskih karata wms servera DGU-a. Razvrstavanje zemljišta po zemljišno - vlasničkom razmjeru i katastarskim kulturama izvršeno je procjenom na bazi dostupnih podataka nacionalnog sustava identifikacije zemljišnih parcela i prostornih podataka preuzetih od Državne geodetske uprave.

ISKAZ POVRŠINA				
NAZIV POVRŠINE	VRSTA POVRŠINE	KULTURA	ZEMLJOVLASNIČKO RAZMJERJE	ha
1	2	3	4	5
KULTURE	ŠUMSKO	OBRASLO	DRŽAVNO	0
			PRIVATNO	0
			Σ	0
		NEOBRASLO	DRŽAVNO	0
			PRIVATNO	0
			Σ	0
	Ukupno šumsko:		DRŽAVNO	0
			PRIVATNO	0
	POLJOPRIVREDNO	ORANICE	DRŽAVNO	0
			PRIVATNO	0
			Σ	0
		LIVADE	DRŽAVNO	0
			PRIVATNO	0
			Σ	0
		PAŠNJACI	DRŽAVNO	0
			PRIVATNO	0
			Σ	0
		VIŠEGODIŠNJI NASADI (neograđeni)	DRŽAVNO	0
			PRIVATNO	0
			Σ	0
		OSTALO	DRŽAVNO	0
			PRIVATNO	0
			Σ	0
	Ukupno poljoprivredno:		DRŽAVNO	0
			PRIVATNO	0
	Sveukupno šumsko i poljoprivredno:		DRŽAVNO	0
			PRIVATNO	0
			ΣΣ	0
JAVNE POVRŠINE	PROMETNICE			37
	DRUGE JAVNE POVRŠINE / ARHEOLOŠKE ZONE / zelene površine			0
	Σ			37
OGRADENI VIŠEGODIŠNJI NASADI	VOĆNJACI/POVRTNJACI U SKLOPU GRADSKIH OKUĆNICA			6
	VINOGRADI			0
	RASADNICI			0
	OSTALO			0
	Σ			6
PRIVREDNI OBJEKTI	RIBNJACI			0
	OSTALO – površinski kopovi			0
	Σ			0
DRUGE POVRŠINE	VODOTOCI			0
	GRADSKJE JEZGRE/GRADSKJE STAMBENE POVRŠINE			803
	Σ			803
ΣΣ				846

Na donjoj karti je za Grad Novsku prikazana površina za koju je izrađen PZD, a koja je preklapljena na granicu obuhvata Grada:

Na donjoj karti je za prikazana granica obuhvata PZD-a preklopljena na granice ustanovljenih lovišta:

2.1. OPIS PRIRODNIH ZNAČAJKI STANIŠTA

◦ OROGRAFSKE, HIDROGRAFSKE I KLIMATSKE PRILIKE

OROGRAFIJA I HIDROGRAFIJA

Grad Novska obuhvaća 23 naselja u svome sastavu a to su:

1. Bair,
2. Borovac,
3. Brestača,
4. Brezovac,
5. Bročice,
6. Jazavica,
7. Kozarice,
8. Kričke,
9. Lovska,
10. Nova Subocka,
11. Novi Grabovac,
12. Novska,
13. Paklenica,
14. Plesmo,
15. Popovac,
16. Rađenovci,
17. Rajčiči,
18. Rajić,
19. Roždanik,
20. Sigetac,
21. Stara Subocka,
22. Stari Grabovac i
23. Voćarica.

Grad Novska smješten je na istočnom rubnom dijelu Sisačko-moslavačke županije. Na sjeveru graniči s Požeško-slavonskom županijom, na istoku s Brodsko-posavskom županijom, a udaljen je desetak kilometara od državne granice s Bosnom i Hercegovinom (granični prijelaz Jasenovac).

Grad obuhvaća površinu od 319,4 km², što čini 7,2% ukupne površine županije

Prema popisu 2021. na području Grada živi 11.137 stanovnika.

Područje Grada pripada tipu panonske umjereno kontinentalne klime tipa Cfbwx“.

To je umjereno topla kišna klima bez sušnog razdoblja. Oborine su jednoliko raspoređene kroz cijelu godinu, najsuši dio godine pada u hladno godišnje doba. Nailazimo na sporedni oborinski maksimum toploga dijela godine koji je račvast, cijepa se na maksimum u proljeće (svibnju) i u kasnom ljetu (srpnju/kolovozu), a između njih je sušno razdoblje. Temperatura najhladnijeg mjeseca kreće se iznad -3°, ljeta su topla sa srednjom mjesečnom temperaturom najtoplijeg mjeseca ispod 22°C.

◦ EDAFSKI ČIMBENICI

Općeniti opis najvažnijih tipova tala od najnižih NV:

Euglej (Močvarno glejno tlo)

Močvarno glejno tlo karakterizirano je procesima gleizacije izazvanog oborinskom vodom i dodatnim vlaženjem poplavnom i podzemnom vodom odnosno stagniranjem vode u dijelu ili čitavom solumu. Močvarno glejno tlo, ovisno o porijeklu prekomjerne vode dijelimo na tri podtipa: epiglej, hipoglej i amfiglej. Sva ova tri podtipa zastupljena su u lovištu u dolinama uz potoke i livade. U lovištu je tlo zastupljeno na vrlo malom prostoru nekadašnjih vlažnih livada.

Epiglej

Karakterizira ga oglejavanje površinskim, poplavnim i oborinskim vodama. Kako je pojava epigleja vezana uz nize i "tave", oborinska voda se tu skuplja i duže vrijeme, tu stagnira pa je njezino djelovanje adekvatno poplavnoj vodi.

Hipoglej

Za ovaj tip močvarnoga glejnog tla karakteristično je da se oglejavanje vrši pod utjecajem prekomjernog vlaženja podzemnom vodom i da se intenzitet oglejavanja pojačava s dubinom tla. Reakcija tla je umjereno kisela i s dubinom opada.

Amfiglej

Taj podtip karakterizira istovremeno oglejavanje površinskim i podzemnim vodama. Ovisno o intenzitetu vlaženja imamo veće ili manje učešće glinovitih čestica u gornjem ili donjem horizontu. Reakcija tla je slabo kisela, a dubinom profila kiselost opada.

Pseudoglej (pseudoglej)

Sklop profila A-Eg-Bg-C. Supstrati na kojima se pseudoglej može stvarati moraju biti diferencirani po teksturi tako da se ispod relativno propustljivog površinskog sloja za vodu javlja nepropustljiv sloj. Pseudoglej karakterizira izmjena vlažnog i suhog razdoblja. Pseudoglej je vezan za ravničarske terene s blagim nagibima. U dinamici zastoja vode razlikujemo tri faze:

- a) mokru—kada su sve pore ispunjene vodom;
- b) vlažnu—kada se vlažnost kreće između poljskog vodnog kapaciteta i točke venjenja i
- c) suhu fazu—kada je vlažnost ispod točke venjenja.

Naizmjenično smjenjivanje mokre i suhe faze uvjetuje redukcijske i oksidacijske procese i specifičnu morfologiju (mramoriranost) g horizonta kao i tvorbu Fe i Mn konkrecija. A horizont pod šumskom vegetacijom iznosi 6-10 cm. Površinski su horizonti (A i g) obično praškaste ilovače s više od 40 % čestica

praha, dok je nepropusni sloj glinasta ilovača. Struktura je općenito slabo izražena. Humusni horizont ima najveću poroznost (do 50 %), dok je Bg horizont praktično nepropustan za vodu i s niskim kapacitetom za zrak (3-6 %). Tlo pod šumom ima 3-5 % humusa, odnosno C i N od 10-15 %; pH se kreće od 5-6. Stupanj zasićenosti bazama u površinskim horizontima je obično niži od 50 %. Pseudoglej je vrlo podložan eroziji. U pedoklasifikacijskom i gospodarskom pogledu lučimo dva podtipa pseudogleja: obronačni i ravničarski.

Lesivirano tlo (ilimerizirano tlo, luvisol)

Sklop profila Aoh-E-Bt-C. Lesivirana tla (luvisoli) se stvaraju na ilovastim supstratima ili stijenama čijim raspadanjem može nastati dublji ilovasti profil. Luvisoli su vezani za humidna područja u kojima se mogu formirati descendetni tokovi vode. Za luvisol je karakteristično ispiranje (lesivaža) čestica gline iz E horizonta i njihovo akumuliranje u Bt horizontu. Eluvijalno-iluvijalna migracija gline odigrava se u uvjetima umjerene kiselosti (pH 5-6). Sadržaj humusa pod šumom iznosi 3–10 %. Reakcija je umjereno kisela do kisela (pH 4,2- 5,1, rijetko iznad 6,0). Tlo je srednje opskrbljeno dušikom i kalijem, dok je sadržaj pristupačnog fosfora vrlo nizak.

Luvisoli Bilogore u A horizontu imaju reakciju tla u rasponu od 4,4 do 6,5 tj. od jako kisele do slabo kisele. U većini slučajeva pripadaju u jako kisela tla. U E horizontu taj raspon je još niži, od 4,2 do 5,1 tj. od jako kiselo do kiselo. Po sadržaju humusa u tlu pripadaju u jako do vrlo jako humozna tla. Kemijske analize pokazuju kako su po sadržaju fiziološki pristupačnog fosfora slabo do srednje dobro opskrbljena, a po sadržaju fiziološki pristupačnog kalija dobro do srednje dobro opskrbljena. Po mehaničkome sastavu pripadaju u glinaste ilovače, lake gline i u pojedinim horizontima u ilovače.

Eutrično smeđe tlo (eutrični kambisol)

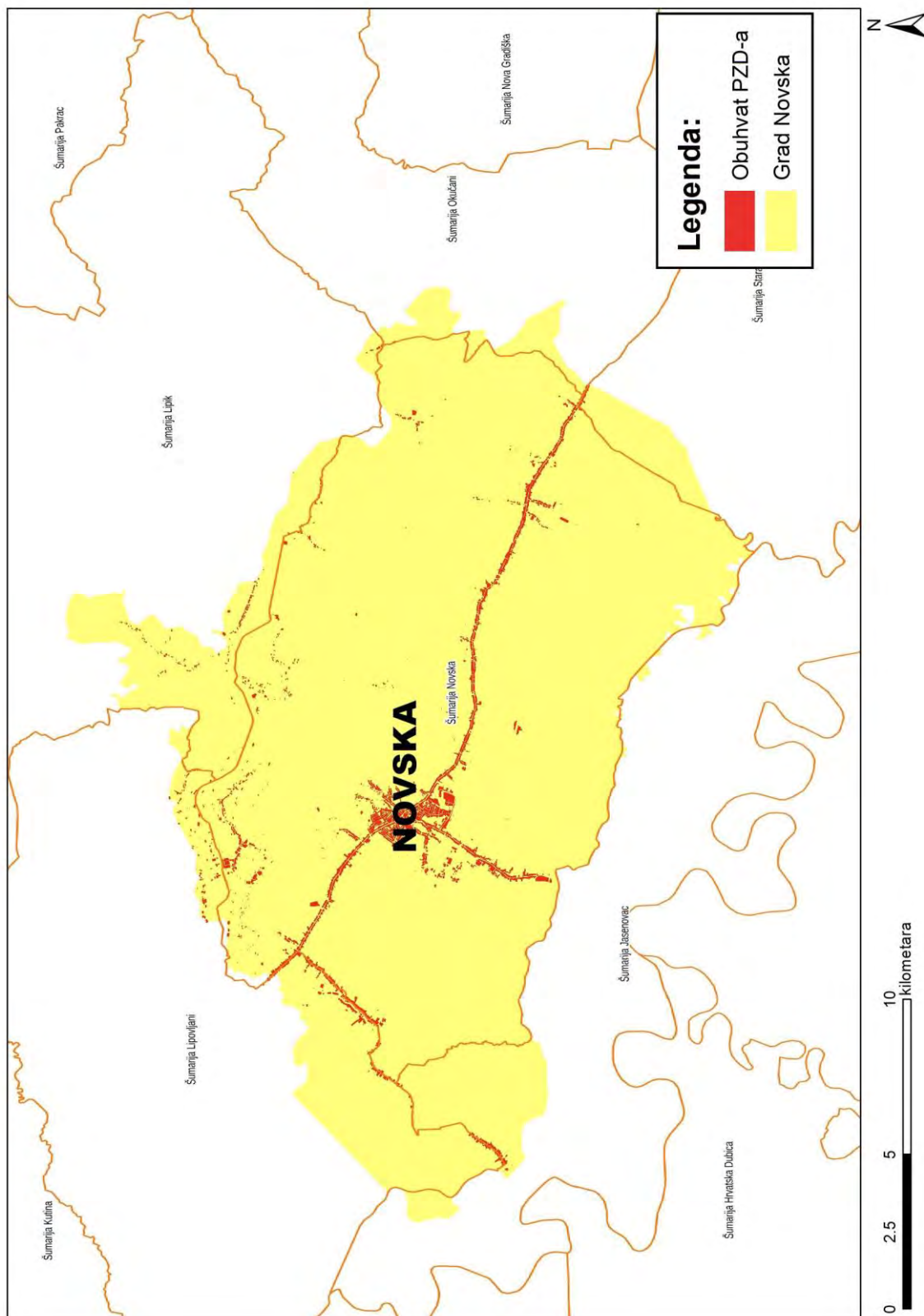
Sklop profila A-(B)v-R i A-(B)v-C-R. Matični supstrat od velike je važnosti za nastanak eutričnog kambisola. Najbolje mu odgovaraju prapor, ilovasti jezerski i riječni sedimenti, te neutralni i bazični eruptivi. Dominantan je pedogenetski proces argilosinteza. Uz argilosintezu bitni su još i ovi elementarni procesi braunizacije: slabo alkalična do neutralna eluvijacija, dekarbonatizacija i umjerena humizacija A horizonta i karbonatizacija (B) horizonta. Eutrični kambisoli većinom su ilovasti s nešto povećanim sadržajem gline u (B)v horizontu tlo ima dobru dreniranost, osrednji vodni kapacitet i povoljan zračni režim. Kemijske su osobine eutričnog kambisola na ilovastim supstratima također vrlo povoljne: slabo kisela do neutralna reakcija (pH oko 6,5), šumska tla sadrže 4-7 % humusa

Fluvijativno livadsko (humofluvisol, semiglej)

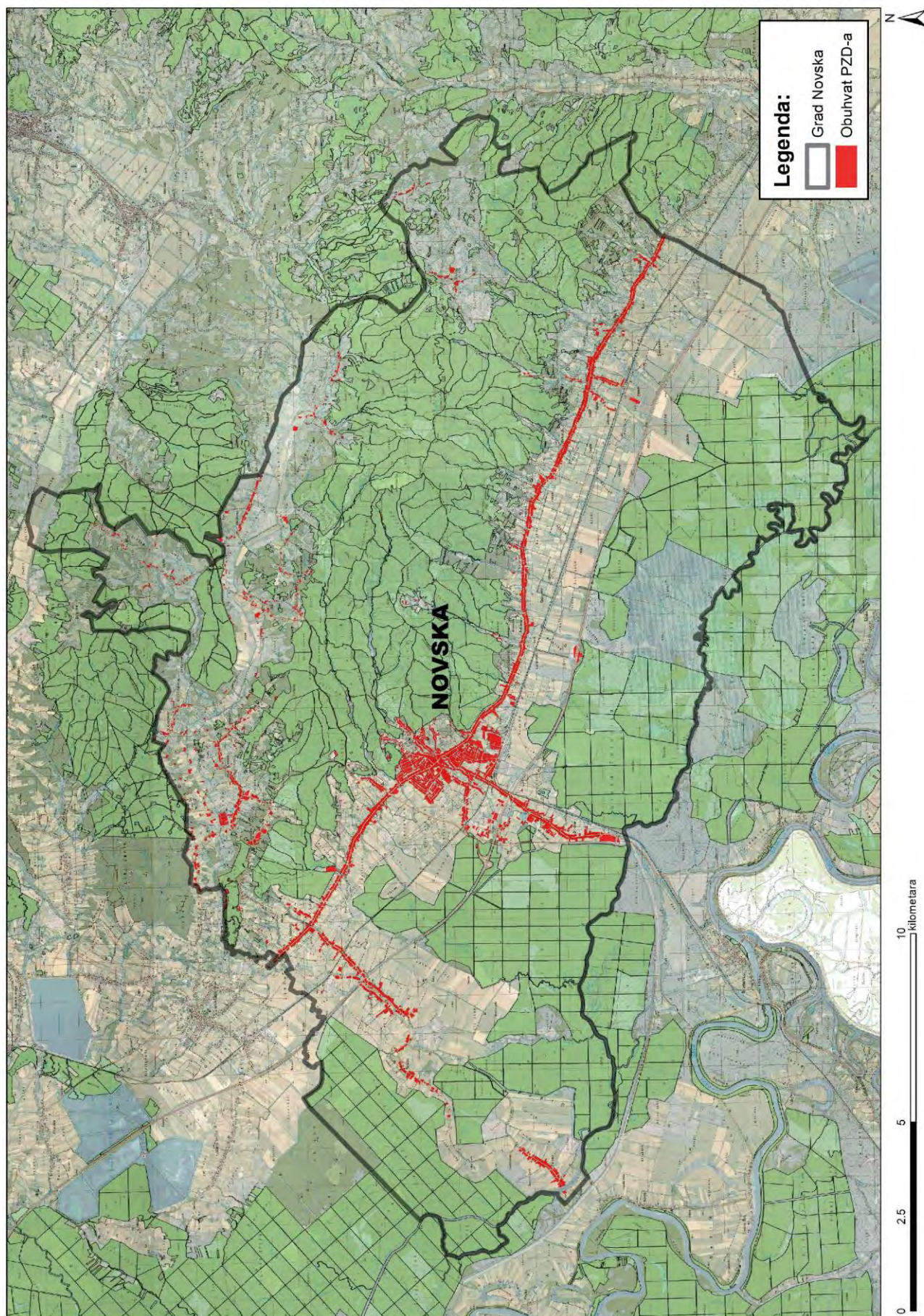
Sklop profila A-C-G. Ovo tlo se javlja uglavnom u središnjem dijelu poloja gdje uslijed smanjenog intenziteta sedimentacije dolazi do formiranja humusnog horizonta. Supstrat je pretežito ilovast. Debljina humusnog horizonta iznosi najčešće 20-30 cm. Glejni horizont leži dublje od 100 cm i ima jako izražen Gso podhorizont. Reakcije su kisele do slabo alkalne. Humofluvisoli sadrže najčešće 2-5 % humusa. Općenita karakteristika humofluvisola (semigleja) je oglejavanje podzemnim vodama koje se nalaze u dubljim dijelovima profila (ispod 1 m).

Biljne i druge zajednice

Šumama i šumskim zemljištem gospodari većim dijelom trgovačko društvo "Hrvatske šume" d.o.o., Uprava šuma Podružnica Nova Gradiška. Na donjoj karti je prikazana granica Grada sa obuhvatom PZD-a preklapljenom preko granica pripadajućih šumarija:

Na donjoj karti je prikazana granica Grada preklopljena na odsjeke državnih šuma (zeleno):

Šuma hrasta lužnjaka s velikom žutilovkom (*Genisto elatae-Quercetum roboris* Hr. 1938)

Ova sastojina pridolazi na nizinama, na terenima gdje je grabu previše mokro, a jasenu i johi premalo vlažno. Teren je uzdignut iznad razine normalnoga vodostaja, tako da su poplave periodične i kratkotrajne. U ovoj šumi hrast lužnjak ima svoj ekološki optimum.

Fitocenološki ova asocijacija ovdje se javlja u dvije subasocijacije:

a) Šuma hrasta lužnjaka i velike žutilovke s drhtavim šašem (*Genisto elatae-Quercetum roboris caricetosum brisoides* Ht. 1938.)

Ova se subasocijacija javlja u višim područjima nize i na prijelazu prema šumi lužnjaka i graba i na nešto ocjeditijim i manje poplavljenim staništima od druge subasocijacije sa rastavljenim šašem. Dolazi na hipoglejnim, rjeđe amfiglejnim tlima koja su blago kisele reakcije što potvrđuju diferencijalne vrste *Carex brisoides*, *Dechampsia caespitosa*, *Melampyrum sylvaticum* itd. Na pojedinim površinama drhtavi šaš čini i do 100% pokrovnosti, što odaje tipičnu sliku ove subasocijacije.

b) Šuma hrasta lužnjaka i velike žutilovke s rastavljenim šašem (*Genisto elatae-Quercetum roboris caricetosum brisoides* Ht. 1938.)

U prosjeku se nalazi niže od subasocijacije sa drhtavim šašem i duže vrijeme je izložena poplavama ili se obilnije kiše nešto duže zadržavaju. Mikroreljefno leži iznad barskih šuma jasena i kasnoga drijemovca (*Leucio-Fraxinetum angustifoliae*) i šume johe s trušljikom (*Frangulo-Alnetum glutinosae*), a ispod šume lužnjaka i graba (*Carpino betuli-Quercetum roboris*) na koju se negdje i direktno prisanja. Razvija se na hipoglejnim tlima dok je na poplavama izloženim površinama čest pridolazak amfigleja. Diferencijalne vrste u odnosu na prvu subasocijaciju su: *Carex remota*, *Carex strigosa*, *Rumex sanguineus* i *Lycopus europaeus*. U sloju drveća dolaze hrast lužnjak (*Quercus robur*), poljski jasen (*Fraxinus angustifolia*), crna joha (*Alnus glutinosa*). Sloj grmlja je jače ili slabije razvijen, a tvore ga velika žutilovka (*Genista tinctoria* ssp. *elata*), glogovi (*Crataegus oxycantha* i *C. monogyna*), crvena hudika (*Viburnum opulus*), crni trn (*Prunus spinosa*), poljski brijest (*Ulmus carpinifolia*), kurika (*Euonymus europaea*), šipak (*Rosa canina*), plava kupina (*Rubus caesius*). U sloju prizemnog rašća dolaze: *Carex remota*, *Carex strigosa*, *Rumex sanguineus*, *Lycopus europaeus*, *Euphorbia palustris*, *Caltha palustris*, *Lisimachia nummularia*, *Lisimachia vulgaris*, *Aegopodium podagraria*, *Geum urbanum*, *Iris pseudacorus*, *Veronica montana*, *Ajuga reptans*, *Urtica palustre*, *Cucubalus bacifer*, *Polygonatum hidropiper*, *Galium palustre*, *Glechoma hederacea*, *Miosotis scorpioides*, *Cardamine pratensis*, te penjačice *Humulus lupulus* i *Ehinocystus lobata*.

Šuma poljskog jasena s kasnim drijemovcem (*Leucoio-Fraxinetum angustifoliae* Glav. 1959.)

Asocijacija dolazi na najnižim terenima koji su izloženi čestim i dugotrajnim poplavama. Podzemna voda vrlo je blizu površini, poplave su česte i dugotrajne i stajaća voda se dugo zadržava na površini. Tu poljski jasen potpuno dominira i nema nikakve konkurencije, jer najbolje podnosi visoku razinu stagnirajuće i visoku razinu podzemne vode. Zajednica se razvija na amfiglejnim tlima, nema razvijen sloj grmlja, a u prizemnom sloju dominira geofit kasni drijemovac (*Leucoium aestivum*), kojemu pridolaze elementi barske vegetacije. Čitav teren je teško prohodan zbog poplavama nanešenoga granja i organskoga otpada koji stvara "težak miris mulja". Zbog intenzivnijih poplava i zamočvarenja zajednica pokazuje tendenciju proširenja u niže pojase zajednice hrasta lužnjaka sa žutilovkom. Osvajajući vlažnija mjesta uz obilan urod sjemena te njegovo mobilno širenje vodom i vjetrom, jasen na ovlaženom hrastovom staništu pokazuje izrazitu agresivnost. U sloju prizemnog rašća pojavljuju se: *Iris pseudocorus*, *Galium palustre*, *Euphorbia palustre*, *Lisimachia nummularia*, *Glyceria maxima*, *Stachis palustris*, *Rumex sanguineus*, *Ranunculus repens*, *Solanum dulcamara*, *Polygonatum hydropiper*, *Scorpus sylvaticus*, *Hottonia palustris*, *Lemna minor*, *Roripa amphibia*, *Juncus* sp., itd.

Šuma crne johe s trušljikom (*Frangulo-Alnetum glutinosae* Rauš 1968.)

Ova zajednica dolazi na močvarnim tlima koja su duže vremena izložena stagnirajućoj vodi i u mikrodepresijama. Šuma se razvija uglavnom na amfiglejnim tlima slabo kisele reakcije. Veći dio godine nalazi se pod površinskom vodom, gdje crna joha razvija čunjaste pridanke, koji se uzdižu iznad vodene

površine. To pokazuje plastičnost korijenove mreže, koja se osobito iskazuje uslijed poremećaja hidroloških prilika.

Sloj drveća: *Alnus glutinosa*

Sloj grmlja: *Rhamnus frangula*, *Sambucus nigra*, *Ulmus carpinifolia*, *Rubus caesius*, *Rubus fruticosus*, *Salix cinerea*, *Viburnum opulus*.

Sloj prizemnog rašća: *Deschampsia caespitosa*, *Juncus sp*, *Nephrodium spilulosum*, *Glechoma hederacea*, *Solanum dulcamara*, *Humulus lupulus*, *Carex brisoides*, *Senetio fuschii*, *Aegopodium podagraria*, *Cardamine pratensis*, *Lisimachia nummularia*.

Šume bijele vrbe i crne topole (*Salici albae* - *Populetum nigrae* Tx.1931)

Te zajednice su nepotpuno razvijene na dijelovima uz potoke. Topole i vrbe, kao pionirske vrste osvajaju prve staništa koja su obično najvlažnija i teška, pri čemu i služe za podizanje nasada na šumskim neobraslim površinama. U sloju drveća dolazi bijela vrba (*Salix alba*), crna topola (*Populus nigra*), bijela topola (*Populus alba*), bademasta vrba (*Salix triandra*). U sloju grmlja, osim vrsta iz sloja drveća dolaze *Crataegus pentagyna*, *C. nigra*, *Viburnum opulus*, *Morus alba*. U sloju prizemnog rašća dolaze izraziti hidrofiti: *Solanum dulcamara*, *Carex elata*, *Poa trivialis*, *Agrostis alba*, *Galium palustre*, *Iris pseudacorus* i drugi, kao i vrste manje vlažnih staništa *Circaea lutetiana*, *Scrophularia elata*, *Carex remota* i *Lycopus europaeus*. Na vlažnijim površinama gdje dolazi ova zajednica, koja su obično uz potoke i kanale, gnijezde se i obitavaju divlje patke. Šuma vrba i topola također kao i prethodna dolazi na manjim površinama.

Šuma hrasta lužnjaka i običnoga graba

(*Carpino betuli* - *Quercetum roboris* (Anić 1959) emend. Rauš 1969.)

Šuma hrasta lužnjaka i običnoga graba razvija se na gredama koje se nalaze izvan dohvata poplavne vode ili su te poplave rijetke i kratkotrajne te na riječnim terasama. Osnovno fiziološko i dijagnostičko značenje za ovu zajednicu ima obični grab, zato što je indikator vodnog režima pridolazeći na mjestima izvan poplava gdje nema stagnirajuće vode i gdje se razina podzemne vode kreće između 2 i 3 m (Dekanić 1962.). Lužnjak koji je edifikator pridolazi i u drugim zajednicama.

a) Tipična šuma hrasta lužnjaka i običnoga graba (*Carpino betuli* - *Quercetum roboris typicum* Rauš 1971.)

Sa vegetacijskog stajališta ovo je najstabilnija zajednica nizinskoga područja i vrhunac prirodnog razvitka nizinskih šuma. Prema Raušu (1975.) predstavlja klimaks i nastala je prirodnom sukcesijom šume *Genisto elate-Quercetum roboris caricetosum remotae*. Ova šuma se trenutno nalazi u vrlo snažnoj regresiji koja je uzrokovana poplavnim vodenim masama koje se kontrolirano ispuštaju u prostor lovišta i šuma. U sloju drveća dolaze lužnjak (*Quercus robur*) i obični grab (*Carpinus betulus*) i ponegdje klen (*Acer campestre*), divlja kruška (*Pirus pyraeaster*), malolisna lipa (*Tilia cordata*), te na poplavama izloženim predjelima poljski jasen (*Fraxinus angustifolia*) i crna joha (*Alnus glutinosa*).

b) Šuma hrasta lužnjaka i običnoga graba s bukvom (*Carpino betuli* - *Quercetum roboris fagetosum* Rauš 1971.)

Ova zajednica je vrlo zanimljiva sa ekološkog i fitocenološkog biološkog stajališta kao i za evoluciju šumske vegetacije. Pridolazak bukve u lužnjakove šume na svega nekoliko stotina metara od barskih staništa pokazuje da se radi o posebnom ekotipu bukve koji se zadržao kroz duže vremensko razdoblje. U sloju drveća dolaze: lužnjak (*Quercus robur*), bukva (*Fagus sylvatica*), grab (*Carpinus betulus*), te mjestimično divlja jabuka (*Malus sylvestris*) i kruška (*Pirus pyraeaster*).

Ostale šumske zajednice

Također su još prisutne i crnogorične kulture obične smreke, borovca, duglazije, ariša, borova, koje su sada pri kraju fiziološke zrelosti, a podignute su šezdesetih/sedamdesetih godina u vrijeme pomodarstva brzorastućih alohtonih crnogoričnih vrsta u hrvatskom šumarstvu.

Na području obuhvata PZD-a nema šuma i šumskog zemljišta.

Livadne zajednice

Livadne zajednice na prostoru Grada zauzimaju manje površine. Riječ je uglavnom o mezofilnim livadama srednje Europe.

Na području obuhvata PZD-a nema poljoprivrednih površina (osim okućnica i vrtova).

◦ ANTROPOGENI UTJECAJI I INFRASTRUKTURA

Čovjek je na području Grada urbanizacijom i industrijalizacijom značajno izmijenio izgled prirodnog krajobraza (stambeni i gospodarski objekti, putevi, željeznica, luke, ceste i dr.), što je zasigurno izmijenilo i stanišne uvjete, kako za brojne životinjske vrste tako i za divljač.

Antropogeni utjecaji ogledaju se u infrastrukturnoj mreži prometnica te aktivnostima ljudi vezanih za poljoprivredne radove i šumarstvo. Obrada, njega i zaštita poljoprivrednih kultura kao i gospodarenje šumama različitim metodama (a kemijske najčešće) znatno negativno utječe na ukupno zdravstveno stanje staništa cijelog prostora lovišta pa i zdravstveno stanje i ljudi i divljači. Također su intenzivno prisutni i utjecaji čovjeka pri uzgoju šuma kako na eksploataciji tako i na uzgajanju i zaštiti obzirom na površine mladih sastojina – branjevina - šuma u obnovi te sakupljanju šumskih proizvoda ali i rekreativnim aktivnostima izletnika osobito u vrijeme plodonošenja šumskog drveća.

Iznimno je negativan utjecaj čovjeka na resurse kroz divlje deponije na livadama i šumama i starim potočnim kanalima kao i umjetna gnojidba tla livada i oranica te ukupna zaštita kultura pesticidima kao vrlo značajan način utjecanja čovjeka na divljač.

Prostor je vrlo otvoren prometnicama. Ako tome dodamo još i šumske prometnice, jasno je da ta cestovna infrastruktura ne omogućuje mir. Ostatak infrastrukturnih građevina jesu mostovi za premošćivanje nabrojanih vodenih tokova, naftno plinske bušotine te industrijska postrojenja. Zbog intenzivne obrade poljoprivrednog zemljišta, ljudi se naročito u proljeće, ljeto i jesen intenzivno kreću po tim površinama, što uznemiruje divljač. Sve to nužno dovodi do stalne prisutnosti ljudi i intenzivnog prometa motornim sredstvima i radnim strojevima. K tome, od poljoprivredne mehanizacije stradava velik broj divljači i njihove mladunčadi jer se ne koriste plašila u tim poslovima.

3. Procjena brojnog stanja divljači koja stalno, sezonski ili povremeno obitava na površinama izvan lovišta ili preko istih prelazi

Gustoća populacije je zasigurno najvažniji strukturni element jedne populacije, a predstavlja broj jedinki jedne vrste na određenom prostoru u određeno vrijeme.

Moramo uzeti u obzir da je divljač koja obitava u lovištima i na površinama izvan lovišta često samo dio određene populacije, jer se granice populacija rijetko podudaraju sa granicama lovišta ili površina izvan lovišta. Budući je u prirodi nemoguće apsolutno utvrđivanje broja divljači, služimo se relevantnim metodama, koje nam uz druge pokazatelje (npr. višegodišnji odstrjel, štete na divljači i od divljači...) daju uvid u veličinu i trend populacije, njenu stabilnost, rast ili pad.

Brojno stanje krupne divljači – ovdje je važno dobro poznavanje teritorija i tragova koje krupna divljač ostavlja (izmet, rovanje, brazde). Čitanje tragova donosi niz podataka o tome kada je divljač tuda prošla, o njenom spolu, starosti, težini... Lovci koji su učestvovali u brojanju i opažanju divljači uočili su tragove krda koja se kreću u blizini, u pograničnim područjima, jer zbog konfiguracije terena i stanišnih uvjeta (veći dio pod izgrađenim zemljištima i naseljima) migriraju sa jedne površine na drugu.

Brojno stanje sitne divljači - ustanovljava se opažanjem i osmatranjem divljači na više lokacija na kojima se ona najčešće zadržava - oko hranilišta, pojilišta, u jutarnjim i popodnevnim satima, kroz cijelu lovnu godinu. Također, uvid u brojnost dobivamo i temeljem tragova koje sitna divljač ostavlja u staništu, kao što su tragovi nogu, izmet, loga, gnijezda, štete na kulturama, stradavanje u prometu i dr.

Kako je područje površine izvan lovišta najvećim dijelom urbanizirano, u ovom poglavlju moguće je dati samo procjenu brojnog stanja divljači koja prirodno obitava na površini izvan lovišta ili preko iste samo prelazi, a koja je utvrđena u svrhu izrade Programa zaštite divljači. Ovo treba gledati i u okviru vrsta divljači kojima se gospodari u susjednim lovištima, a koja graniče sa Površinom izvan lovišta na području obuhvata Programa.

Prikazano brojno stanje je svedeno na dan 01. travnja 2024. godine i to razvrstano prema članku 9. Zakona o lovstvu:

*Svinja divlja, srna obična i jelen obični kao i pojedine ostale vrste divljači uvršteni su u Program iz razloga njihovog stalnog obitavanja na površinama susjednih lovišta, čime ne možemo isključiti mogućnost povremenih migracija jedinki preko nelovne površine. Uglavnom se radi o povremenom pojavljivanju ove divljači na rubnim dijelovima, a niže je dano brojno stanje vrsta divljači koje se nalaze trenutno na području obuhvata Programa.

dlakava divljač	stanje	pernata divljač	stanje
kuna bjelica	8	fazan - gnjetlovi	10
lisica	8	golub pećinar	80
		vrana siva	100
		vrana gačac	60

PROCJENA BROJNOG STANJA KRUPNE DIVLJAČI

LOVNA GODINA	VRSTA DIVLJAČI	DOBNA STRUKTURA								Σ		ΣΣ
		POMLADAK		MLADA		SREDNJA		ZRELA				
		M	Ž	M	Ž	M	Ž	M	Ž	M	Ž	
		grla										
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
01. travnja 2024. - 31. ožujka 2025.	JELEN OBIČNI (<i>Cervus elaphus</i> L.)											
01. travnja 2025. - 31. ožujka 2026.												
01. travnja 2026. - 31. ožujka 2027.												
01. travnja 2027. - 31. ožujka 2028.												
01. travnja 2028. - 31. ožujka 2029.												
01. travnja 2029. - 31. ožujka 2030.												
01. travnja 2030. - 31. ožujka 2031.												
01. travnja 2031. - 31. ožujka 2032.												
01. travnja 2032. - 31. ožujka 2033.												
01. travnja 2033. - 31. ožujka 2034.												

PROCJENA BROJNOG STANJA KRUPNE DIVLJAČI

LOVNA GODINA	VRSTA DIVLJAČI	DOBNA STRUKTURA								Σ		ΣΣ
		POMLADAK		MLADA		SREDNJA		ZRELA				
		M	Ž	M	Ž	M	Ž	M	Ž	M	Ž	
		grla										
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
01. travnja 2024. - 31. ožujka 2025.	JELEN LOPATAR (Dama dama L.)											
01. travnja 2025. - 31. ožujka 2026.												
01. travnja 2026. - 31. ožujka 2027.												
01. travnja 2027. - 31. ožujka 2028.												
01. travnja 2028. - 31. ožujka 2029.												
01. travnja 2029. - 31. ožujka 2030.												
01. travnja 2030. - 31. ožujka 2031.												
01. travnja 2031. - 31. ožujka 2032.												
01. travnja 2032. - 31. ožujka 2033.												
01. travnja 2023. - 31. ožujka 2034.												

PROCJENA BROJNOG STANJA KRUPNE DIVLJAČI

LOVNA GODINA	VRSTA DIVLJAČI	DOBNA STRUKTURA								Σ		ΣΣ
		POMLADAK		MLADA		SREDNJA		ZRELA				
		M	Ž	M	Ž	M	Ž	M	Ž	M	Ž	
		grla										
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
01. travnja 2024. - 31. ožujka 2025.	SRNA OBIČNA (<i>Capreolus capreolus</i> L.)											
01. travnja 2025. - 31. ožujka 2026.												
01. travnja 2026. - 31. ožujka 2027.												
01. travnja 2027. - 31. ožujka 2028.												
01. travnja 2028. - 31. ožujka 2029.												
01. travnja 2029. - 31. ožujka 2030.												
01. travnja 2030. - 31. ožujka 2031.												
01. travnja 2031. - 31. ožujka 2032.												
01. travnja 2032. - 31. ožujka 2033.												
01. travnja 2023. - 31. ožujka 2034.												

PROCJENA BROJNOG STANJA KRUPNE DIVLJAČI

LOVNA GODINA	VRSTA DIVLJAČI	DOBNA STRUKTURA								Σ		ΣΣ
		POMLADAK		MLADA		SREDNJA		ZRELA				
		M	Ž	M	Ž	M	Ž	M	Ž	M	Ž	
		grla										
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
01. travnja 2024. - 31. ožujka 2025.	SVINJA DIVLJA (<i>Sus scrofa</i> L.)											
01. travnja 2025. - 31. ožujka 2026.												
01. travnja 2026. - 31. ožujka 2027.												
01. travnja 2027. - 31. ožujka 2028.												
01. travnja 2028. - 31. ožujka 2029.												
01. travnja 2029. - 31. ožujka 2030.												
01. travnja 2030. - 31. ožujka 2031.												
01. travnja 2031. - 31. ožujka 2032.												
01. travnja 2032. - 31. ožujka 2033.												
01. travnja 2033. - 31. ožujka 2034.												

PROCJENA BROJNOG STANJA SITNE DIVLJAČI						
LOVNA GODINA	VRSTA DIVLJAČI	DOBNA STRUKTURA				Σ
		MLADI		ODRASLA		
		M	Ž	M	Ž	
		grla/kljunova				
1	2	3	4	5	6	7
01. travnja 2024. - 31. ožujka 2025.	JAZAVAC (<i>Meles meles</i> L.)					
01. travnja 2025. - 31. ožujka 2026.						
01. travnja 2026. - 31. ožujka 2027.						
01. travnja 2027. - 31. ožujka 2028.						
01. travnja 2028. - 31. ožujka 2029.						
01. travnja 2029. - 31. ožujka 2030.						
01. travnja 2030. - 31. ožujka 2031.						
01. travnja 2031. - 31. ožujka 2032.						
01. travnja 2032. - 31. ožujka 2033.						
01. travnja 2023. - 31. ožujka 2034.						

PROCJENA BROJNOG STANJA SITNE DIVLJAČI						
LOVNA GODINA	VRSTA DIVLJAČI	DOBNA STRUKTURA				Σ
		MLADI		ODRASLA		
		M	Ž	M	Ž	
		grla/kljunova				
1	2	3	4	5	6	7
01. travnja 2024. - 31. ožujka 2025.	MAČKA DIVLJA <i>(Felis silvestris</i> Schreber 1777.)					
01. travnja 2025. - 31. ožujka 2026.						
01. travnja 2026. - 31. ožujka 2027.						
01. travnja 2027. - 31. ožujka 2028.						
01. travnja 2028. - 31. ožujka 2029.						
01. travnja 2029. - 31. ožujka 2030.						
01. travnja 2030. - 31. ožujka 2031.						
01. travnja 2031. - 31. ožujka 2032.						
01. travnja 2032. - 31. ožujka 2033.						
01. travnja 2023. - 31. ožujka 2034.						

PROCJENA BROJNOG STANJA SITNE DIVLJAČI

LOVNA GODINA	VRSTA DIVLJAČI	DOBNA STRUKTURA				Σ
		MLADI		ODRASLA		
		M	Ž	M	Ž	
		grla/kljunova				
1	2	3	4	5	6	7
01. travnja 2024. - 31. ožujka 2025.	KUNA BJELICA (<i>Martes foina</i> Erxleben.)			4	4	8
01. travnja 2025. - 31. ožujka 2026.						
01. travnja 2026. - 31. ožujka 2027.						
01. travnja 2027. - 31. ožujka 2028.						
01. travnja 2028. - 31. ožujka 2029.						
01. travnja 2029. - 31. ožujka 2030.						
01. travnja 2030. - 31. ožujka 2031.						
01. travnja 2031. - 31. ožujka 2032.						
01. travnja 2032. - 31. ožujka 2033.						
01. travnja 2023. - 31. ožujka 2034.						

PROCJENA BROJNOG STANJA SITNE DIVLJAČI						
LOVNA GODINA	VRSTA DIVLJAČI	DOBNA STRUKTURA				Σ
		MLADI		ODRASLA		
		M	Ž	M	Ž	
		grla/kljunova				
1	2	3	4	5	6	7
01. travnja 2024. - 31. ožujka 2025.	KUNA ZLATICA (<i>Martes martes L.</i>)					
01. travnja 2025. - 31. ožujka 2026.						
01. travnja 2026. - 31. ožujka 2027.						
01. travnja 2027. - 31. ožujka 2028.						
01. travnja 2028. - 31. ožujka 2029.						
01. travnja 2029. - 31. ožujka 2030.						
01. travnja 2030. - 31. ožujka 2031.						
01. travnja 2031. - 31. ožujka 2032.						
01. travnja 2032. - 31. ožujka 2033.						
01. travnja 2023. - 31. ožujka 2034.						

PROCJENA BROJNOG STANJA SITNE DIVLJAČI						
LOVNA GODINA	VRSTA DIVLJAČI	DOBNA STRUKTURA				Σ
		MLADI		ODRASLA		
		M	Ž	M	Ž	
		grla/kljunova				
1	2	3	4	5	6	7
01. travnja 2024. - 31. ožujka 2025.	DABAR (<i>Castor fiber L.</i>)					
01. travnja 2025. - 31. ožujka 2026.						
01. travnja 2026. - 31. ožujka 2027.						
01. travnja 2027. - 31. ožujka 2028.						
01. travnja 2028. - 31. ožujka 2029.						
01. travnja 2029. - 31. ožujka 2030.						
01. travnja 2030. - 31. ožujka 2031.						
01. travnja 2031. - 31. ožujka 2032.						
01. travnja 2032. - 31. ožujka 2033.						
01. travnja 2033. - 31. ožujka 2034.						

PROCJENA BROJNOG STANJA SITNE DIVLJAČI						
LOVNA GODINA	VRSTA DIVLJAČI	DOBNA STRUKTURA				Σ
		MLADI		ODRASLA		
		M	Ž	M	Ž	
		grla/kljunova				
1	2	3	4	5	6	7
01. travnja 2024. - 31. ožujka 2025.	ZEC OBIČNI <i>(Lepus europaeus L.)</i>					
01. travnja 2025. - 31. ožujka 2026.						
01. travnja 2026. - 31. ožujka 2027.						
01. travnja 2027. - 31. ožujka 2028.						
01. travnja 2028. - 31. ožujka 2029.						
01. travnja 2029. - 31. ožujka 2030.						
01. travnja 2030. - 31. ožujka 2031.						
01. travnja 2031. - 31. ožujka 2032.						
01. travnja 2032. - 31. ožujka 2033.						
01. travnja 2023. - 31. ožujka 2034.						

Socijalni kapacitet ove vrste iznosi 10 grla.

PROCJENA BROJNOG STANJA SITNE DIVLJAČI

LOVNA GODINA	VRSTA DIVLJAČI	DOBNA STRUKTURA				Σ
		MLADI		ODRASLA		
		M	Ž	M	Ž	
		grla/kljunova				
1	2	3	4	5	6	7
01. travnja 2024. - 31. ožujka 2025.	LISICA (<i>Vulpes vulpes</i> L.)			4	4	8
01. travnja 2025. - 31. ožujka 2026.						
01. travnja 2026. - 31. ožujka 2027.						
01. travnja 2027. - 31. ožujka 2028.						
01. travnja 2028. - 31. ožujka 2029.						
01. travnja 2029. - 31. ožujka 2030.						
01. travnja 2030. - 31. ožujka 2031.						
01. travnja 2031. - 31. ožujka 2032.						
01. travnja 2032. - 31. ožujka 2033.						
01. travnja 2023. - 31. ožujka 2034.						

PROCJENA BROJNOG STANJA SITNE DIVLJAČI						
LOVNA GODINA	VRSTA DIVLJAČI	DOBNA STRUKTURA				Σ
		MLADI		ODRASLA		
		M	Ž	M	Ž	
		grla/kljunova				
1	2	3	4	5	6	7
01. travnja 2024. - 31. ožujka 2025.	ČAGALJ (<i>Canis aureus</i> L.)					
01. travnja 2025. - 31. ožujka 2026.						
01. travnja 2026. - 31. ožujka 2027.						
01. travnja 2027. - 31. ožujka 2028.						
01. travnja 2028. - 31. ožujka 2029.						
01. travnja 2029. - 31. ožujka 2030.						
01. travnja 2030. - 31. ožujka 2031.						
01. travnja 2031. - 31. ožujka 2032.						
01. travnja 2032. - 31. ožujka 2033.						
01. travnja 2023. - 31. ožujka 2034.						

PROCJENA BROJNOG STANJA SITNE DIVLJAČI						
LOVNA GODINA	VRSTA DIVLJAČI	DOBNA STRUKTURA				Σ
		MLADI		ODRASLA		
		M	Ž	M	Ž	
		grla/kjunova				
1	2	3	4	5	6	7
01. travnja 2024. - 31. ožujka 2025.	TVOR (<i>Mustela putorius</i> L.)					
01. travnja 2025. - 31. ožujka 2026.						
01. travnja 2026. - 31. ožujka 2027.						
01. travnja 2027. - 31. ožujka 2028.						
01. travnja 2028. - 31. ožujka 2029.						
01. travnja 2029. - 31. ožujka 2030.						
01. travnja 2030. - 31. ožujka 2031.						
01. travnja 2031. - 31. ožujka 2032.						
01. travnja 2032. - 31. ožujka 2033.						
01. travnja 2033. - 31. ožujka 2034.						

PROCJENA BROJNOG STANJA SITNE DIVLJAČI						
LOVNA GODINA	VRSTA DIVLJAČI	DOBNA STRUKTURA				Σ
		MLADI		ODRASLA		
		M	Ž	M	Ž	
		grla/kljunova				
1	2	3	4	5	6	7
01. travnja 2024. - 31. ožujka 2025.	FAZAN - gnjetlovi (<i>Phasianus sp. L.</i>)			5	5	10
01. travnja 2025. - 31. ožujka 2026.						
01. travnja 2026. - 31. ožujka 2027.						
01. travnja 2027. - 31. ožujka 2028.						
01. travnja 2028. - 31. ožujka 2029.						
01. travnja 2029. - 31. ožujka 2030.						
01. travnja 2030. - 31. ožujka 2031.						
01. travnja 2031. - 31. ožujka 2032.						
01. travnja 2032. - 31. ožujka 2033.						
01. travnja 2033. - 31. ožujka 2034.						

Socijalni kapacitet ove vrste iznosi 10 kljunova.

PROCJENA BROJNOG STANJA SITNE DIVLJAČI						
LOVNA GODINA	VRSTA DIVLJAČI	DOBNA STRUKTURA				Σ
		MLADI		ODRASLA		
		M	Ž	M	Ž	
		grla/kljunova				
1	2	3	4	5	6	7
01. travnja 2024. - 31. ožujka 2025.	GOLUB GRIVNJAŠ <i>(Columba palumbus L.)</i>					
01. travnja 2025. - 31. ožujka 2026.						
01. travnja 2026. - 31. ožujka 2027.						
01. travnja 2027. - 31. ožujka 2028.						
01. travnja 2028. - 31. ožujka 2029.						
01. travnja 2029. - 31. ožujka 2030.						
01. travnja 2030. - 31. ožujka 2031.						
01. travnja 2031. - 31. ožujka 2032.						
01. travnja 2032. - 31. ožujka 2033.						
01. travnja 2033. - 31. ožujka 2034.						

Socijalni kapacitet ove vrste iznosi 50 kljunova.

PROCJENA BROJNOG STANJA SITNE DIVLJAČI						
LOVNA GODINA	VRSTA DIVLJAČI	DOBNA STRUKTURA				Σ
		MLADI		ODRASLA		
		M	Ž	M	Ž	
		grla/kljunova				
1	2	3	4	5	6	7
01. travnja 2024. - 31. ožujka 2025.	GOLUB PEĆINAR (<i>Columba livia</i> Gmelin.)			40	40	80
01. travnja 2025. - 31. ožujka 2026.						
01. travnja 2026. - 31. ožujka 2027.						
01. travnja 2027. - 31. ožujka 2028.						
01. travnja 2028. - 31. ožujka 2029.						
01. travnja 2029. - 31. ožujka 2030.						
01. travnja 2030. - 31. ožujka 2031.						
01. travnja 2031. - 31. ožujka 2032.						
01. travnja 2032. - 31. ožujka 2033.						
01. travnja 2033. - 31. ožujka 2034.						

Socijalni kapacitet ove vrste iznosi 80 kljunova.

PROCJENA BROJNOG STANJA SITNE DIVLJAČI						
LOVNA GODINA	VRSTA DIVLJAČI	DOBNA STRUKTURA				Σ
		MLADI		ODRASLA		
		M	Ž	M	Ž	
		grla/kljunova				
1	2	3	4	5	6	7
01. travnja 2024. - 31. ožujka 2025.	PATKA GLUHARA (<i>Anas platyrhynchos</i> L.)					
01. travnja 2025. - 31. ožujka 2026.						
01. travnja 2026. - 31. ožujka 2027.						
01. travnja 2027. - 31. ožujka 2028.						
01. travnja 2028. - 31. ožujka 2029.						
01. travnja 2029. - 31. ožujka 2030.						
01. travnja 2030. - 31. ožujka 2031.						
01. travnja 2031. - 31. ožujka 2032.						
01. travnja 2032. - 31. ožujka 2033.						
01. travnja 2033. - 31. ožujka 2034.						

Socijalni kapacitet ove vrste iznosi 10 kljunova.

PROCJENA BROJNOG STANJA SITNE DIVLJAČI						
LOVNA GODINA	VRSTA DIVLJAČI	DOBNA STRUKTURA				Σ
		MLADI		ODRASLA		
		M	Ž	M	Ž	
		grla/kljunova				
1	2	3	4	5	6	7
01. travnja 2024. - 31. ožujka 2025.	VRANA SIVA (<i>Corvus cornix</i> L.)			50	50	100
01. travnja 2025. - 31. ožujka 2026.						
01. travnja 2026. - 31. ožujka 2027.						
01. travnja 2027. - 31. ožujka 2028.						
01. travnja 2028. - 31. ožujka 2029.						
01. travnja 2029. - 31. ožujka 2030.						
01. travnja 2030. - 31. ožujka 2031.						
01. travnja 2031. - 31. ožujka 2032.						
01. travnja 2032. - 31. ožujka 2033.						
01. travnja 2033. - 31. ožujka 2034.						

Socijalni kapacitet ove vrste iznosi 60 kljunova.

PROCJENA BROJNOG STANJA SITNE DIVLJAČI						
LOVNA GODINA	VRSTA DIVLJAČI	DOBNA STRUKTURA				Σ
		MLADI		ODRASLA		
		M	Ž	M	Ž	
		grla/kljunova				
1	2	3	4	5	6	7
01. travnja 2024. - 31. ožujka 2025.	VRANA GAČAC (<i>Corvus frugilegus</i> L.)			30	30	60
01. travnja 2025. - 31. ožujka 2026.						
01. travnja 2026. - 31. ožujka 2027.						
01. travnja 2027. - 31. ožujka 2028.						
01. travnja 2028. - 31. ožujka 2029.						
01. travnja 2029. - 31. ožujka 2030.						
01. travnja 2030. - 31. ožujka 2031.						
01. travnja 2031. - 31. ožujka 2032.						
01. travnja 2032. - 31. ožujka 2033.						
01. travnja 2033. - 31. ožujka 2034.						

Socijalni kapacitet ove vrste iznosi 40 kljunova.

PROCJENA BROJNOG STANJA SITNE DIVLJAČI						
LOVNA GODINA	VRSTA DIVLJAČI	DOBNA STRUKTURA				Σ
		MLADI		ODRASLA		
		M	Ž	M	Ž	
		grla/kljunova				
1	2	3	4	5	6	7
01. travnja 2024. - 31. ožujka 2025.	SVRAKA (<i>Pica pica</i> L.)					
01. travnja 2025. - 31. ožujka 2026.						
01. travnja 2026. - 31. ožujka 2027.						
01. travnja 2027. - 31. ožujka 2028.						
01. travnja 2028. - 31. ožujka 2029.						
01. travnja 2029. - 31. ožujka 2030.						
01. travnja 2030. - 31. ožujka 2031.						
01. travnja 2031. - 31. ožujka 2032.						
01. travnja 2032. - 31. ožujka 2033.						
01. travnja 2033. - 31. ožujka 2034.						

Socijalni kapacitet ove vrste iznosi 10 kljunova.

PROCJENA BROJNOG STANJA SITNE DIVLJAČI						
LOVNA GODINA	VRSTA DIVLJAČI	DOBNA STRUKTURA				Σ
		MLADI		ODRASLA		
		M	Ž	M	Ž	
		grla/kljunova				
1	2	3	4	5	6	7
01. travnja 2024. - 31. ožujka 2025.	ŠOJKA KREŠTALICA (<i>Garrulus glandarius</i> L.)					
01. travnja 2025. - 31. ožujka 2026.						
01. travnja 2026. - 31. ožujka 2027.						
01. travnja 2027. - 31. ožujka 2028.						
01. travnja 2028. - 31. ožujka 2029.						
01. travnja 2029. - 31. ožujka 2030.						
01. travnja 2030. - 31. ožujka 2031.						
01. travnja 2031. - 31. ožujka 2032.						
01. travnja 2032. - 31. ožujka 2033.						
01. travnja 2033. - 31. ožujka 2034.						

Socijalni kapacitet ove vrste iznosi 10 kljunova.

OBAVLJENI LOV							
LOVNA GODINA	PODACI O ULOVLJENOJ DIVLJAČI				VRIJEME, MJESTO I NAČIN LOVA	PODACI O LOVCU	RAZLOG ZA OBAVLJANJE LOVA
	VRSTA	SPOL (m:ž)	DOB (god.)	TEŽINA (kg)			
1	2	3	4		5	6	7
01. travnja 2024. - 31. ožujka 2025.							

OBAVLJENI LOV							
LOVNA GODINA	PODACI O ULOVLJENOJ DIVLJAČI				VRIJEME, MJESTO I NAČIN LOVA	PODACI O LOVCU	RAZLOG ZA OBAVLJANJE LOVA
	VRSTA	SPOL (m:ž)	DOB (god.)	TEŽINA (kg)			
1	2	3	4		5	6	7
01. travnja 2024. - 31. ožujka 2025.							

OBAVLJENI LOV							
LOVNA GODINA	PODACI O ULOVLJENOJ DIVLJAČI				VRIJEME, MJESTO I NAČIN LOVA	PODACI O LOVCU	RAZLOG ZA OBAVLJANJE LOVA
	VRSTA	SPOL (m:ž)	DOB (god.)	TEŽINA (kg)			
1	2	3	4		5	6	7
01. travnja 2025. - 31. ožujka 2026.							

OBAVLJENI LOV							
LOVNA GODINA	PODACI O ULOVLJENOJ DIVLJAČI				VRIJEME, MJESTO I NAČIN LOVA	PODACI O LOVCU	RAZLOG ZA OBAVLJANJE LOVA
	VRSTA	SPOL (m:ž)	DOB (god.)	TEŽINA (kg)			
1	2	3	4		5	6	7
01. travnja 2025. - 31. ožujka 2026.							

OBAVLJENI LOV							
LOVNA GODINA	PODACI O ULOVLJENOJ DIVLJAČI				VRIJEME, MJESTO I NAČIN LOVA	PODACI O LOVCU	RAZLOG ZA OBAVLJANJE LOVA
	VRSTA	SPOL (m:ž)	DOB (god.)	TEŽINA (kg)			
1	2	3	4		5	6	7
01. travnja 2026. - 31. ožujka 2027.							

OBAVLJENI LOV							
LOVNA GODINA	PODACI O ULOVLJENOJ DIVLJAČI				VRIJEME, MJESTO I NAČIN LOVA	PODACI O LOVCU	RAZLOG ZA OBAVLJANJE LOVA
	VRSTA	SPOL (m:ž)	DOB (god.)	TEŽINA (kg)			
1	2	3	4		5	6	7
01. travnja 2026. - 31. ožujka 2027.							

OBAVLJENI LOV							
LOVNA GODINA	PODACI O ULOVLJENOJ DIVLJAČI				VRIJEME, MJESTO I NAČIN LOVA	PODACI O LOVCU	RAZLOG ZA OBAVLJANJE LOVA
	VRSTA	SPOL (m:ž)	DOB (god.)	TEŽINA (kg)			
1	2	3	4		5	6	7
01. travnja 2027. - 31. ožujka 2028.							

OBAVLJENI LOV							
LOVNA GODINA	PODACI O ULOVLJENOJ DIVLJAČI				VRIJEME, MJESTO I NAČIN LOVA	PODACI O LOVCU	RAZLOG ZA OBAVLJANJE LOVA
	VRSTA	SPOL (m:ž)	DOB (god.)	TEŽINA (kg)			
1	2	3	4		5	6	7
01. travnja 2027. - 31. ožujka 2028.							

OBAVLJENI LOV							
LOVNA GODINA	PODACI O ULOVLJENOJ DIVLJAČI				VRIJEME, MJESTO I NAČIN LOVA	PODACI O LOVCU	RAZLOG ZA OBAVLJANJE LOVA
	VRSTA	SPOL (m:ž)	DOB (god.)	TEŽINA (kg)			
1	2	3	4		5	6	7
01. travnja 2028. - 31. ožujka 2029.							

OBAVLJENI LOV							
LOVNA GODINA	PODACI O ULOVLJENOJ DIVLJAČI				VRIJEME, MJESTO I NAČIN LOVA	PODACI O LOVCU	RAZLOG ZA OBAVLJANJE LOVA
	VRSTA	SPOL (m:ž)	DOB (god.)	TEŽINA (kg)			
1	2	3	4		5	6	7
01. travnja 2028. - 31. ožujka 2029.							

OBAVLJENI LOV							
LOVNA GODINA	PODACI O ULOVLJENOJ DIVLJAČI				VRIJEME, MJESTO I NAČIN LOVA	PODACI O LOVCU	RAZLOG ZA OBAVLJANJE LOVA
	VRSTA	SPOL (m:ž)	DOB (god.)	TEŽINA (kg)			
1	2	3	4		5	6	7
01. travnja 2029. - 31. ožujka 2030.							

OBAVLJENI LOV							
LOVNA GODINA	PODACI O ULOVLJENOJ DIVLJAČI				VRIJEME, MJESTO I NAČIN LOVA	PODACI O LOVCU	RAZLOG ZA OBAVLJANJE LOVA
	VRSTA	SPOL (m:ž)	DOB (god.)	TEŽINA (kg)			
1	2	3	4		5	6	7
01. travnja 2029. - 31. ožujka 2030.							

OBAVLJENI LOV							
LOVNA GODINA	PODACI O ULOVLJENOJ DIVLJAČI				VRIJEME, MJESTO I NAČIN LOVA	PODACI O LOVCU	RAZLOG ZA OBAVLJANJE LOVA
	VRSTA	SPOL (m:ž)	DOB (god.)	TEŽINA (kg)			
1	2	3	4		5	6	7
01. travnja 2030. - 31. ožujka 2031.							

OBAVLJENI LOV							
LOVNA GODINA	PODACI O ULOVLJENOJ DIVLJAČI				VRIJEME, MJESTO I NAČIN LOVA	PODACI O LOVCU	RAZLOG ZA OBAVLJANJE LOVA
	VRSTA	SPOL (m:ž)	DOB (god.)	TEŽINA (kg)			
1	2	3	4		5	6	7
01. travnja 2030. - 31. ožujka 2031.							

OBAVLJENI LOV

LOVNA GODINA	PODACI O ULOVLJENOJ DIVLJAČI				VRIJEME, MJESTO I NAČIN LOVA	PODACI O LOVCU	RAZLOG ZA OBAVLJANJE LOVA
	VRSTA	SPOL (m:ž)	DOB (god.)	TEŽINA (kg)			
1	2	3	4		5	6	7
01. travnja 2031. - 31. ožujka 2032.							

OBAVLJENI LOV							
LOVNA GODINA	PODACI O ULOVLJENOJ DIVLJAČI				VRIJEME, MJESTO I NAČIN LOVA	PODACI O LOVCU	RAZLOG ZA OBAVLJANJE LOVA
	VRSTA	SPOL (m:ž)	DOB (god.)	TEŽINA (kg)			
1	2	3	4		5	6	7
01. travnja 2031. - 31. ožujka 2032.							

OBAVLJENI LOV							
LOVNA GODINA	PODACI O ULOVLJENOJ DIVLJAČI				VRIJEME, MJESTO I NAČIN LOVA	PODACI O LOVCU	RAZLOG ZA OBAVLJANJE LOVA
	VRSTA	SPOL (m:ž)	DOB (god.)	TEŽINA (kg)			
1	2	3	4		5	6	7
01. travnja 2032. - 31. ožujka 2033.							

OBAVLJENI LOV							
LOVNA GODINA	PODACI O ULOVLJENOJ DIVLJAČI				VRIJEME, MJESTO I NAČIN LOVA	PODACI O LOVCU	RAZLOG ZA OBAVLJANJE LOVA
	VRSTA	SPOL (m:ž)	DOB (god.)	TEŽINA (kg)			
1	2	3	4		5	6	7
01. travnja 2032. - 31. ožujka 2033.							

OBAVLJENI LOV

LOVNA GODINA	PODACI O ULOVLJENOJ DIVLJAČI				VRIJEME, MJESTO I NAČIN LOVA	PODACI O LOVCU	RAZLOG ZA OBAVLJANJE LOVA
	VRSTA	SPOL (m:ž)	DOB (god.)	TEŽINA (kg)			
1	2	3	4		5	6	7
01. travnja 2033. - 31. ožujka 2034.							

OBAVLJENI LOV							
LOVNA GODINA	PODACI O ULOVLJENOJ DIVLJAČI				VRIJEME, MJESTO I NAČIN LOVA	PODACI O LOVCU	RAZLOG ZA OBAVLJANJE LOVA
	VRSTA	SPOL (m:ž)	DOB (god.)	TEŽINA (kg)			
1	2	3	4		5	6	7
01. travnja 2033. - 31. ožujka 2034.							

4. Uvjeti zaštite prirode (Ocjena prihvatljivosti za ekološku mrežu)

Zahvati, radnje i aktivnosti planirane Programom:

- prebrojavanje divljači i ostalih životinjskih vrsta prema godišnjoj dinamici,
- organizacija i rad lovočuvarske službe, obilazak područja obuhvata Programa radi suzbijanja nedozvoljenih radnji u vezi s lovnim gospodarenjem,
- podjela zaštitnih sredstava korisnicima površina obuhvaćenih Programom radi sprečavanja šteta i njihova edukacija u vezi upotrebe navedenih sredstava,
- rastjerivanje/izgon divljači te uporaba zaštitnih sredstava i plašila,
- eventualna upotreba selektivnih živolovki i sokolarenje,
- eventualni odstrjel divljači uz poštivanje svih zakonskih i podzakonskih akata vezanih za tu aktivnost.

4.1. EKOLOŠKA MREŽA

Direktiva o pticama i Direktiva o staništima predstavljaju srž EU zakonodavstva u zaštiti prirode. Ta dva propisa zajedno postavljaju ambiciozni visoki standard očuvanja prirode za sve države članice EU-a (trenutačno 28 država). Njihova provedba odvija se u prvom redu kroz uspostavljanje ekološke mreže Natura 2000. Svaka zemlja članica EU doprinosi ovoj mreži izdvajanjem najvažnijih područja za svaku pojedinu vrstu i stanišni tip naveden u odgovarajućim dodacima direktiva. Nije propisan postotak teritorija kojega države trebaju uključiti u mrežu - on proizlazi na kraju postupka stručnoga vrednovanja kao rezultat prostornog preklapanja svih područja izdvojenih za svaku pojedinu vrstu i stanišni tip. Veličina proglašenih Natura 2000 područja kreće se od jednog ha do preko 5000 km², ovisno o tome koja je vrsta ili stanište cilj očuvanja, a prosječna veličina područja je između 100 i 1000 ha. Sukladno Direktivi o pticama, države članice proglašavaju područja posebne zaštite (Special Protection Areas - SPA) za ptice. Direktiva o staništima pokriva sve ostale europske vrste i stanišne tipove za koje su države članice obvezne odrediti posebna područja očuvanja (Special Areas of Conservation - SAC), nakon što prođu provjeru i dobiju odobrenje Europske komisije. Ove dvije skupine područja zajedno čine mrežu Natura 2000.

Direktiva o pticama usvojena je 1979. godine, a njezin je cilj zaštititi sve divlje ptice i njihova najvažnija staništa diljem EU. Ona ograničava pojedine djelatnosti, poput držanja ili prodaje divljih ptica, te uvodi zakonske mehanizme za regulaciju drugih aktivnosti, poput lova, da bi se osigurala njihova održivost. Ta Direktiva također zahtjeva od svih zemalja članica EU da najvažnija područja za 193 ugrožene vrste i za sve ptice selice izdvoje kao područja Natura 2000 (SPA), posebno vodeći računa o močvarnim područjima od međunarodne važnosti. Do ožujka 2019. godine u zemljama EU ukupna površina SPA područja je 843.298 km².

Često se migratorne, divlje ptice mogu zaštititi samo suradnjom preko granica. Urbane rasprostranjenosti i prometne mreže su fragmentirane i smanjene staništa, intenzivna poljoprivreda, šumarstvo, ribarstvo i uporaba pesticida smanjili su im zalihe hrane, a lov je potrebno regulirati kako ne bi oštetio stanovništvo. Zabrinute zbog propadanja, države članice jednoglasno su usvojile Direktivu 79/409 / EEZ u travnju 1979.

godine. To je najstariji dio zakonodavstva EU-a o okolišu i jedan od njegovih temeljnih temelja. Izmijenjen 2009. godine postao je Direktiva 2009/147 / EZ .

Gubici i degradacija staništa najozbiljnije su prijetnje očuvanju divljih ptica. Direktiva stoga stavlja veliki naglasak na zaštitu staništa za ugrožene i migratorne vrste. Uspostavlja mrežu posebnih područja zaštite (SPA), uključujući sve najprikladnije teritorije za ove vrste. Od 1994. godine svi su SPA-ovi uključeni u ekološku mrežu Natura 2000, uspostavljenu Direktivom o staništima 92/43 / EEC.

Godine 1992. EU je usvojila Direktivu o staništima. Ona uvodi slične mjere zaštite europske flore i faune kao i Direktiva o pticama, no izuzev ptica obuhvaća dodatnih 1000 vrsta (biljaka, sisavaca, gmazova, vodozemaca, riba, određenih skupina beskralješnjaka) te više od 230 stanišnih tipova (nekih vrsta močvarnih, travnjačkih, šumskih, morskih i drugih staništa). Za 218 stanišnih tipova iz Dodatka I i za vrste iz Dodatka II Direktive (294 životinjske i 449 biljnih vrsta) države predlažu Europskoj komisiji područja pSCI (proposed Sites of Community Importance) koja nakon postupka vrednovanja i odobravanja proglašavaju SCI (Sites of Community Importance), a nakon uspostave upravljanja tim područjima postaju SAC (Special Areas of Conservation). Kako bi se olakšao postupak ocjenjivanja prijedloga pojedinih država i njihovog sagledavanja u širem kontekstu europske prirode, EU je podijeljena u devet biogeografskih regija koje su svaka za sebe karakteristične po vegetaciji, klimi, topografiji i geologiji. Granice regija su utvrđene tako da omogućuju praćenje trendova očuvanja vrsta i staništa u sličnim uvjetima diljem Europe ne vodeći računa o državnim granicama. Tih devet regija su: alpinska, kontinentalna, mediteranska, panonska, stepska, borealna, atlantska, crnomorska i makaronezijska, od kojih se kroz Hrvatsku protežu prve tri. Do ožujka 2019. godine u zemljama EU ukupna površina SCI područja iznosi 1.051.585 km².

Ekološka mreža Republike Hrvatske proglašena je Uredbom o ekološkoj mreži (Narodne novine br. 124/2013, 105/2015). U 2019. godini stupila je na snagu Uredba o ekološkoj mreži i nadležnostima javnih ustanova za upravljanje područjima ekološke mreže (Narodne novine br. 80/2019) čime je prestala važiti Uredba iz 2013. godine. U 2023. godini donesena je Uredba o izmjenama Uredbe o ekološkoj mreži i nadležnostima javnih ustanova za upravljanje područjima ekološke mreže (Narodne novine br. 119/2023).

Ekološka mreža proglašena je u svrhu očuvanja i ostvarivanja povoljnog stanja divljih vrsta ptica i njihovih staništa, drugih divljih vrsta životinja i biljaka i njihovih staništa, kao i stanišnih tipova, od osobitog značaja za Europsku uniju i Republiku Hrvatsku. Za svako pojedino područje ekološke mreže utvrđene su ciljne vrste i ciljni stanišni tipovi, kao i kartografski prikaz područja ekološke mreže.

Područja ekološke mreže obuhvaćaju i područja značajna za očuvanje migratornih vrsta ptica, osobito močvarna područja od međunarodne važnosti.

U cilju zaštite i očuvanja ciljnih vrsta i ciljnih stanišnih tipova donesena su i dva pravilnika: Pravilnik o ciljevima očuvanja i mjerama očuvanja ciljnih vrsta ptica u područjima ekološke mreže (Narodne novine br. 25/2020, 38/2020) i Pravilnik o ciljevima očuvanja i mjerama očuvanja ciljnih vrsta i stanišnih tipova u područjima ekološke mreže (Narodne novine br. 111/2022) koji još ne propisuje ciljeve i mjere očuvanja za sva područja ekološke mreže, ali se konstantno i sukcesivno nadopunjuje.

Ekološka mreža sastavljena je od četiri različite vrste područja i to:

1. Područja očuvanja značajna za ptice (POP)
2. Područja očuvanja značajna za vrste i stanišne tipove (POVS)
3. Vjerojatna područja očuvanja značajna za vrste i stanišne tipove (vPOVS)
4. Posebna područja očuvanja značajna za vrste i stanišne tipove (PPOVS).

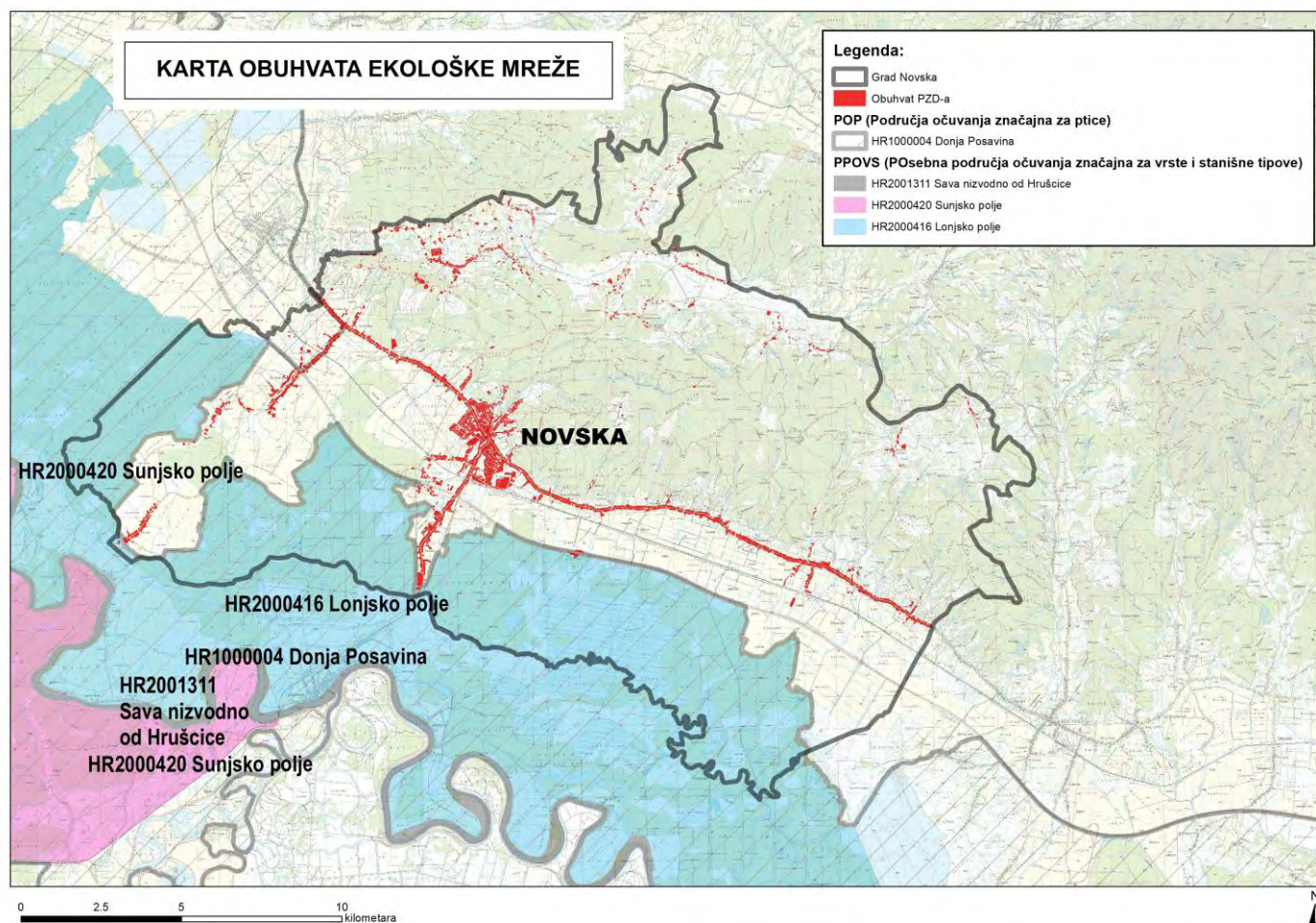
Sukladno Uredbi o izmjenama Uredbe o ekološkoj mreži i nadležnostima javnih ustanova za upravljanje područjima ekološke mreže (Narodne novine br. 119/2023) trenutno u RH ne postoje Vjerojatna područja očuvanja značajna za vrste i stanišne tipove (vPOVS).

Na području administrativnih granica Grada, a manjim dijelom i unutar obuhvata ovog Programa nalaze se slijedeća područja ekološke mreže:

R.br.	Tip područja	Kod područja	Naziv područja
1.	Područje očuvanja značajno za ptice – POP	HR1000004	Donja Posavina
2.	Posebno područje očuvanja značajno za vrste i stanišne tipove – PPOVS	HR2000416	Lonjsko polje

Osim gore navedenoga, obuhvatu Programa najbliža područja ekološke mreže su Posebna područja očuvanja značajna za vrste i stanišne tipove (PPOVS): HR2001311 Sava nizvodno od Hrušćice (oko 1,1 km od najbliže granice obuhvata Programa) i HR2000420 Sunjsko polje (oko 1,2 km od najbliže granice obuhvata Programa).

Prostorni odnos obuhvata Programa u odnosu na područja ekološke mreže prikazan je donjoj slici:

U tablici u nastavku dane su ciljne vrste Područja očuvanja značajnog za ptice – POP HR1000004 Donja Posavina:

Identifikacijski broj područja	Naziv područja	Kategorija za ciljnu vrstu	Znanstveni naziv vrste	Hrvatski naziv vrste	Status (G= gnjezdarica; P = preletnica; Z = zimovalica)		
HR1000004	Donja Posavina	1	<i>Acrocephalus melanopogon</i>	crnoprugasti trstenjak		P	
		2	<i>Actitis hypoleucos</i>	mala prutka	G		
		1	<i>Alcedo atthis</i>	vodomar	G		
		2	<i>Atias strepera</i>	patka kreketaljka	G		
		1	<i>Aquila clatiga</i>	orao klokotaš			Z
		1	<i>Aquila pomarina</i>	orao kliktaš	G		
		1	<i>Ardea purpurea</i>	čaplja danguba	G	P	
		1	<i>Ardeola ralloides</i>	žuta čaplja	G	P	
		1	<i>Aythya nyroca</i>	patka njorka	G	P	Z
		1	<i>Casmerodius albus</i>	velika bijela čaplja	G	P	Z
		1	<i>Chlidottias hybrida</i>	bjelobrada čigra	G	P	
		1	<i>Chlidonias tiiger</i>	crna čigra		P	
		1	<i>Ciconia ciconia</i>	roda	G		
		1	<i>Cicotia tiigra</i>	crna roda	G	P	
		1	<i>Circus aeruginosus</i>	eja močvarica	G		
		1	<i>Circus cyaneus</i>	eja strnjarica			Z
		1	<i>Circus pygargus</i>	eja livadarka	G		
		1	<i>Crex crex</i>	kosac	G		
		1	<i>Demirocopos medius</i>	crvenoglavi djetlić	G		
		1	<i>Detidrocopos syriacus</i>	sirijski djetlić	G		
		1	<i>Dryocopus martius</i>	crna žuna	G		
		1	<i>Egretta garzetta</i>	mala bijela čaplja	G	P	
		1	<i>Falco columbarius</i>	mali sokol			Z
		1	<i>Falco vespertinus</i>	crvenonoga vjetruša		P	
		1	<i>Ficedula albicollis</i>	bjelovrata muharica	G		
		2	<i>Gallinago gallinago</i>	šljuka kokošica	G		
		1	<i>Grus grus</i>	ždral		P	
		1	<i>Haliaeetus albicilla</i>	štekavac	G		
		1	<i>Ixobrychus minutus</i>	čapljica voljak	G	P	
		1	<i>Lanius collurio</i>	rusi svračak	G		
		1	<i>Lanius minor</i>	sivi svračak	G		
		1	<i>Milvus migrans</i>	crna lunja	G		
		2	<i>Netta rufina</i>	patka gogoljica	G		
		1	<i>Numenius arquata</i>	veliki pozviždač		P	
		1	<i>Nycticorax nycticorax</i>	gak	G	P	
		1	<i>Patidion haliaetus</i>	bukoč		P	
		1	<i>Pernis apivorus</i>	škanjac osaš	G		
		1	<i>Phalacrocorax pygmeus</i>	mali vranac	G		
		1	<i>Philomachus pugmx</i>	pršljivac		P	
		1	<i>Picus catius</i>	siva žuna	G		
		1	<i>Platalea leucorodia</i>	žličarka	G	P	
		2	<i>Podiceps nigricollis</i>	crnogri gnjurac	G		
		1	<i>Porzatta parva</i>	siva štijoka	G	P	
		1	<i>Porzana porzana</i>	riđa štijoka	G	P	

		1	<i>Porzana pusilla</i>	<i>mala štijoka</i>		P	
		2	<i>Riparia riparia</i>	<i>bregunica</i>	G		
		1	<i>Strix uralensis</i>	<i>jastrebača</i>	G		
		1	<i>Sylvia nisoria</i>	<i>pjegava grmuša</i>	G		
		1	<i>Tringa glareola</i>	<i>prutka migavica</i>		P	
		2	značajne negnijezdeće (selidbene) populacije ptica (patka lastarka <i>Anas acuta</i> , patka žličarka <i>Anas clypeata</i> , kržulja <i>Anas crecca</i> , zviždara <i>Anas penelope</i> , divlja patka <i>Anas platyrhynchos</i> , patka pupčanica <i>Anas querquedula</i> , patka kreketaljka <i>Anas strepera</i> , lisasta guska <i>Anser albifrons</i> , siva guska <i>Anser anser</i> , guska glogovnjača <i>Anser fabalis</i> , glavata patka <i>Aythya ferina</i> , krunata patka <i>Aythya fuligula</i> , patka batoglavica <i>Bucephala clangula</i> , crvenokljuni labud <i>Cygnus olor</i> , liska <i>Fulica atra</i> , šljuka kokošica <i>Gallinago gallinago</i> , crnorepa muljača <i>Limosa limosa</i> , patka gogoljica <i>Netta rufina</i> , kokošica <i>Rallus aquaticus</i> , crna prutka <i>Tringa erythropus</i> , krivokljuna prutka <i>Tringa nebularia</i> , crvenonoga prutka <i>Tringa totanus</i> , vivak <i>Vanellus vanellus</i> , veliki pozviždač <i>Numenius arquata</i>)				

Kategorija za ciljnu vrstu: 1 = međunarodno značajna vrsta za koju su područja izdvojena temeljem članka 4. stavka 1. Direktive 2009/147/EZ;
2=redovite migratorne vrste za koje su područja izdvojena temeljem članka 4. stavka 2. Direktive 2009/147/EZ

U tablici u nastavku dane su ciljne vrste i ciljni stanišni tipovi Posebnog područja očuvanja značajnog za vrste i stanišne tipove – PPOVS HR2000416 Lonjsko polje:

Identifikacijski broj područja	Naziv područja	Kategorija za ciljnu vrstu/stanišni tip	Hrvatski naziv vrste/hrvatski naziv staništa	Znanstveni naziv vrste/ Šifra stanišnog tipa
HR2000416	Lonjsko polje	1	veliki tresetar	<i>Leucorrhinia pectora</i> Jis
		1	kiseličin vatreni plavac	<i>Lycaena dispar</i>
		1	dvoprugasti kozak	<i>Graphoderus bilineai</i> us
		1	jelenak	<i>Lucanus cervus</i>
		1	hrastova strizibuba	<i>Cerambyx cerdo</i>
		1	piškur	<i>Misgurnis fossilis</i>
		1	veliki vodenjak	<i>Triturus carnifex</i>
		1	crveni mukač	<i>Bombina orientalis</i>
		1	barska kornjača	<i>Emys orbicularis</i>
		1	širokouhi mračnjak	<i>Barbastella barbastellus</i>
		1	dabar	<i>Castor fiber</i>
		1	vidra	<i>Lutra lutra</i>
		1	četverolisna raznorotka	<i>Marsilea quadrifolia</i>
		1	veliki panonski vodenjak	<i>Triturus dobrogicus</i>
		1	vijun	<i>Cobitis elongatoides</i>
		1	gavčica	<i>Rhodeus amarus</i>
		1		<i>Cucujus cinnaberinus</i>
		1	vrba šefljica	<i>Arytropa musculus</i>
		1	Prirodne eutrofne vode s vegetacijom <i>Hydrocharition</i> ili <i>Magnopotamion</i>	3150
		1	Poplavne miješane šume <i>Quercus robur</i> , <i>Ulmus laevis</i> , <i>Ulmus minor</i> , <i>Fraxinus excelsior</i> ili <i>Fraxinus angustifolia</i>	91F0
		1	Aluvijalne šume (<i>Alno-Padion</i> , <i>Alnion incanae</i> , <i>Salicion albae</i>)	91E0*
		1	Subatlantske i srednjoeuropske hrastove i hrastovo-grabove šume <i>Carpinion betuli</i>	9160
		1	Hidrofilni rubovi visokih zeleni uz rijeke i šume (<i>Convolvulion sepium</i> , <i>Filipendulion</i> , <i>Senecion fluviatilis</i>)	6430
		1	Amfibijska staništa <i>Isoeto-Nanojuncetalia</i>	3130
		1	Nizinske košarice (<i>Alopecurus pratensis</i> , <i>Sanguisorba officinalis</i>)	6510

Kategorija za ciljnu vrstu/stanišni tip: 1 = međunarodno značajna vrsta/stanišni tip za koje su područja izdvojena temeljem članka 4. stavka 1. Direktive 92/43/EEZ

Utjecaj zahvata i aktivnosti na područja ekološke mreže

Obuhvat Programa odnosi se na površine na kojima se ne ustanovljuje lovište sukladno Zakonu o lovstvu, odnosno na površine koje se prema namjeni koriste ili su predviđene za gradnju objekata (izgrađene i neizgrađene građevinske površine), infrastrukturne objekte, zaštićene objekte i sl., a sukladno prostornom planu Grada.

Unutar granica obuhvata Programa manjim dijelom nalaze se dva područja ekološke mreže: Područje očuvanja značajno za ptice (POP) HR1000004 Donja Posavina i Posebno područje očuvanja značajno za vrste i stanišne tipove (PPOVS) HR2000416 Lonjsko polje.

Vrste koje se nalaze na popisu divljači (sukladno Zakonu o lovstvu), a ujedno su i ciljne vrste područja ekološke mreže HR1000004 Donja Posavina kao značajne negnijezdeće (selidbene) populacije ptica su: patka divlja gluhara (*Anas platyrhynchos* L.), patka kržulja (*Anas crecca*), patka pupčanica (*Anas querquedula*), glavata patka (*Aythya ferina*), krunata patka (*Aythya fuligula*), guska glogovnjača (*Anser fabalis* Latham.), lisasta guska (*Anser albifrons*), liska crna (*Fulica atra* L.) i šljuka kokošica (*Gallinago gallinago* L.) koja je i gnjezdarica te dabar (*Castor fiber*) kao ciljna vrsta područja ekološke mreže HR2000416 Lonjsko polje.

Od navedenih vrsta divljači u ovom Programu "gospodariti" će se samo sa dabrom i patkom divljom gluharom i to na način da se u budućem gospodarenju predviđa samo praćenje i bilježenje njihovog brojnog stanja. Ostalim navedenim vrstama divljači neće se gospodariti ovim Programom, a ukoliko se neka od navedenih vrsta divljači pojavi na području obuhvata Programa samo će se evidentirati njezina pojavnost.

Dabar je strogo zaštićena vrsta Pravilnikom o strogo zaštićenim vrstama (Narodne novine, br. 144/13, 73/16) koja je ujedno i divljač te je zaštićen Pravilnikom o lovostaju (Narodne novine, broj 94/19) od 01. siječnja do 31. prosinca. Njime će se gospodariti temeljem Plana gospodarenja dabrom u RH. Program propisuje samo praćenje brojnosti te se može smatrati da neće biti značajnog negativnog utjecaja na dabra kao ciljnu vrstu.

S obzirom da Planom nije planirano izlučenje patke divlje gluhare nego samo praćenje i evidentiranje brojnog stanja, može se zaključiti da neće biti značajnog negativnog utjecaja na patku divlju gluharu kao ciljnu vrstu područja ekološke mreže (značajne negnijezdeće - selidbene populacije).

Provođenje Programa eventualno bi moglo imati utjecaj na sljedeće ciljne vrste gore navedenih područja ekološke mreže: vidru, ptice grabljivice, sivu gusku, patku kreketaljku, patku njorku, patku gogoljicu, patku lastarku, patku batoglavicu, kosca i crnu rodu.

Vidra se ne nalazi na popisu divljači i njome se ne gospodari ovim Programom, a u slučaju njezinog viđenja ista se neće uznemiravati te u slučaju pronalaska nastambe vidre ovlaštenik prava lova neće provoditi lovne aktivnosti u zoni radijusa 300 m oko nastambe, već će samo evidentirati njezino viđenje i podatke dostaviti nadležnim institucijama, tako da s obzirom da neće biti njezinog uznemiravanja može se zaključiti da neće biti niti značajnog negativnog utjecaja na vidru.

Iako na području obuhvata Programa nema šuma pa samim time ni uvjeta za pravljenje gnijezda i obitavanje crne rode i velike većine ptica grabljivica u slučaju pronalaska njihovih gnijezda, odnosno u zoni radijusa 100 metara oko aktivnih gnijezda strogo zaštićenih ptica grabljivica, kosca i crne rode neće se provoditi lovne aktivnosti u vrijeme njihovog razmnožavanja, tako da neće biti niti značajnog negativnog utjecaja na iste.

Obzirom da se neće loviti/odstreljivati divlje patke i guske neće doći ni do slučajnog odstrjela gore navedenih vrsta pataka i guski pa se može zaključiti da neće biti niti značajnog negativnog utjecaja na iste.

Nadalje, u slučaju potrebe eventualnog obavljanja lova i/ili rastjerivanja divljači na područjima gdje ista čini gospodarski nedopustivu štetu i/ili direktno ugrožava živote ljudi i njihovu imovinu, isto će se obavljati na udaljenosti većoj od 100 metara od aktivnih gnijezda strogo zaštićenih ptica i ciljnih vrsta ptica navedenog područja ekološke mreže te u vrijeme kada neće biti vrijeme njihovog razmnožavanja, odnosno sve lovne aktivnosti koje će ovlaštenik prava lova eventualno provoditi, obavljati će se u skladu s ciljevima očuvanja i mjerama očuvanja navedenim u Pravilniku o ciljevima očuvanja i mjerama očuvanja ciljnih vrsta ptica u područjima ekološke mreže i Pravilniku o ciljevima očuvanja i mjerama očuvanja ciljnih vrsta i stanišnih tipova u područjima ekološke mreže.

Ostale životinjske vrste koje su ciljne vrste navedenih područja ekološke mreže ne nalaze se na popisu divljači i ovim Programom (propisanim zahvatima i aktivnostima) neće se negativno utjecati na njih. Dapače, praćenje brojnog, ali i zdravstvenog stanja svih ostalih životinjskih vrsta (pa tako i ciljnih vrsta područja ekološke mreže) ima pozitivan utjecaj (naročito u slučaju pojave bolesti i sl.).

Podjela zaštitnih sredstava korisnicima površina obuhvaćenih Programom i njihova edukacija o pravilnoj primjeni navedenih sredstava nema negativan već pozitivan utjecaj na sve životinjske vrste pa tako i ciljne vrste navedenih područja ekološke mreže.

Program ne propisuje izgradnju lovnogospodarskih i lovnotehničkih objekata, nema osnivanja remiza, odnosno prihrane i prehrane tako da nema ni nikakvog negativnog utjecaja na ciljna staništa navedenog područja ekološke mreže.

Osim gore navedenih područja ekološke mreže, obuhvatu Programa najbliža područja ekološke mreže su Posebna područja očuvanja značajna za vrste i stanišne tipove (PPOVS): HR2001311 Sava nizvodno od Hrušćice i HR2000420 Sunjsko polje te obzirom na njihovu udaljenost od obuhvata Programa kao i ekološke zahtjeve njihovih ciljnih vrsta može se također isključiti značajan negativan utjecaj provođenja ovoga Programa na ciljne vrste i ciljna staništa navedenih područja ekološke mreže.

S obzirom da se ovaj Program donosi za građevinska područja i javne površine gdje se uglavnom ni ne nalaze ciljne vrste navedenih područja ekološke mreže (ili se ne bi trebale nalaziti jer uglavnom ni nemaju staništa), da se unutar obuhvata Programa nalazi samo manji dio područja ekološke mreže, da se ciljnim vrstama područja ekološke mreže koja su i divljač u smislu posebnog propisa iz područja lovstva (patka divlja gluhara i dabar) neće gospodariti (loviti) već će se samo bilježiti njihova brojna stanja, da se neće uznemiravati ciljne vrste ukoliko budu primijećene, može se zaključiti da zahvati i aktivnosti propisani ovim Programom neće imati značajan negativan utjecaj na područja ekološke mreže.

4.2. ZAŠTIĆENA PODRUČJA

Unutar obuhvata Programa manjim dijelom (3.83 hektara) nalazi se zaštićeno područje proglašeno temeljem Zakona o zaštiti prirode:

Kategorija zaštite	Naziv područja	Godina proglašenja zaštite
Park prirode	Lonjsko polje	1990.

Park prirode - „Lonjsko Polje“

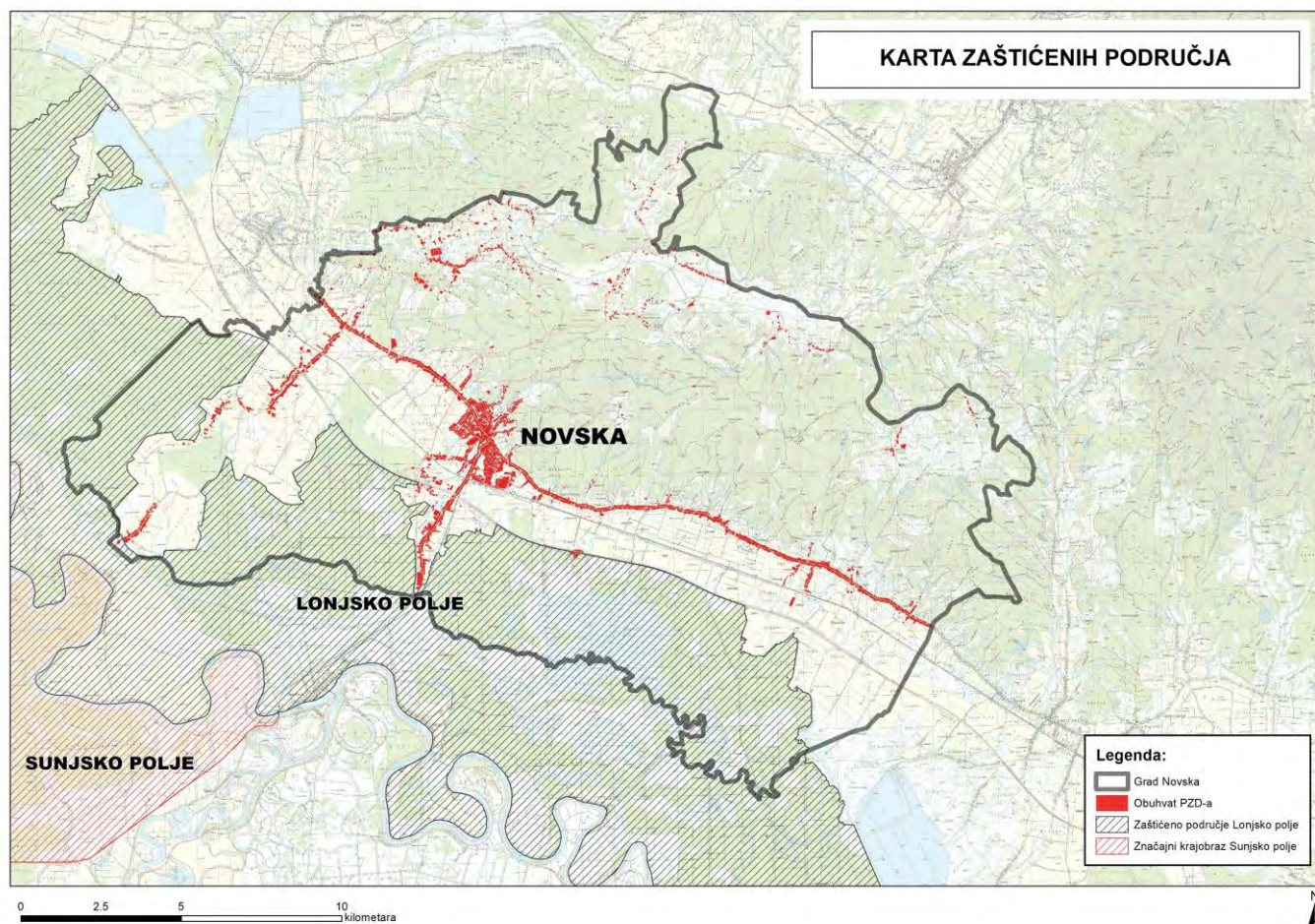
Granica parka prirode ide od utoka Česme u Lonju, Lonjom do ustave "Brezovica" na južnom obrambenom nasipu retencije Lonjsko polje. Zatim južnim obrambenim nasipom do ceste Gušče - Čigoć, te tom cestom do Save. Južnu granicu parka prirode "Lonjsko polje" čini dalje, lijeva obala Save, nizvodno do ušća M. Struga u Savu. Istočna granica teče od ušća M. Struga istočnim obrambenim nasipom retencije Mokro polje do odušnog kanala Lonja - Strug (Nova Sava), dalje nasipom uz odušni kanal Lonja - Strug do zapadnog ruba ribnjaka "Vrbovljani". Zatim sjevernim rubom šume do autoputa Zagreb - Beograd, autoputom do izlaska autoputa iz šume kod Novske, nadalje rubom šume do Velikog Struga. Sjeverno rubom šume g.j. Trstika I do lateralnog kanala Novska, dalje lateralnim kanalom Novska do autoputa, autoputom do kanala Muratovica. Zatim, prema jugu rubom šume do ceste Stara Subocka - Plesmo i cestom do izlaska iz šume i rubom šume g.j. Trstika II do Velikog Struga. Uzvodno Velikom Strugom do ruba šume g.j. "Žaborski bok". Dalje rubom šume sjeverno do autoputa. Rubom šume g.j. "Josip Kozarac" do Pakre i Pakrom do autoputa. Autoputom do Ilove, zatim rijekom Ilovom do kanala koji vodi prema ustavi "Trebež". Dalje pravcem do spoja s postojećom šumskom cestom - na udaljenosti oko 1600 m južno od sjevernog obrambenog nasipa retencije Lonjsko polje te šumskom cestom do starog korita potoka Kutnica. Lijevom obalom potoka Kutnica do autoputa pa autoputom do ceste za Osekovo. Iz Osekova putem preko Bjelovine do sela Stružec. Od Stružeca nasipom do utoka Česme u Lonju.

Površina iz akta o ustanovljenju iznosi 50.650,00 ha, a stvarna 51.136,74 ha (Bioportal).

Akt o proglašenju: Zakon o proglašenju parka prirode "Lonjsko polje", dana 28.03.1990. godine.

Značajke: Područje Lonjskog i Mokrog polja, sa pojasom sela uz lijevu obalu Save između Siska i Nove Gradiške predstavlja nesumnjivu vrijednost. Mozaik što ga čine prostrane šume hrasta lužnjaka i pripadnih vrsta, ispresijecane slikovitim pašnjacima sa starim stočarskim nastambama i mnoštvom vodenih površina, daje ovom kraju posebnu ljepotu. Znanstvena istraživanja koja se ovdje provode ukazala su na izuzetno bogatstvo i raznovrsnost biljnog i životinjskog svijeta, posebno ptica. Brojni rukavci, mrtvaje, močvarne i poplavne livade, staništa su za mnoge ptice močvarice. U šumama obitavaju bogate populacije crne rode, orla štekavca, orla kliktaša i drugih vrsta, koji su u mnogim dijelovima Evrope nestale ili su rijetke ili ugrožene. Zahvaljujući priličnoj nepristupačnosti zbog čestih i dugotrajnih poplava, ovo područje je relativno dobro očuvano od ljudskog utjecaja. Veliki vodoprivredni zahvati znatno će izmijeniti neke dijelove, ali su i rezervirali prostor Lonjskog i Mokrog polja za retencije, što je i prije bila njihova prirodna uloga. Najveće bogatstvo sa ekološkog i gospodarskog stanovišta predstavljaju šume, koje pokrivaju oko 60 % površine retencija. Izvanredno bogatstvo ornitofaune izaziva veliki međunarodni interes za ovo područje. Tu gnijezde neke vrste koje su ugrožene u cijelom svijetu, te su upisane u svjetsku Crvenu knjigu ugroženih i rijetkih vrsta (bijela

roda 530-540 para, orao štekavac - više od 15 pari, prdovac prepeličar 120-150 pari). Osim toga, ovdje gnijezdi više od 25 vrsta ugroženih u evropskim razmjerima (npr. bijela žličarka - više od 100 pari, crna roda - više od 50 pari, orao kliktaš - oko 20 pari).

4.3. UGROŽENI I RIJETKI STANIŠNI TIPOVI I STROGO ZAŠTIĆENE VRSTE

UGROŽENI I RIJETKI STANIŠNI TIPOVI

Prirodno stanište je jedinstvena funkcionalna jedinica kopnenog ili vodenog ekosustava, određena geografskim, biotičkim i abiotičkim svojstvima, neovisno o tome je li potpuno prirodno ili doprirodno. Sva istovrsna staništa čine jedan stanišni tip.

Stanište divlje vrste je okoliš određen specifičnim abiotičkim i biotičkim svojstvima, u kojem vrsta živi u bilo kojoj fazi svoga biološkog ciklusa.

Temeljem članka 52. stavak 2. Zakona o zaštiti prirode stanišni tip je u povoljnom stanju ako: je njegovo prirodno područje rasprostranjenosti i površina koju pokriva stalna ili se povećava; postoji, i u doglednoj budućnosti će se vjerojatno održati, specifična struktura i funkcije nužne za njegov dugoročni opstanak; su njegove značajne vrste u povoljnom staništu. Temeljem stavka 3. istog članka očuvanje ekosustava osigurava se očuvanjem stanišnih tipova u povoljnom stanju, odnosno obnavljanjem stanišnih tipova kojima je narušeno povoljno stanje.

Ugroženi i rijetki stanišni tipovi prema Pravilniku o popisu stanišnih tipova i karti staništa („Narodne novine“, broj: 27/21, 101/22) na području administrativnih granica Grada navedeni su u tablici:

*NKS kod	Naziv
A.3.3.	Zakorijenjena vodenjarska vegetacija (Razred <i>POTAMOGETONETEA</i> Klika in Klika et Novák 1941, Red <i>POTAMOGETONETALIA</i> Koch 1926)
A.4.1.	Tršćaci, rogozici, visoki šiljevi i visoki šaševi (Razred <i>PHRAGMITO-MAGNOCARICETEA</i> Klika in Klika et Novák 1941)
C.2.3.2.	Mezofilne livade košarice Srednje Europe (Sveza <i>Arrhenatherion elatioris</i> Br.-Bl. 1926, syn. <i>*Arrhenatherion elatioris</i> Luquet 1926)
C.2.3.2.1.	Srednjoeuropske livade rane pahovke (As. <i>Arrhenatheretum elatioris</i> Br.-Bl. ex Scherrer 1925)
C.2.4.1.	Nitrofilni pašnjaci nizinskog vegetacijskog pojasa (Sveza <i>Agropyro-Rumicion crispi</i> Nordhagen 1940)
C.3.3.1.	Brdske livade uspravnog ovsika na karbonatnoj podlozi (Sveza <i>Bromion erecti</i> Koch 1926)
C.5.2.1.	Šumske čistine velebilja i uskolisnog kipreja (Sveza <i>Atropion</i> Br.-Bl. 1950, em. R. Tx. 1950, syn. <i>*Epilobion angustifolii</i> Oberd. 1957)
E.2.2.	Poplavne šume hrasta lužnjaka (Sveza <i>Alno-Quercion roboris</i> Horvat 1950)
E.3.1.	Mješovite hrastovo-grabove i čiste grabove šume (Sveza <i>Erythronio-Carpinion</i> (Horvat 1958) Marinček in Mucina et al. 1993 i sveza <i>Carpinion betuli</i> Isler 1931)
E.4.1.	Srednjoeuropske neutrofilne do slabo acidofilne, mezofilne bukove šume (Sveza <i>Fagion sylvaticae</i> Luquet 1926)
E.4.5.	Mezofilne i neutrofilne čiste bukove šume (Podsveza <i>Lamio orvalae-Fagenion</i> (Borhidi 1963) Marinček et al. 1993)

*NKS – Nacionalna klasifikacija staništa

Od navedenih ugroženih i rijetkih stanišnih tipova (iz gornje tablice) na području obuhvata ovog Programa nalazi se samo stanišni tip C.2.3.2. Mezofilne livade košanice Srednje Europe (Sveza *Arrhenatherion elatioris* Br.-Bl. 1926, syn. **Arrhenatherion elatioris* Luquet 1926) koji je prisutan takoreći u tragovima i nalazi se neposredno uz okućnice.

STROGO ZAŠTIĆENE VRSTE

Strogo zaštićenim vrstama se, sukladno članku 151. stavku 1. Zakona o zaštiti prirode, proglašavaju zavičajne divlje vrste koje su ugrožene ili su usko rasprostranjeni endemi ili divlje vrste za koje je takav način zaštite propisan propisima Europske unije kojima se uređuje očuvanje divljih biljnih i životinjskih vrsta ili međunarodnim ugovorima kojih je Republika Hrvatska stranka. U slučaju pronalaska ozlijeđene, osakaćene, ranjene ili uginule strogo zaštićene vrste obavijestiti će se Zavod za zaštitu okoliša i prirode putem obrasca na internetskoj stranici <http://213.202.106.36/limesurvey/index.php/927612/lang-hr>, nadležna inspekcija zaštite prirode i nadležna JU za upravljanje zaštićenim područjem.

Iako ne postoji cjelovita inventarizacija flore i faune ovoga područja, prema dostupnim podacima iz *Crvenih knjiga ugroženih vrsta Hrvatske* te postojećih znanstvenih i stručnih studija, na području obuhvata ovog Programa stalno ili povremeno žive neke strogo zaštićene životinjske vrste. Izdvajaju se sisavci i ptice kao skupine od posebnog interesa za lovstvo, a među njima vrste na koje je na području obuhvata Programa potrebno obratiti posebnu pozornost u smislu osiguravanja mira ili prikupljanja podataka važnih za monitoring.

Temeljem članka 153. stavak 2. Zakona o zaštiti prirode: „Zabranjuju se sljedeće radnje sa strogo zaštićenim životinjama iz prirode u njihovu prirodnom području rasprostranjenosti: svi oblici namjernog hvatanja ili ubijanja; namjerno uznemiravanje, posebno u vrijeme razmnožavanja, podizanja mladih, hibernacije i migracije; namjerno uništavanje ili uzimanje jaja te njihovo čuvanje, čak i ako su prazna; namjerno uništavanje, oštećivanje ili uklanjanje njihovih razvojnih oblika, gnijezda ili legla; oštećivanje ili uništavanje područja njihova razmnožavanja ili odmaranja“. Stavak 3. istoga članka propisuje: „Zabranjeno je držanje, prijevoz, prodaja, razmjena te nuđenje na prodaju ili razmjenu živih ili mrtvih jedinki iz prirode strogo zaštićenih vrsta iz stavka 1. i 2. ovoga članka, a kad se radi o pticama, navedene zabrane odnose se i na bilo koji njihov lako prepoznatljiv dio ili derivat“.

Sisavci – Prema *Crvenoj knjizi ugroženih sisavaca Hrvatske*, područje obuhvata ovog Programa je područje rasprostranjenosti nekih ugroženih vrsta sisavaca, od kojih se ističu šišmiši koji su svi strogo zaštićeni temeljem Pravilnika o strogo zaštićenim vrstama. Šišmiši su ugroženi uslijed uznemiravanja kolonija, gubitka skloništa (prekomjerna sječa starih stabala, obnova objekata), zatvaranja ulaza u špilje (postavljanjem rešetaka i slično), prekomjerne upotrebe pesticida, insekticida, ali i upotrebe otrovnih sredstava za impregnaciju drvene građe. Od ugroženih vrsta sisavaca posebno se ističu vrste koje se nalaze na Dodatku II (vrste za koje je potrebno odrediti tzv. Posebna područja zaštite (SAC – Special Area of Conservation)) Direktive o staništima.

Ptice – S obzirom na ovdje prisutna staništa te uzimajući u obzir podatke dostupnih znanstvenih i stručnih studija, ovo je područje rasprostranjenosti nekih ugroženih i strogo zaštićenih vrsta ptica navedenih u *Crvenoj knjizi ugroženih ptica Hrvatske*. Navedene zabrane (članak 153. stavak 2. i 3.) odnose se na sve ptice iz prirode koje se prirodno pojavljuju na teritoriju Republike Hrvatske. Temeljem članka 155. stavak 4. Zakona o zaštiti prirode iznimno od odredbi članka 153. Zakona o zaštiti prirode zabrane se ne odnose na ptice koje se nalaze na popisu divljači sukladno posebnom propisu iz područja lovstva, a na koje se primjenjuje odredbe članka 62. i 63. Zakona o zaštiti prirode. Temeljem članka 155. stavak 1. Zakon o zaštiti

prirode pod posebnim uvjetom da se postoje druge pogodne mogućnosti te da odstupanje neće štetiti održavanju populacija strogo zaštićenih vrsta u povoljnom stanju očuvanja u njihovu prirodnom području rasprostranjenosti, Ministarstvo može dopustiti odstupanje od odredbi članka 153. Zakon o zaštiti prirode: u interesu zaštite divljih vrsta biljaka i životinja te očuvanja prirodnih staništa; radi sprječavanja ozbiljne štete, posebice na usjevima, stoci, šumama, ribnjacima i vodama te ostalim oblicima imovine; u interesu javnog zdravlja, sigurnosti ljudi i imovine ili zbog ostalih razloga prevladavajućeg javnog interesa, uključujući interese socijalne ili gospodarske prirode te korisnih posljedica od primarnog značaja za okoliš; kako bi se dopustilo, pod strogo nadziranom uvjetima, na selektivnoj osnovi i u ograničenom razmjeru, uzimanje i zadržavanje određenih primjeraka strogo zaštićenih vrsta u ograničenom broju. Stavak 3. istoga članka propisuje da za divlje vrste ptica odstupanje iz stavka 1. članka 155. Zakona o zaštiti prirode ne može se odobriti u interesu očuvanja prirodnih staništa, radi sprječavanja štete na ostalim oblicima imovine, kao ni radi sigurnosti imovine ili ostalih razloga prevladavajućeg javnog interesa, uključujući interese socijalne ili gospodarske prirode te korisnih posljedica od primarnog značaja za okoliš, ali se dodatno može odobriti u interesu sigurnosti zračnog prometa.

Strogo zaštićene vrste prema Pravilniku o strogo zaštićenim vrstama („Narodne novine“, broj: 144/13 i 73/16) koje se nalaze ili se mogu pojaviti na području obuhvata Programa navedeni su u tablici:

VRSTA - znanstveni naziv	VRSTA - hrvatski naziv	Napomena
MAMMALIA – SISAVCI		
<i>Castor fiber</i> Linnaeus, 1758	dabar	L
<i>Felis silvestris</i> Schreber, 1777	divlja mačka	L
<i>Lutra lutra</i> (Linnaeus, 1758)	vidra	
<i>Barbastella barbastellus</i> (Schreber, 1774)	širokouhi mračnjak	
<i>Eptesicus serotinus</i> (Schreber, 1774)	kasni noćnjak	
<i>Miniopterus schreibersii</i> (Kuhl, 1817)	dugokrili pršnjak	
<i>Myotis bechsteinii</i> (Kuhl, 1817)	velikouhi šišmiš	
<i>Myotis emarginatus</i> (E. Geoffroy, 1806)	ridi šišmiš	
<i>Myotis myotis</i> (Borkhausen, 1797)	veliki šišmiš	
<i>Nyctalus noctida</i> (Schreber, 1774)	rani večernjak	
<i>Pipistrellus kuhlii</i> (Kuhl, 1817)	bjelorubi šišmiš	
<i>Pipistrellus nathusii</i> (Keyserling & Blasius, 1839)	mali šumski šišmiš	
<i>Pipistrellus pipistrellus</i> (Schreber, 1774)	patuljasti šišmiš	
<i>Pipistrellus pygmaeus</i> (Leach, 1825)	patuljasti močvarni šišmiš	
<i>Plecotus austriacus</i> (Fischer, 1829)	sivi dugoušan	
<i>Rhinolophus ferrumequinum</i> (Schreber, 1774)	veliki potkovnjak	
AVES - PTICE		
<i>Acrocephalus arundinaceus</i> (Schlegel & Temminck, 1847)	veliki trstenjak	
<i>Acrocephalus palustris</i> (Bechstein, 1798)	trstenjak mlakar	
<i>Acrocephalus schoenobaenus</i> (Linnaeus, 1758)	trstenjak rogožar	
<i>Acrocephalus scirpaceus</i> (Hermann, 1804)	trstenjak cvrkutić	
<i>Aegithalos caudatus</i> (Linnaeus, 1758)	dugorepa sjenica	
<i>Accipiter gentilis</i> (Linnaeus, 1758)	jastreb	
<i>Alcedo atthis</i> (Linnaeus, 1758)	vodomar	
<i>Buteo buteo</i> (Linnaeus, 1758)	škanjac	
<i>Circus aeruginosus</i> (Linnaeus, 1758)	eja močvarica	

<i>Circus cyaneus</i> (Linnaeus, 1766)	eja strnjarica	
<i>Dendrocopos major</i> (Linnaeus, 1758)	veliki djetlić	
<i>Egretta garzetta</i> (Linnaeus, 1766)	mala bijela čaplja	
<i>Ficedula albicollis</i> (Temminck, 1815)	bjelovrata muharica	
<i>Milvus migrans</i> (Boddaert, 1783)	crna lunja	
<i>Motacilla alba</i> Linnaeus, 1758	bijela pastirica	
<i>Phalacrocorax pygmaeus</i> (Pallas, 1773)	mali vranac	
<i>Pernis apivorus</i> (Linnaeus, 1758)	škanjac osaš	
<i>Strix aluco</i> Linnaeus, 1758	šumska sova	
<i>Strix uralensis</i> Pallas, 1771	jastrebača	
<i>Tringa glareola</i> Linnaeus, 1758	prutka migavica	
<i>Panis caeniletis</i> Linnaeus, 1758	plavetna sjenica	
<i>Parus major</i> Linnaeus, 1758	velika sjenica	
<i>Saxicola rubetra</i> (Linnaeus, 1758)	smeđoglavi batić	
<i>Anthus trivialis</i> (Linnaeus, 1758)	prugasta trepteljka	
<i>Carduelis chloris</i> (Linnaeus, 1758)	zelendur	
<i>Ciconia ciconia</i> (Linnaeus, 1758)	bijela roda	
<i>Ciconia nigra</i> (Linnaeus, 1758)	crna roda	
<i>Emberiza citrinella</i> Linnaeus, 1758	žuta strnadica	
<i>Emberiza schoeniclus</i> (Linnaeus, 1758)	močvarna strnadica	
<i>Falco tinnunculus</i> Linnaeus, 1758	vjetruša	
<i>Haliaeetus albicilla</i> (Linnaeus, 1758)	štekavac	
<i>Locustella naevia</i> (Boddaert, 1783)	pjegavi cvrčić	
<i>Motacilla flava</i> Linnaeus, 1758	žuta pastirica	
<i>Oriolus oriolus</i> (Linnaeus, 1758)	vuga	
<i>Phylloscopus collybita</i> (Vieillot, 1817)	zviždak	
<i>Podiceps cristatus</i> (Linnaeus, 1758)	ćubasti gnjurac	
<i>Remiz pendulinus</i> (Linnaeus, 1758)	sjenica mošnjarka	
<i>Saxicola rubetra</i> (Linnaeus, 1758)	smeđoglavi batić	
<i>Scolopax rusticola</i> (Linnaeus, 1758)	šumska šljuka	samo gnijezdeća i proljetna preletnička populacija; ostalo L
<i>Sylvia atricapilla</i> (Linnaeus, 1758)	crnokapa grmuša	
<i>Sylvia communis</i> Latham, 1787	grmuša pjenica	
<i>Sylvia nisoria</i> (Bechstein, 1795)	pjegava grmuša	

Opis kratica:

Simbol »L« u napomenama označava da se vrsta nalazi i na popisu divljači Zakona o lovstvu te se gospodarenje odobrava sukladno članku 155. Zakona o zaštiti prirode, a provodi sukladno odredbama Zakona o lovstvu temeljem planova gospodarenja

Osim navedenih strogo zaštićenih vrsta mogu se pojaviti i ostale životinjske vrste:

Sisavci

- jež obični (*Erinaceus europaeus*)
- poljska rovka (*Crocidura suaveolens*)
- vjeverica (*Sciurus vulgaris*)
- šumski miš (*Apodemus sylvaticus*)
- kućni štakor (*Rattus rattus*)
- kućni miš (*Mus domesticus*) i dr.

Ptice

- čvorak (*Sturnus vulgaris*)
- vrabac (*Passer domesticus*)
- kos (*Turdus merula*) i dr.

Gmazovi i vodozemci

- sljepić (*Anguilla anguilla*)
- smeđa krastača (*Bufo bufo*)
- obična bjelouška (*Natrix natrix*) i dr.

Mekušci

- gujovice (*Lumbricidae* sp.)
- veliki vinogradnjak (*Helix pomatia* L.) i dr.

Kukci

- livadni bumbar (*Bombus pratorum*)
- osa (*Vespa media*)
- ljuti stršljen (*Vespa Crabro*)
- mravi (*Myrmica* sp; *Camponotus* sp; *Formica* sp; *Lasius* sp.)
- obični komarac (*Culex pipens*)
- obični krpelj (*Ixodes ricinus*) i dr.

Opis (biologija i morfologija) strogo zaštićenih vrsta koje mogu imati utjecaj na lovno gospodarenje ili na koje lovno gospodarenje može imati utjecaj, a prisutne su ili se mogu pojaviti na području obuhvata Programa:

Dabar (*Castor fiber*)

Dabar je vodena i kopnena životinjska vrsta i najveći glodavac sjeverne polutke. Masivne i zdepaste je građe, izvrstan plivač i ronilac što mu omogućava građu tijela. Dužina tijela dosegne do 1 metar, visina u hrptu je do 30 cm, a rep je širok i plosnat dužine do 30 cm. Težina odrasle jedinke je 20 – 30 kg. Boja dlake je tamnokestenjasta do sivkasta, na trbuhu je svjetlija dlaka. Dabar je tipični monogam. Spolna zrelost nastupa sa 2,5 godine starosti kada se mladi dabrovi odvajaju od roditelja i zasnivaju novu obitelj. Pari se od siječnja do ožujka, a parenje se odvija se u vodi. Gravidnost traje prosječno 105 dana, a mladi dolaze na svijet od travnja do lipnja. Ima jednu generaciju godišnje. Ženka okoti 1 – 5 mladih.

Dabar živi na vodotocima i vodenim površinama obraslim bogatom močvarnom vegetacijom zeljastih i drvenastih vrsta. Osnovni stanišni uvjet za dabra je stalna i dovoljno duboka voda (min. 30 cm). Ukoliko nastanjuje manji vodotok koji ponekad postaje previše plitak, na njemu izgradi branu kako bi osigurao dovoljnu razinu vode i zaštitio ulaz u nastambu. Dabar je isključivi biljojed, ljeti se hrani sočnim zeljastim biljem koje nalazi u vodi ili neposredno na obali. Koristi za hranu preko 300 zeljastih i drvenastih biljnih vrsta.

Europski dabar nekada je nastanjivao sve prikladne vodotokove i vodene površine od sjevera do juga europskog kopna, no početkom 20. stoljeća ostao je i opstao samo na četiri odvojena lokaliteta, u južnoj Norveškoj, na rijeci Labi u Njemačkoj i Poljskoj, na donjem toku rijeke Rone u Francuskoj i u Rusiji.

Divlja mačka (*Felis silvestris*)

Najviše se zadržava u šumskim kompleksima s razvijenim slojem grmlja i u šikarama. Divlja mačka je noćno aktivna. U lov kreće u sumrak, a okončava ga pred zorom. Njena su osnovna hrana sitni glodavci miševi, voluharice i poljski štakori, premda lovi i sve druge životinje koje može savladati, zeca, poljske i šumske koke, te poneko lane, i zato spada u grabežljivce u rangu s lisicom i kunom. Živi asocijalno, samački, sve do vremena parenja. Pari se jedanput godišnje od veljače do ožujka, ali ima i odstupanja.

Ženka nosi 63 dana i u travnju i svibnju omaci 4-5 mačića. Treba napomenuti da se divlja mačka križa s domaćom mačkom tako da u većini naših staništa ima križanaca. Zbog tog što ulazi u lisičje jame obolijeva od silvatične bjesnoće.

Mačka divlja naizgled je vrlo slična običnoj domaćoj mački i građom tijela i obojenošću dlačnog pokrivača. No divlja je mačka krupnija i snažnije građe od domaće. Krzno joj je neujednačene tamnosive boje prošarano tamnom linijom uzduž hrpta te poprečnim prugama po leđima i trbuhu. Na podbratku pa i vratu dlaka je svjetlija, odnosno žućkastobljeda, dok je na trbuhu zagasito sivo – žut. Mladi primjerci imaju na čelu bijelu mrlju, koja se kasnijim linjanjem izgubi. Tijelo joj je zbijenije i dugačko 80 – 90 cm, i visoko 35 – 45 cm. Teži do 10 kg, a iznimno i više. Ima veću i zaobljeniju glavu sa snažnim vratom te jake noge. Stražnje su noge jače od prednjih pa omogućuju dugačak skok. Na šapama ima pet prstiju s oštrim pandžama, koje pri hodu uvlači među jastučiće na prstima. Rep je kitnjast, dugačak 40, pa i nešto više centimetara. Jednakomjerno je obrastao dlakom cijelom svojom duljinom, a na kraju završava tupo. Uzduž repa je 6 do 8 tamnih kolutova, koji su tamniji što su bliži vrhu repa, a on je sam crn. Mužjak je veći od ženke.

Divlja mačka je strogo zaštićena Pravilnikom o strogo zaštićenim vrstama, ali je ujedno ostala na popisu divljači i njome će se gospodariti sukladno Akcijskom planu gospodarenja divljom mačkom u RH.

Europska vidra (*Lutra lutra*)

Vidre (*lutrinae*) slatkovodni su ili morski sisavci; članovi porodice Mustelidae, u koju spadaju lasice, tvorovi, jazavci i drugi. Vidre su mesojedi, a hrane se raznolikim plijenom. S 13 vrsta u 7 rodova, vidre su rasprostranjene gotovo čitavim svijetom. Vidre imaju veoma mekan sloj krzna ispod vanjskog sloja koji se sastoji od duge zaštitne dlake. Ono ih održava suhima tijekom boravka u vodi te zadržava sloj zraka, pružajući im toplinu.

Sve vidre imaju duga, vitka tijela i kratke udove. Među njihovim prstima nalaze se plivače kožice. Većina vrsta ima oštre kandže.

Vidre ne ovise samo o njihovom usavršenom krznu kako bi preživjele u hladnim vodama u kojima većina vrsta živi. Ove životinje imaju veoma brz metabolizam i izgaraju energiju velikom brzinom.

Primjerice, euroazijske vidre moraju jesti 15% vlastite težina dnevno;

morske vidre jedu 20 do 25%, ovisno o temperaturi. U vodama temperature 10°C, vidra mora uhvatiti 100 grama ribe u jednom satu jer ne može preživjeti od manjih količina. Većina vrsta love 3 do 5 sati tijekom dana, a majke koje se moraju brinuti i za potomstvo love i do 8 sati dnevno.

Većina vidri hrani se uglavnom ribom, dok prehranu nadopunjuju žabama, slatkovodnim rakovima ili morskim račićima. Neke su se usavršile u otvaranju školjaka, dok ostale jedu i manje ptice ili sisavce. Njihova ovisnost o samo jednom plijenu ostavlja vidre veoma ranjive zbog deplecije plijena.

Crna roda (*Ciconia nigra*)

Rode (por. *Ciconiidae*) su velike ptice vrlo dugih i jarkocrvenih kljunova i vratova. U letu vrat drže ispruženim (nasuprot čapljama), a od žličarki se razlikuje po oštru kljunu i crnim letnim perima. Selice su, zimuju u Africi, ugrožene i zakonski zaštićene. Crna rode se od rode lako razlikuje potpuno crnim krilima, leđima, vratom i glavom. Gnijezdi se u prostranim, mirnim šumama, pogotovu onim vlažnim s barama i vodotocima. Hrani se pretežito vodozemcima, ribama, zmijama i kukcima. Nasuprot rodi, svaki par crne rode zauzima veliku površinu šume kao gnijezdilišni teritorij koji brani od susjednih parova. Okupljaju se samo na bogatim hranilištima izvan šuma (ribnjaci, močvare). Kategorija ugroženosti: VU - rizična gnijezdeća populacija. Ekologija: Obitava u starim, mirnim šumama s potocima, lokvama, barama, kanalima, vlažnim livadama i sl. Rado se hrane i po obalama rijeka i većim močvarnim površinama ukoliko ih ima u blizini gnijezdilišta. Za selidbe se zadržavaju i po otvorenim vlažnim područjima. Za selidbe su samotne ili u malim jatima, na zimovalištima samotne ili u parovima. Za hranjenja su obično samotne, ali se na bogatim hranilištima okupljaju u rahle skupine. Monogamne su, parovi su najvjerojatnije dugotrajni, ali veza traje najčešće samo za gnijezdeće sezone i obnavlja se svakog proljeća. Pretežito se hrane ribama, vodozemcima, kukcima i njihovim ličinkama, a u manjoj mjeri i sitnim sisavcima, zmijama, gušterima, račićima i ptičima ptica pjevica.

Razlozi ugroženosti: Uređivanje šuma, mijenjanje vodnog režima šuma, nestajanje močvarnih područja, propadanje šaranskih ribnjaka.

Vjetruša (*Falco tinnunculus*)

Vjetruša je izvrstan letač, brz i okretan, baš kao i većina sokolova. Tome je doprinijela i građa tijela. Duga, ali uska i snažna krila te isto tako dugačak i uzak rep omogućuju joj akrobacije u zraku. Brzo maše krilima i postiže zavidne brzine. Vjetruša međutim može i „zastati“ u zraku, pa leprša na jednome mjestu kao helikopter prije nego što se obruši. U letu često raširi rep u lepezu. Mužjaka razlikujemo od ženke jer je sive glave i crvenosmedih leđa s nešto tamnih mrlja na trbuhu dok ženka ima tamnija leđa. U rano proljeće počinje kliktanje ovih ptica – vrijeme je za parenje. Mužjak tada donosi plijen ženki i potom slijedi parenje. Poslije toga zajedno traže gnijezdo. Ne grade ga sami već se naseljavaju u pukotine litica, zgrada ili stara gnijezda drugih ptica, uključujući gačaca i vrana na drveću. Često se „svađaju“ s golubovima za gnijezdo na atraktivnoj lokaciji. Nakon što ga nađu, ženka u gnijezdo potom polaže 3 -6 jaja na kojima leži skoro mjesec dana. Mužjak joj cijelo to vrijeme nosi hranu, a tako nastavlja i kad se ptici izlegu. S vremenom mu se u lovu pridružuje i ženka.

Orao štekavac (*Haliaeetus albicilla*)

Naša najkrupnija grabljivica koja aktivno lovi plijen, veća od orlova. Zbog svoje veličine i snage često ga zovu orlom, iako među njih ne spada. Od orlova se najlakše razlikuje klinastim repom i neopernacem pisnicom. Krila su mu golemo (raspon krila do 2,5 m), široka, s usporednim rubovima. U letu su vrat, glava i krupan kljun (još krupniji od kljuna orlova) naprijed istaknuti koliko i rep straga. Rep odraslih potpuno je bijel (jedinostveno među grabljivicama), a glava i prednji dio tijela su svijedosivosmedkasti, u starijih ptica i boje bijele kave. Mladi su tamniji sa svijedo ispjeganim repom. Let je trom i snažan, često jedri. Noge i kandže su vrlo krupne i snažne. Hrani se pretežito ribom, manje pticama močvaricama, zmijama i katkad sisavcima, rado se hrani sa lešinama ako ih nade. Lovi na površini vode ili du, plijen traži leteći na 200-300 m visine ili stojeći na motrilištu. Nakon uočavanja obrušava se s nogama itaknutim naprijed i plijen grabi kandžama. Štekavac je zaštićena ugrožena i malobrojna gnijezdarica većih močvarnih područja i ribnjaka u nizinskom dijelu

Hrvatske. U priobalju su posljednji štekavci obitalavali u dolini Neretve do šezdesetih godina 20. stoljeća. Gnijezda grade na velikom drveću, obično u šumi, ali i na osamljenim stablima. Kategorija ugroženosti: EN - ugrožena gnijezdeća populacija. Razlozi ugroženosti: Ugrožen je nestankom močvarnih staništa i propadanjem šaranskih ribnjaka, onečišćenjem voda.

Jastreb kokošar (*Accipiter gentilis*)

Oštrooki grabljivac srednjeg raspona krila i dugog repa, prilagođen brzim vazdušnim manevrima između krošnji u kojima živi i gnijezdi se. Mužjak dostiže dužinu 49-57 cm i raspon krila 93-105 cm. Ženka je primjetno veća i dostiže dužinu 58-64 cm i raspon krila 108-127 cm. Sivkasto-plave je boje sa gornje strane tijela i obične sive sa donje strane. Mužjaci porastu do oko 600 grama težine, dok veće ženke mogu dostići i 2 kg. Mladunac je smeđ sa gornje strane i žućkasto braon sa donje. Let mu je karakterističan, a sastoji se od nekoliko opuštenih zamaha krilima nakon kojih slijedi "jedrenje"... Za

pedesetak dana jedna porodica jastreba kokošara, drugim riječima dva roditelja i tri mladunca, može da pojede plijen koji obuhvata oko 275 peradi, ukupne težine 57 kilograma. Jednoj odrasloj ptici je svakoga dana potrebno 160 g hrane, a kod mladunaca u punom razvoju ova količina dostiže 190 g. Uprkos svojim nevelikim dimenzijama, jastreb kokošar, koga još zovu i jastrebom grivnjašem, jedna je od najmoćnijih evropskih grabljivica. Naime, on se dokopava životinja čija težina najčešće varira između 175 i 500 g. Jastreb kokošar lovi u šumi, u poljima, livadama, iznad bara, u ravnicima i u planini sve do 1500 m nadmorske visine. Leti najčešće tik iznad tla ili se provlači između drveća na način da iznenadi plijen. Nekada se i direktno usmjeri na stado životinja i pokušava da dohvati nekog od bjegunaca. Najkrupniji plijen ostavlja na licu mjesta i na njega se vraća više puta da bi se hranio. Kreje, vrane, golubovi, vjevice i čvorci čine osnovu njegove ishrane. Moglo bi se povjerovati kako jastreb kokošar pravi pustoš u predjelu u kojem živi, ali upravo je suprotno. Prisustvo ove grabljivice garantuje da je fauna bogata i raznovrsna jer ona ne bi mogla dugo da živi na račun samo nekoliko vrsta. Štaviše, njegova gustina naseljavanja je mala, jer je svakom paru potrebna velika

teritorija koja obično obuhvata 3000 do 5000 hektara, pa stoga jastreb kokošar ne dovodi do istrebljivanja vrsta koje mu omogućavaju da živi. Kada bi bilo drugačije ni njega samog ne bi bilo.

Škanjac (*Buteo buteo*)

Škanjac je, nakon vjetruše, druga najrasprostranjenija ptica grabljivica u Europi. Na sjeveru Europe i po Rusiji je selica te se tamo dolazi samo gnijezditi, dok je u ostalim dijelovima Europe stanarica. Nalazi ga se na raznim staništima, od šume i rijetko pošumljenih područja preko obrađenih površina do vlažnih staništa kakva su tresetišta i cretovi. Živi na rubovima šuma, gdje gradi gnijezda.

Srednje veličine i raznolike boje perja koja se može kretati od tamnosmeđe do skoro potpuno bijele. Smeđi primjerci su karakteristični po velikim bijelim mrljama s gornje strane krila. Duljina tijela se kreće od 51-57 centimetara, a raspon krila mu je od 110-150 cm. Težak je do 1 kg. Velika krila i širok kratak rep su prilagodba za jedrenje na zračnim strujama (termalima). Ženke su u pravilu nešto veće od mužjaka. Noge su mu kratke sa snažnim kandžama.

Škanjac obično vrebava s povišenog položaja (stupovi uz cestu, telefonski stupovi, stabla) a kad ugleda potencijalnu žrtvu laganim zamaskiranim krilima uzima zalet i potom se obrušava. Može ga se vidjeti i kako lebdi iznad jednog mjesta na livadi ili njivi, čekajući da se pojavi plijen. Isto tako, može ga se vidjeti kako hoda po zemlji, tražeći kukce i crve. Sluh mu je vrlo istančan i njime također otkriva plijen. Hrani se uglavnom malim sisavcima, ali zna loviti gmazove, vodozemce, kukce, beskralježnjake, mlade ptice, voluharice, mišve i gujavice.. Ponekad se hrane i strvinama, što dovodi do toga da ih optužuju za napade na malu janjad.

U vrijeme parenja mužjak i ženka škanjca izvode svadbeni let u zraku tako da si nogama dodaju grane. Vrhunac udvaranja je zajednički let isprepletenih nogu. Početkom proljeća ženka u gnijezdo snese najčešće tri jaja. Na njima sjede i mužjak i ženka, a iz njih se izliježu čučavci - mladi ptici koji su slijepi, goli i posve ovisni o roditeljima koji im donose hranu. Tek nakon četrdesetak dana oni postaju samostalni.

Eje

Eje (por. *Accipitridae*) su srednje velike, vitke grabljivice duga repa i dugih, prilično uskih krila. Hrane se sitnim sisavcima (osobito glodavcima) i manjim pticama (osobito pjevicama), manje kukci-ma, vodozemcima i gmazovima. Love na otvorenim područjima (pašnjaci, poljodjelske površine, močvare i si.), plijen traže leteći sporo, nisko iznad tla (3 do 6 m), hitrim se zaokretom obrušavaju i hvataju ga. Eje su jedine naše grabljivice koje gnijezda grade na tlu, u travi ili gustom močvarnoj vegetaciji. Sve su zaštićene Zakonom o zaštiti prirode.

Eja močvarica (*Circus aeruginosus*) najveća je eja (raspon krila do 1,3 m), širih je krila, tromijeg leta i sličnija škanjcu od ostalih eja. Mužjak je pretežito smeđ sa širokom plavosivom krilnom prugom i repom, ženke su jednolično tamnosmeđe (škanjci su prošarani i ispjegani, lunje imaju rašljast rep) sa svijedosmedežućkastim prednjim dijelom krila, kapom i grlom. Mlade su ptice slične ženkama, ali su im svijetle oznake znatno manje ili čak nedostaju.

Eja močvarica je ugrožena gnjezdarica preostalih prostranih močvarnih područja u Hrvatskoj. Djelomična je selica, a najbrojnije su za selidbi, kada kroz naše krajeve prolaze sjeverne populacije.

Kategorija ugroženosti: EN - ugrožena gnijezdeća populacija. Ekologija: Gnijezdi se po otvorenim staništima uz slatke i bočate vode: močvare s prostranim tršćacima, bare, jezera i rijeke obala obraslih bujnim močvarnim raslinjem. Razlozi ugroženosti: Nestajanje močvarnih područja, propadanje šaranskih ribnjaka, odumiranje tradicionalnog stočarstva, intenziviranje poljodjelstva.

Eja strnjarica (*Circus cyaneus*) zimovalica je i preletnica u Hrvatskoj, najbrojnija na prostranim pašnjacima, livadama i poljodjelskim površinama. Mužjaci su jednolično svijedosivi, od mužjaka eje livadarke se najlakše razlikuju po nedostatku crne pruge na

sekundarnim letnim perima. Ženke su vrlo slične ženka eja livadarke i vrlo ih je teško razlikovati: malo su krupnije i tromije, sa širim krilima, jednoličnijih su i tamnijih obraza s jače izraženom bjelkastom ogrlicom. Mlade nisu ride poput mladih eja livadarki, slične su ženka eja.

Crna lunja (*Milvus migrans*)

Lunje (por. *Accipitridae*) su krupne grabljivice dugih povijenih krila (raspon krila 1,8 do 1,95 m) i duga rašljasta repa (jedinstveno među našim grabljivicama), koji u letu često izvijaju sjedne na drugu stranu. Crna lunja (*Milvus migrans*) najčešće se gnijezdi uz rijeke, jezera, močvare i ribnjake kontinentalnog dijela Hrvatske, rjeđa je na prostranim poljodjelskim površinama, ugrožena je i malobrojna. Ruho je tamnosmeđe sa svijetlom glavom, rep je plitko rašljast. Hrane se vrlo raznoliko, traže lešine, često proganjaju druge grabljivice dok ne ispuste plijen ili čaplje i kormorane dok ne povrate progutanu ribu, kradu ribe s gnijezda čapli i kormorana, skupljaju ostatke na smetištima, love sitan plijen (miševe, žabe i si.) na du ili vodi, kukce često i u letu. Hranu traže polako leteći na 10 do 60 m iznad tla; let je lagan, lepršav, češće mašu krilima i manje jedre od škan-jaca. Selica je, zimuje u Africi. Kategorija ugroženosti: VU - rizična gnijezdeća populacija. Gnijezde se u cijeloj panonskoj Hrvatskoj, ali je najbrojnija u dolinama Drave, Save i Kupe. Ekologija: Gnijezde se po rubovima šuma uz močvare, šaranske ribnjake, rijeke i jezera u nizinskim predjelima, u istočnoj Slavoniji i uz poljodjelske površine. Love redovito po otvorenim područjima. Razlozi ugroženosti: nestajanje močvarnih područja, propadanje šaranskih ribnjaka, uređivanje rijeka, zagađenje voda, intenziviranje poljodjelstva. ribnjaka, uređivanje rijeka, zagađenje voda, intenziviranje poljodjelstva.

Škanjac osaš (*Pernis apivorus*)

Dugovratiji je od ostalih škanjaca, glava mu je manja i "golubolika", no najlakše se razlikuje po tri tamne pruge na repu: jedna je šira na vrhu repa i dvije užje pri bazi repa. Hrani se pretežito saćima i ličinkama osa i bumbara koje iskopava iz zemlje, ali i ostalim kukcima, paucima, sitnim sisavcima, reptilima, vodozemcima, katkad čak i plodovima, što je jedinstveno među našim grabljivicama. Od uboda osa i bumbara zaštićen je debelim ljuskama na nogama, čvrstim i gusto ljuskasto složenim perjem na glavi te uskim nosnim otvorima koji onemogućuju ulazak kukaca. Malobrojna je gnjezdarica šumovitih predjela nizinske i gorske Hrvatske, dok je u priobalju češći za selidbe. Najčešće se seli u jatima, zimuje u ekvatorijalnoj Africi. Kategorija ugroženosti: VU - rizična gnijezdeća populacija. Ekologija: Šume bogate proplancima, čistinama, prosjekama, sječevinama. Često i u mješovitom, mozaičnom krajoliku gdje su šume izmiješane s livadama, živicama, malim močvarama i sl. Razlozi ugroženosti: uređivanje šuma, intenziviranje poljodjelstva.

Šumska sova (*Strix aluco*)

Perje je svijetlosmeđe do sivosmeđe, s tamnim uzdužnim prugama, glava je prilično velika, oči su velike, ima prijazan, topao, mudar pogled. Velika do 38 cm. Živi u miješanim i crnogoričnim šumama, parkovima i vrtovima, ne plaši se blizine naselja; stanarica. Prehranjuje se sitnim sisavcima (uglavnom miševi i voluharice), rjeđe pticama, žabama, velikim kukcima (rovac). Nепrobavljene ostatke (kosti...) iz želuca povraća. To su gvalice. Gnijezdi se u dupljama, pukotinama stijena, dijelovima zgrada; 1 gniježđenje od (veljače) ožujka do travnja; nese 3-4 (2-6) zagasito bijelih, sjajnih jaja; ženka sjedi na jajima 28-30 dana (mužjak je hrani); dok mladi čučavci ne izlete (sa 28-35 dana) hrani ih ženka, a hranu lovi mužjak.

Sove (por. *Strigidae* i *Tytonidae*) su male, nje velike do velike noćne grabežljive ptice i velikih očiju okruženih facija diskom. Pri pretraživanju terena koriste izvršnim noćnim vidom, plijen uglavnom otkrivaju odličnim sluhom. Da bi to mogle, važna je prilagodba nečujan let: krila su velika i široka, te su dovoljni spori i tihi zamasi. Osim toga leti pera na rubu mekana i ne "režu" zrak u letu. Način nalaženja plijena i lova vrlo je precizno učinkovit. Plijen ih ne čuje jer su bešumne i jer je noć pa mogu

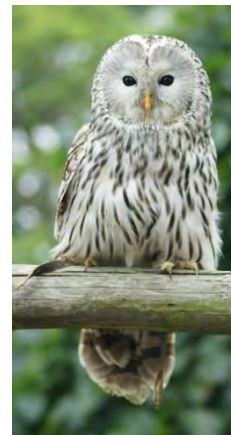
bez žurbe precizno locirati smjer i uloviti ga čak i u potpunoj tami, ili ispod snježnog pokrivača, kada je vid beskoristan. No u mrklim noćima imaju poteškoću jer ni one tada ne vide i ne mogu u letu izbjeći zapreke i obilaziti lovište. Sve su sove zašti zakonom i nisu divljač.

Jastrebača (*Strix uralensis*) je znatno veća od šumske sove, od koje se razlikuje uočljivo dužim repom poprečno deblje ispruganim te okruglijim, jače izraženim facijalnim diskom. Hrani se pretežito glodavcima i pticama do veličine vrane. Hukanje joj je znatno dublje i snažnije od hukanja šumske sove. Gnijezdi se u prostranim šumama gorske Hrvatske, u nizinskom je dijelu malobrojnija.

Šumska šljuka ili šljuka bena (*Scolopax rusticola*)

Ptica riđeg ruha gusto ispjeganog i ispruganog, odozdo je svjetlija. Osobite su i među ćurlinima jedinstvene poprečne crne pruge na glavi. Jedini je ćurlin koji je šumska ptica, hranu ne traži po obalama, nego u vlažnu, rahlu šumskom tlu i po šumskim lokvama. Gnijezdeća populacija šljuka u Hrvatskoj je vrlo malobrojna i kritično ugrožena. Stoga pri lovu na šljuke tijekom proljetne selidbe treba biti vrlo oprezan kako ne bi stradale naše gnjezdarike. Naime, šljuke za gniježđenja, u sumrak i zoru, izvide osebujan svadbeni let; nisko iznad krošnji lelujavo nadlijeću svoj teritorij i to oglašavaju pjevom od dva dijela, piskutavim i gundavim. Za vrijeme tog svadbenog leta inače se skrivite šljuke lakše uočavaju te je taj način lova na njih odavna popularan, pa i danas u područjima gdje su brojne gnjezdarike (osobito sjeveroistočna Europa). Takav je način lova u Hrvatskoj neprihvatljiv jer može uzrokovati izumiranje tih gnjezdarike. Za zimovanja i selidbi, ka Kategorija ugroženosti: DD - nedovoljno poznata gnijezdeća populacija Ekologija: Gnijezde se u prostranim listopadnim, mješovitim ili crnogoričnim šumama. Potrebne su im sjenovite Šume s vlažnim, mekim humusom i barem nešto podраста. Optimalne su šume

koje su ispresijecane proplancima, poljima, potocima, lokvama i dr. Osjetljive su ne samo na upade čovjeka u gnjezdilišni teritorij nego čak npr. fazana i zečeva. Za selidbe i zimovanja obitavaju i po sušim i grmljem obraslim terenima. Gnijezdo je na tlu, skriveno u niskom raslinju, kupinama i si., gradi ga ženka. Pretežito se hrane beskralješnjacima, osobito gujavicama, ličinkama kukaca (najviše kornjaša); uzimaju i biljnu hranu. Većinu plijena skupljaju ispod površine, zabadajući kljun u vlažno, meko tlo, ali redovito skupljaju i plijen po površini, osobito ispod naslaga lišća ili grančica. Razlozi ugroženosti: Lov (pogotovo u doba gniježđenja) i krivolov, uređivanje šuma, intenziviranje poljodjelstva.

5. Mjere zaštite divljači

Mjere zaštite divljači obuhvaćaju (članak 59. Pravilnika o sadržaju, načinu izrade i postupku donošenja, odnosno odobravanja lovnogospodarske osnove, programa uzgoja divljači i programa zaštite divljači):

- zabranu lova divljači osim izuzetaka propisanih Zakonom o lovstvu i Pravilnikom o sadržaju, načinu izrade.....provedbu preventivnih, dijagnostičkih, kurativnih i higijensko - zdravstvenih mjera radi zdravstvene zaštite divljači, ljudi i stoke;
- spašavanje od elementarnih nepogoda;
- poduzimanje preventivnih mjera (istjerivanje divljači) prilikom poljoprivrednih i drugih radova;
- pravilan izbor i primjena zaštitnih sredstava u poljoprivrednoj i šumarskoj proizvodnji;
- suzbijanje nezakonitog lova.

Na površinama izvan lovišta divljač je dopušteno loviti (članak 61. Pravilnika o sadržaju, načinu izrade i postupku donošenja, odnosno odobravanja lovnogospodarske osnove, programa uzgoja divljači i programa zaštite divljači):

- ranjenu ili bolesnu tijekom cijele godine, uz obavezu prijave nadležnom uredu i predocjenje uvjerenja nadležne veterinarske službe da je odstrijeljena divljač bila ranjena ili bolesna;
- u slučaju proglašenja zarazne bolesti ili ako postoji mogućnost njene pojave u skladu s propisima o zdravstvenoj zaštiti životinja;
- za potrebe znanstveno-istraživačkih i znanstveno-nastavnih ustanova u skladu s odgovarajućim programom;
- u slučajevima potrebe smanjivanja broja divljači kada zbog prevelike gustoće dolazi do gospodarski nedopustivih šteta.

U slučaju da se pronađe bilo koja uginula jedinka potrebno je načiniti *Zapisnik o šteti na divljači*, koji je propisan spomenutim Pravilnikom.

Lov divljači iz članka 61. *Pravilnika o sadržaju, načinu izrade i postupku donošenja, odnosno odobravanja lovnogospodarske osnove, programa uzgoja divljači i programa zaštite divljači* obavlja se u skladu s odredbama *Zakona o lovstvu*. Obavljeni lov ili pronađena uginula divljač evidentira se po lovnim godinama i unosi u propisani obrazac PZD-4.

Ukoliko se utvrdi da je jedinka stradala od nezakonitog lova tada se kod nadležne policijske postaje podnosi prijava protiv nepoznatog počinitelja, a ako se sumnja na neku bolest tad je veterinarska služba dužna propisati preventivne, dijagnostičke, kurativne i higijensko-zdravstvene mjere radi zdravstvene zaštite divljači, ljudi i stoke.

6. Mjere za sprječavanje šteta od divljači

Članak 60. Pravilnika o sadržaju, načinu izrade i postupku donošenja, odnosno odobravanja lovnogospodarske osnove, programa uzgoja divljači i programa zaštite divljači predviđa slijedeće mjere za sprječavanje štete od divljači:

1. edukaciju i suradnju s vlasnicima i korisnicima površina izvan lovišta;
2. nabavljanje kemijskih, bioloških i biotehničkih zaštitnih sredstava te njihovu besplatnu raspodjelu vlasnicima i korisnicima površina izvan lovišta na njihov zahtjev;
3. zaštitu usjeva i nasada izgonom divljači te uporabom zaštitnih sredstava i plašila, koju su dužni provoditi vlasnici i korisnici površina izvan lovišta o vlastitom trošku;
4. uklanjanje poljoprivrednih usjeva do agrotehničkog roka;
5. smanjivanje broja divljači kada zbog prevelike gustoće dolazi do gospodarski nedopustivih šteta.

U cilju uspješnijeg gospodarenja ovim površinama bitna je **suradnja između stručne osobe za provedbu programa zaštite divljači sa komunalnom i cestarskom službom**, koje u najvećem broju slučajeva prve i primijete pojavljivanje divljači na površinama izvan lovišta.

Saniranjem, redovnim čišćenjem i što češćim odvozom smeća sa gradskih i prigradskih površina, smanjiti će se ulazak divljači, ali i pojedinih ostalih životinjskih vrsta na ta područja u potrazi za hranom.

Osim navedenog, moguće je provoditi sljedeće radnje koje su u vrijeme donošenja Programa zaštite divljači dopuštena važećim zakonskim propisima:

- upotreba selektivnih živolovki
- uklanjanje gnijezda pernate divljači različitim alatima te orezivanje grana
- sokolarenje
- upotreba zvučnih plašila poštujući ostale zakonske propise
- u cilju sprječavanja šteta koje nastaju od divljači njihovim prelaskom preko prometnica – postavljanje zrcalnih ogledalaca ili drugih odgovarajućih naprava.
- upotreba kemijskih repelenata
- izgon divljači
- obavljanje odstrjela u koordinaciji s nadležnom policijskom postajom u slučaju prekobrojnog stanja pojedine vrste divljači

Smanjivanje brojnog stanja divljači kada zbog prevelike gustoće dolazi do gospodarski nedopustivih šteta ili zbog prekobrojnosti okvirnog kapaciteta za svaku pojedinu vrstu dolazi do mogućnosti stradavanja ljudi i imovine obavlja se hvatanjem, redukcijskim odstrjelom, **a u slučaju bolesti i sanitarnim odstrjelom divljači**. Hvatanje, redukcijsko i sanitarno izlučivanje na površinama izvan lovišta obavlja pravna ili fizička osoba koja provodi program zaštite divljači, a u koliko nije registrirana za obavljanje lova, isti će povjeriti registriranoj pravnoj ili fizičkoj osobi.

Redukcija **divljači** (hvatanje/odstrjel) **vršiti će se u skladu sa Protokolom za postupanje, koji će se donijeti u suradnji sa Ministarstvom unutarnjih poslova, uz moguću stručnu pomoć ministarstva nadležnog za poslove lovstva. Protokol treba donijeti najkasnije u roku od 6 mjeseci od dana odobrenja ovog Programa zaštite divljači.**

Površine ovog PZD-a mogu predstavljati relativno povoljna staništa za neke vrste divljači, ali u pojedinim slučajevima iste vrste mogu predstavljati izravnu ugrozu prema stanovništvu (npr. lisice, čagalj, kune, vrane). Zbog toga se preporučuje poštivati načela socijalnog kapaciteta. Sukladno navedenom preporučuju se slijedeći kapaciteti:

- jelen obični	0 grla
- srna obična	0 grla
- svinja divlja	0 grla
- jazavac	0 grla
- mačka divlja	0 grla
- kuna bjelica	0 grla
- kuna zlatica	0 grla
- dabar	0 grla
- zec	10 grla
- lisica	0 grla
- čagalj	0 grla
- fazan	10 kljunova
- golub grivnjaš	50 kljunova
- golub pećinar	40 kljunova
- patka gluhara	10 kljunova
- vrana siva	60 kljunova
- vrana gaćac	40 kljunova
- svraka	10 kljunova
- šojka kreštalica	10 kljunova

Prije izvršavanja bilo kakvoga lova (hvatanje, sanitarni ili redukcijski odstrjel) potrebno je od nadležnoga Ministarstva, a na temelju dokaza (prebrojavanje, potvrda o pojavljivanju bolesti ili proglašenju zaraze, slike ozlijeđene divljači i slično) **zatražiti evidencijske markice za obilježavanje krupnih vrsta divljači.**

- Isto tako prije lova potrebno je od Hrvatskog lovačkog saveza preuzeti blok Dopuštenja za lov divljači, blok Zapisnika o obavljenom lovu i blok Potvrda o porijeklu divljači i njezinih dijelova.
- Svi trofeji koji podliježu vrednovanju (Pravilnik o trofejima divljači) moraju se ocijeniti.

Za odstrjel pojedinih vrsta divljači dopušteno je upotrebljavati samo lovačko oružje i naboje u skladu s odredbama Pravilnika o načinu uporabe lovačkog oružja i naboja.

Lovačko oružje i naboje nije dopušteno upotrebljavati u vrijeme smanjene vidljivosti uzrokovane klimatskim nepogodama (padaline, magla, vjetar i sl.) te noću.

Kao noćno vrijeme drži se razdoblje od dva sata nakon zalaska sunca do dva sata prije izlaska sunca. Iznimno lovačko oružje i naboje dopušteno je upotrebljavati noću samo za vrijeme mjesečine, koja omogućava prethodno motrenje, pri odstrjelu svinje divlje, smeđeg medvjeda, jazavca, kuna, lisice, čaglja i tvora i kad je dopuštena iznimna upotreba optičkih ciljnika za noćni lov s mogućnošću elektroničkog povećavanja ili umjetnih svjetlećih naprava i naprava za osvjetljavanje cilja.

Kod odstrjela krupne divljači može se upotrebljavati lovačko oružje s užlijebljenim cijevima i naboji uz poštivanje propisanih uvjeta, kako slijedi:

Vrsta divljači	Najmanja dopuštena kinetička energija zrna na 100 m (džula)	Najmanja dopuštena težina zrna (grama)	Najveća dopuštena daljina strijeljanja (metara)
srna obična i mladunčad ostalih vrsta krupne divljači	1.000	3,24	150
jelen obični i svinja divlja	2.500	8,20	200

Pri odstrjelu svinje divlje dopuštena je upotreba kugle iz lovačke puške s glatkim cijevima, a najveća dopuštena daljina strijeljanja je 40 metara.

Kod odstrjela sitne divljači sudionici lova mogu upotrebljavati lovačko oružje s glatkim cijevima i naboje uz poštivanje propisanih uvjeta kako slijedi:

Vrsta divljači	Dopušten promjer sačme (milimetara)	Najveća dopuštena daljina strijeljanja (metara)
lisica, čagalj, jazavac i dabar	3,5 – 4,5	50
guske divlje, mačka divlja, zec obični	3,0 – 4,0	50
kune, lasica mala, tvor, fazani – gnjetlovi, patke divlje, liska crna, vrana siva	2,5 – 3,5	40
jarebice, trčka skvržulja, prepelice, šljuke, golubovi divlji, vrana gačac, svraka, šojka kreštalica, čavka zlogodnjača, kunić divlji, puh veliki	1,7 – 3,5	35

Pri odstrjelu jazavca, mačke divlje, dabra, lisice, čaglja, vrane sive, vrane gačca, čavke zlogodnjače, svrake i šojke kreštalice dopušteno je uporabljivati lovačko oružje s užlijebljenim cijevima najmanjeg kalibra .17 HMR.

Na ranjenu divljač dopušteno je strijeljati i s veće udaljenosti od dopuštene.

Svaki obavljeni lov evidentira stručna osoba za provedbu programa zaštite divljači po lovnim godinama u obrascu PZD – 4.

Uhvaćena, odstrijeljena ili na neki drugi način stečena divljač (uginuća) pripada pravnoj ili fizičkoj osobi koja koristi ili upravlja zemljištem odnosno površinom izvan lovišta.

7. Briga o drugim životinjskim vrstama

Na ovom području obitava, živi i razmnožava se i određen broj životinjskih vrsta koje se moraju štititi kako ne bi došlo do ugrožavanja njihovog opstanka. Također, kod svih radova koji se obavljaju valja voditi računa o utjecaju na život, razmnožavanje te stabilnost životinjskih populacija. Raznovrsnost staništa i biljnog svijeta, kao temeljnih okvira života, omogućili su naseljavanje i održavanje raznovrsne srednjoeuropske faune.

Kroz razdoblje važenja ovog Programa, a za površine njegovog obuhvata, utvrđuju se osnovne mjere brige o drugim životinjskim vrstama u cilju očuvanja i poboljšanja prirodnih staništa divljači te održavanje biološko-ekoloških odnosa, uvažavajući mogućnost staništa te biološke zahtjeve divljači i ostalih životinjskih vrsta:

- stalno praćenje obitavanja drugih životinjskih vrsta s ciljem evidentiranja pojave novih vrsta te utvrđivanja vremenskog intervala obitavanja sezonskih, odnosno prolaznih vrsta;
- stalno praćenje gniježđenja i leženja ostalih životinjskih vrsta te vođenja mladunčadi u cilju procjene njihova brojnog stanja i ostvarenog prirasta;
- stalno praćenje bioloških zahtjeva ostalih životinjskih vrsta u pogledu mjesta hranjenja i utvrđivanja izvora - podrijetla hrane;
- evidentiranje svake jedinke pojedinih vrsta divljači, za koju se okularno po ostacima ili tragovima utvrdi da je usmrćena po drugim životinjskim vrstama, bez obzira je li korištena za hranu ili ne;
- praćenje ponašanja i zdravstvenog stanja ostalih životinjskih vrsta i dojava nadležnim ustanovama o pojavi uginuća i nađenim primjercima uginulih životinjskih vrsta, uz evidentiranje uzroka uginuća na dojavu iste ustanove ili prema vlastitoj procjeni;
- sprječavanje uništavanja legla, odnosno gnijezda i jaja ostalih životinjskih vrsta te uništavanje mladunčadi ili odraslih primjeraka.

8. Prikaz potrebnih financijskih sredstava za provedbu programa zaštite divljači

U desetogodišnjem razdoblju, a u uvjetima gospodarenja staništem i divljači dosta je teško predvidjeti troškove koji bi mogli nastati na navedenom prostoru. Oni bi se mogli sumirati na troškove zaštite divljači, a uglavnom se odnose na nadzor na površini te troškove sprječavanja šteta od divljači.

ULAGANJA	KOLIČINA	KUNA
TROŠKOVI GORIVA ZA MOTORNA VOZILA		
TROŠKOVI ODRŽAVANJA VOZILA		
TROŠKOVI ZNANSTVENO – ISTRAŽIVAČKOG RADA		
LOVAČKO STRELJIVO		
TROŠKOVI VETERINARA		
TROŠKOVI STRUČNE SLUŽBE ZA PROVEDBU PROGRAMA		
NABAVA I POSTAVLJANJE REPELENATA		
OBNAVLJANJE LICENCI ILI DODATNIH ŠKOLOVANJA RADNIKA		
TROŠKOVI IZVRŠAVANJA PROGRAMA		
UKUPNO		

Budući da je moguće koristiti više metoda za suzbijanje šteta od divljači provoditelju Programa je ostavljeno na izbor koju metodu će provoditi i sukladno tome koju opremu će nabavljati.

9. Kronika zaštite divljači

Lovna kronika za lovnu godinu 2024. / 2025.

[illegible]

[illegible]

This image shows a single sheet of white paper with horizontal ruling lines. The lines are evenly spaced and run across the width of the page. There are no margins, text, or other markings on the paper.

[illegible]

[illegible]

This image shows a single sheet of white paper with horizontal ruling lines. The lines are evenly spaced and run across the width of the page. There are no margins, text, or other markings on the paper.

This image shows a single page of white paper with horizontal blue or grey ruling lines. The lines are evenly spaced and run across the width of the page, leaving small margins at the top and bottom. There is no handwriting or other markings on the paper.

[illegible]

[illegible]

[illegible]

This image shows a full page of blank white paper with horizontal ruling lines. The lines are evenly spaced and run across the width of the page, providing a template for writing or drawing. There are no margins, text, or other markings on the page.

[illegible]

[illegible]

This image shows a full page of blank, lined paper. It features approximately 20 evenly spaced horizontal black lines across its entire width, typical of notebook or legal stationery. The background is a solid off-white color, and there are no margins, text, or other markings present.

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

Programu zaštite divljači je priloženo:

1. Zapisnik stručnog povjerenstva za pregled programa zaštite divljači;
2. Rješenje o provedenom postupku prethodne ocjene prihvatljivosti Programa za ekološku mrežu;
3. Suglasnost Ministarstva o odobrenju programa zaštite divljači;
4. Topografska karta površina obuhvata programa;
5. Karta ekološke mreže u odnosu na površine obuhvata Programa u odgovarajućem mjerilu;
6. Karta zaštićenih područja u odnosu na površine obuhvata Programa u odgovarajućem mjerilu;

ZAPISNIK

sastavljen 5. ožujka 2024. godine u Novskoj povodom pregleda usklađenosti elaborata Programa zaštite divljači za površine izvan lovišta na području Grada Novska (u daljnjem tekstu: „elaborat“) sa Zakonom o lovstvu (Narodne novine br. 99/18, 32/19 i 32/20) te posebnim propisima i aktima koji se odnose na gospodarenje divljači.

Grad Novska podnio je Ministarstvu poljoprivrede zahtjev kojim je zatražio pregled elaborata radi odobrenja.

Ministarstvo poljoprivrede, temeljem navedenog zahtjeva te članka 45. stavaka 4. i 7. te 48. stavka 3. Zakona o lovstvu osnovalo je Povjerenstvo za provedbu ispitnog postupka pregleda elaborata programa zaštite divljači, Odlukom (KLASA: UP/I-323-03/24-02/6 URBROJ: 525-10/610-24-2) od 26. veljače 2024. godine u sastavu:

1. mr. Domagoj Križaj, dipl. ing. šum. – predsjednik
2. Dejan Marjanović, mag. ing. silv. - član
3. Zrinko Jakšić, dipl. ing. šum. – član

i dalo mu u zadatak da obavi ispitni postupak pregleda predloženoga elaborata i da svoje mišljenje Ministarstvu poljoprivrede.

Predloženi elaborat izradio je Obrt Arvay, Bjelovar, ovlaštenu izrađivač Zvonimir Presečan Arvay, dipl. ing. šum. (licencija broj 1650).

Povjerenstvo se sastalo i radilo dana 5. ožujka 2024. godine, a radu Povjerenstva prisustvovali su predstavnici Grada Novska i izrađivač elaborata. Član Povjerenstva Zrinko Jakšić opravdano je odsutan.

Povjerenstvo za provedbu ispitnog postupka u vremenskom razdoblju koje je imalo na raspolaganju, nije utvrdilo bitne nedostatke prema Pravilniku o sadržaju, načinu izrade i postupku donošenja, odnosno odobravanja lovnogospodarske osnove, programa uzgoja divljači i programa zaštite divljači (Narodne novine br. 40/06, 92/08, 39/11 i 41/13), Zakonu o lovstvu te provedbenim propisima donesenim temeljem Zakona.

Predloženi elaborat sadrži sve bitne dijelove propisane Zakonom o lovstvu i ostalim pratećim provedbenim propisima.

Predloženi elaborat izrađen je za razdoblje od 1. travnja 2024. do 31. ožujka 2034. godine.

Nakon pregleda elaborata povjerenstvo donosi sljedeći:

ZAKLJUČAK

1. Predloženi elaborat je, nakon rasprave izrađivača elaborata, podnositelja zahtjeva i Povjerenstva stručno usklađen s mogućnošću uređivanja zaštite i lova divljači na površinama na kojima je zabranjeno ustanovljivanje lovišta koje su obuhvaćene ovim elaboratom, a sve u skladu sa Zakonom o lovstvu i ostalim pratećim provedbenim propisima.

2. Elaborat je potrebno dopuniti sljedećim:

- ishoditi ocjenu prihvatljivosti elaborata za ekološku mrežu.

3. Ako će se, radi usklađivanja s ocjenom prihvatljivosti, elaborat u bitnome mijenjati u bilo kojem pogledu, izrađivač elaborata je o tome dužan obavijestiti Povjerenstvo i Grad Novska te podnositelja zahtjeva uputiti na moguće posljedice izmjene elaborata kao i na pravne lijekove.

4. Grad Novska dužan je u roku od 15 dana od dana ishoda ocjene prihvatljivosti elaborata za ekološku mrežu dostaviti na uvid u Ministarstvo poljoprivrede jedan primjerak usklađenog elaborata u skladu s točkom 2. ovoga Zaključka.

5. Provjera usklađenosti Programa zaštite divljači provest će se uredski prema ovome Zapisniku i radnoj inačici elaborata.

6. Predlaže se Ministarstvu poljoprivrede:

a) da na temelju članka 47. stavka 1. Zakona o lovstvu da suglasnost na Program zaštite divljači za površine izvan lovišta na području Grada Novska za vremensko razdoblje od 1. travnja 2024. do 31. ožujka 2034. godine ako se u danom roku ishodi ocjena prihvatljivosti elaborata za ekološku mrežu i dostavi usklađeni elaborat ili

b) da na temelju članka 47. stavka 1. Zakona o lovstvu odbaci Program zaštite divljači za površine izvan lovišta na području Grada Novska za vremensko razdoblje od 1. travnja 2024. do 31. ožujka 2034. godine ako se u danom roku ne ishodi ocjena prihvatljivosti elaborata za ekološku mrežu i ne dostavi usklađeni elaborat.

7. Nakon provedenog postupka odobravanja sukladno točki 6. podtočki a) ovoga Zapisnika, Grad Novska je obavezan u roku od 30 dana od dana primitka Rješenja o davanju suglasnosti na Program zaštite divljači za površine izvan lovišta na području Grada Novska dostaviti u Ministarstvo poljoprivrede na ovjeru dva primjerka uvezanog elaborata te jedan primjerak u elektroničkom zapisu na optičkom mediju.

Za Grad Novska

MILICA MILAŠINŠIĆ, u.v. šar. ing. agr.
poljoprivredni inženjer
Milasinovic

Za izrađivača

Za Obrt Arvay, Bjelovar
Zvonimir Presečan Arvay, dipl. ing. šum.

Za Povjerenstvo:

1. mr. Domagoj Križaj, dipl. ing. šum.

2. Dejan Marjanović, mag. ing. silv.

REPUBLIKA HRVATSKA
MINISTARSTVO ZAŠTITE OKOLIŠA
I ZELENE TRANZICIJE

UPRAVA ZA ZAŠTITU PRIRODE
SEKTOR ZA ZAŠTIĆENA PODRUČJA
I OCJENU PRIHVATLJIVOSTI

KLASA: UP/I-352-03/24-05/38

URBROJ: 517-10-2-3-24-4

Zagreb, 27. lipnja 2024.

Ministarstvo zaštite okoliša i zelene tranzicije, Uprava za zaštitu prirode, OIB 59951999361, temeljem članka 48. stavaka 5., 7. i 8. Zakona o zaštiti prirode (Narodne novine, br. 80/13, 15/18, 14/19, 127/19) vezano uz članak 46. stavak 1. Zakona o zaštiti prirode, povodom zahtjeva Grada Novske, Trg dr. Franje Tuđmana 2, 44330 Novska, OIB 09112913581, nositelja izrade Programa zaštite divljači za površine izvan lovišta na području Grada Novske za razdoblje od 1. travnja 2024. do 31. ožujka 2034. godine, a podnesenog putem izrađivača Programa, Arvay obrt za šumarstvo i lovstvo, Trojstvena 94, 43000 Bjelovar, OIB 33312891074, u predmetu prethodne ocjene prihvatljivosti za ekološku mrežu Programa zaštite divljači za površine izvan lovišta na području Grada Novske za razdoblje od 1. travnja 2024. do 31. ožujka 2034. godine, nakon provedenog postupka donosi

RJEŠENJE

- I. Da je Program zaštite divljači za površine izvan lovišta na području Grada Novske za razdoblje od 1. travnja 2024. do 31. ožujka 2034. godine prihvatljiv za ekološku mrežu.
- II. U cilju očuvanja zaštićenih područja, strogo zaštićenih vrsta i ugroženih i rijetkih stanišnih tipova za koje nisu izdvojena područja ekološke mreže izdaju se sljedeći uvjeti zaštite prirode:
 1. u dijelu obuhvata Programa koji se nalazi unutar granica zaštićenog područja Park prirode Lonjsko polje, sve planirane lovne aktivnosti obavljati u suradnji s nadležnom javnom ustanovom za upravljanje zaštićenim područjem,
 2. u zoni radijusa 100 m oko aktivnih gnijezda strogo zaštićenih ptica nije dopušteno provoditi lovne aktivnosti u vrijeme njihovog razmnožavanja,
 3. nije dopušteno uklanjanje gnijezda strogo zaštićenih vrsta ptica; iznimno uklanjanje se može izvršiti temeljem Zakona o zaštiti prirode nakon provedenog postupka izuzeća od zabranjenih radnji sa strogo zaštićenim vrstama,
 4. u slučaju nalaza kolonije šišmiša prekinuti i ne provoditi aktivnosti propisane Programom koje bi mogle uzrokovati njihovo uznemiravanje,

5. u slučaju nalaza nastambe strogo zaštićene vrste vidra (*Lutra lutra*) ili nailaska na vidru ne provoditi aktivnosti propisane Programom i prekinuti provođenje aktivnosti propisane Programom u radijusu od 300 m,
6. nakon donošenja Planova gospodarenja za vrstu divlja mačka (*Felis silvestris*) i dabar (*Castor fiber*), divljom mačkom i dabrom gospodariti sukladno navedenim planovima,
7. svaki pronalazak uginule ili ozlijeđene strogo zaštićene životinjske vrste odmah prijaviti Zavodu za zaštitu okoliša i prirode putem obrasca dostupnog na internetskoj poveznici <https://arcg.is/1CbK98>,
8. u Obrascu za evidentiranje ugroženih i strogo zaštićenih vrsta (dostupan na internetskoj poveznici zavod@mingor.hr) potrebno je evidentirati opažanja i nalaze strogo zaštićenih vrsta te navedeni Obrazac jednom godišnje dostavljati Zavodu za zaštitu okoliša i prirode.

III. Ovo Rješenje objavljuje se na internetskim stranicama Ministarstva.

Obrazloženje

Ministarstvo gospodarstva i održivog razvoja, Uprava za zaštitu prirode zaprimila je 7. svibnja 2024. godine od strane Arvay obrt za šumarstvo i lovstvo, Trojstvena 94, 43000 Bjelovar, izrađivača Programa zaštite divljači za površine izvan lovišta na području Grada Novske za razdoblje od 1. travnja 2024. do 31. ožujka 2034. godine (dalje u tekstu: Program) zahtjev za provođenje prethodne ocjene prihvatljivosti Programa za ekološku mrežu.

U postupku je utvrđeno da je zahtjev nepotpun te je ovo Ministarstvo Zaključkom KLASA: UP/I-352-03/24-05/38, URBROJ: 517-10-2-3-24-2 od 15. svibnja 2024. godine zatražilo nadopunu zahtjeva. Danom stupanja na snagu Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o ustrojstvu i djelokrugu tijela državne uprave (Narodne novine, broj 57/2024), 17. svibnja 2024. godine, Ministarstvo zaštite okoliša i zelene tranzicije preuzima poslove iz djelokruga dosadašnjeg Ministarstva gospodarstva i održivog razvoja koji se odnose na zaštitu prirode. Ovo Ministarstvo zaprimilo je 18. lipnja 2024. godine od izrađivača Programa Arvay obrt za šumarstvo i lovstvo, traženu nadopunu zahtjeva.

U zahtjevu su sukladno članku 48. stavku 2. Zakona o zaštiti prirode dostavljeni podaci o Programu, nositelju izrade Programa, razlozi izrade Programa te pripadajući kartografski prikazi. Uz zahtjev je u tiskanom i elektronskom obliku priložen Nacrt Programa. U provedbi postupka ovo Ministarstvo razmotrilo je predmetni zahtjev i priloženu dokumentaciju te nakon uvida u Uredbu o ekološkoj mreži i nadležnostima javnih ustanova za upravljanje područjima ekološke mreže (Narodne novine, broj 80/19, 119/23) utvrdilo je sljedeće.

Nositelj izrade Programa je Grad Novska, Trg dr. Franje Tuđmana 2, 44330 Novska. Obuhvat Programa odnosi se na područje Grada Novske u Sisačko-moslavačkoj županiji i iznosi 846 ha (šume i šumsko zemljište 0 ha, poljoprivredno zemljište 0 ha, javne površine 37 ha, ograđeni višegodišnji nasadi 6 ha, privredni objekti 0 ha, vodotoci 0 ha, gradske jezgre/gradske stambene površine 803 ha). Program se donosi za vremensko razdoblje od 1. travnja 2024. do 31. ožujka 2034. godine (10 godina).

Razlog za izradu Programa proizlazi iz Zakona o lovstvu (Narodne novine, broj 99/18, 32/19, 32/20) koji propisuje obvezu gospodarenja lovištem i divljači, a gospodarenje obuhvaća uzgoj, zaštitu, lov i korištenje divljači i njezinih dijelova kao i izradu, obnovu i reviziju lovnogospodarskih planova (lovnogospodarskih osnova, program uzgoja divljači i program zaštite divljači). Program zaštite divljači je planski dokument kojim se uređuje zaštita i lov divljači na površinama na kojima je zabranjeno ustanovljenje lovišta.

Vrste divljači koje obitavaju ili se mogu pojaviti na području obuhvata Programa i kao takve su navedene u Programu su jelen obični (*Cervus elaphus*), jelen lopatar (*Dama dama*), srna obična (*Capreolus capreolus*), svinja divlja (*Sus scrofa*), jazavac (*Meles meles*), mačka divlja (*Felis silvestris*), kuna bjelica (*Martes foina*), kuna zlatica (*Martes martes*), dabar (*Castor fiber*), zec obični (*Lepus europaeus*), lisica (*Vulpes vulpes*), čagalj (*Canis aureus*), tvor (*Mustela putorius*), fazan - gnjetlovi (*Phasianus colchicus*), golub grivnjaš (*Columba palumbus*), golub pećinar (*Columba livia*), patka gluhara (*Anas platyrhynchos*), vrana siva (*Corvus corone cornix*), vrana gaćac (*Corvus frugilegus*), svraka (*Pica pica*) i šojka kreštalica (*Garulus glandarius*).

Zahvati, radnje i aktivnosti planirani i navedeni u Programu su prebrojavanje divljači i ostalih životinjskih vrsta prema godišnjoj dinamici; organizacija i rad lovočuvarske službe, obilazak područja obuhvata Programa radi suzbijanja nedozvoljenih radnji u vezi s lovnim gospodarenjem; podjela zaštitnih sredstava korisnicima površina obuhvaćenih Programom radi sprečavanja šteta i njihova edukacija u vezi upotrebe navedenih sredstava; rastjerivanje/izgon divljači te uporaba zaštitnih sredstava i plašila; eventualna upotreba selektivnih živolovki i sokolarenje; eventualni odstrjel divljači uz poštivanje svih zakonskih i podzakonskih akata vezanih za tu aktivnost.

Unutar administrativne granice Grada Novske i unutar obuhvata Programa djelomično se nalazi područje zaštićeno temeljem Zakona o zaštiti prirode Park prirode Lonjsko polje.

Unutar administrativne granice Grada Novske i unutar obuhvata Programa nalaze se područje ekološke mreže, posebno područje očuvanja značajno za vrste i stanišne tipove (PPOVS) HR2000416 Lonjsko polje i područje očuvanja značajno za ptice (POP) HR1000004 Donja Posavina. Na oko 1,1 km udaljenosti od obuhvata Programa nalazi se PPOVS HR2001311 Sava nizvodno od Hrušćice te se na oko 1,2 km udaljenosti od obuhvata Programa nalazi PPOVS HR2000420 Sunjsko polje.

Ciljevi očuvanja za područja ekološke mreže značajna za ptice propisani su Pravilnikom o ciljevima očuvanja i mjerama očuvanja ciljnih vrsta ptica u područjima ekološke mreže (Narodne novine, broj 25/20 i 38/20), za područja očuvanja značajnih za vrste i stanišne tipove propisani su Pravilnikom o ciljevima očuvanja i mjerama očuvanja ciljnih vrsta i stanišnih tipova u područjima ekološke mreže (Narodne novine, broj 111/22), dok su za dio područja dostupni na internetskim stranicama Ministarstva (<https://www.haop.hr/hr/novosti/informacija-o-primjeni-ciljeva-ocuvanja-u-postupcima-ocjene-prihvatljivosti-za-ekolosku>).

Ciljne vrste i stanišni tipovi PPOVS-a HR2000416 Lonjsko polje su veliki tresetar (*Leucorhinia pectoralis*), kiseličin vatreni plavac (*Lycaena dispar*), dvoprugasti kozak (*Graphoderus bilineatus*), jelenak (*Lucanus cervus*), hrastova strizibuba (*Cerambyx cerdo*), piškur (*Misgurnus fossilis*), veliki vodenjak (*Triturus carnifex*), crveni mukač (*Bombina bombina*), barska kornjača (*Emys orbicularis*), širokouhi mračnjak (*Barbastella barbastellus*), dabar (*Castor fiber*), vidra (*Lutra lutra*), četverolisna raznorotka (*Marsilea quadrifolia*), veliki panonski vodenjak (*Triturus dobrogicus*), vijun (*Cobitis elongatoides*), gavčica (*Rhodeus amarus*),

Cucujus cinnaberinus, vrbina šefljica (*Arytrura musculus*), Prirodne eutrofne vode s vegetacijom *Hydrocharition* ili *Magnopotamion* 3150, Poplavne miješane šume *Quercus robur*, *Ulmus laevis*, *Ulmus minor*, *Fraxinus excelsior* ili *Fraxinus angustifolia* 91F0, Aluvijalne šume (*Alno-Padion*, *Alnion incanae*, *Salicion albae*) 91E0*, Subatlantske i srednjoeuropske hrastove i hrastovo-grabove šume *Carpinion betuli* 9160, Hidrofilni rubovi visokih zeleni uz rijeke i šume (*Convolvulion sepilii*, *Filipendulion*, *Senecion fluviatilis*) 6430, Amfibijska staništa *Isoeto-Nanojuncetalia* 3130 te Nizinske košaničnice (*Alopecurus pratensis*, *Sanguisorba officinalis*) 6510.

Ciljne vrste POP-a HR1000004 Donja Posavina su crnoprugasti trstenjak (*Acrocephalus melanopogon*), mala prutka (*Actitis hypoleucos*), vodomar (*Alcedo atthis*), patka kreketaljka (*Anas strepera*), orao klokotaš (*Aquila clanga*), orao kliktaš (*Aquila pomarina*), čaplja danguba (*Ardea purpurea*), žuta čaplja (*Ardeola ralloides*), patka njorka (*Aythya nyroca*), velika bijela čaplja (*Casmerodius albus*), bjelobrada čigra (*Chlidonias hybrida*), crna čigra (*Chlidonias niger*), roda (*Ciconia ciconia*), crna roda (*Ciconia nigra*), eja močvarica (*Circus aeruginosus*), eja strnjarica (*Circus cyaneus*), eja livadarka (*Circus pygargus*), kosac (*Crex crex*), crvenoglavi djetlić (*Dendrocopos medius*), sirijski djetlić (*Dendrocopos syriacus*), crna žuna (*Dryocopus martius*), mala bijela čaplja (*Egretta garzetta*), mali sokol (*Falco columbarius*), crvenonoga vjetruša (*Falco vespertinus*), bjelovrata muharica (*Ficedula albicollis*), šljuka kokošica (*Gallinago gallinago*), ždral (*Grus grus*), štekavac (*Haliaeetus albicilla*), čapljica voljak (*Ixobrychus minutus*), rusi svračak (*Lanius collurio*), sivi svračak (*Lanius minor*), crna lunja (*Milvus migrans*), patka gogoljica (*Netta rufina*), veliki pozviždač (*Numenius arquata*), gak (*Nycticorax nycticorax*), bukoč (*Pandion haliaetus*), škanjac osaš (*Pernis apivorus*), mali vranac (*Phalacrocorax pygmeus*), pršljivac (*Philomachus pugnax*), siva žuna (*Picus canus*), žličarka (*Platalea leucorodia*), crnogri gnjurac (*Podiceps nigricollis*), siva štijoka (*Porzana parva*), riđa štijoka (*Porzana porzana*) mala štijoka (*Porzana pusilla*), bregunica (*Riparia riparia*), jastrebača (*Strix uralensis*), pjegava grmuša (*Sylvia nisoria*), prutka migavica (*Tringa glareola*) te značajne negniježdeće (selidbene) populacije ptica (patka lastarka *Anas acuta*, patka žličarka *Anas clypeata*, kržulja *Anas crecca*, zviždara *Anas penelope*, divlja patka *Anas platyrhynchos*, patka pupčanica *Anas querquedula*, patka kreketaljka *Anas strepera*, lisasta guska *Anser albifrons*, siva guska *Anser anser*, guska glogovnjača *Anser fabalis*, glavata patka *Aythya ferina*, krunata patka *Aythya fuligula*, patka batoglavica *Bucephala clangula*, crvenokljuni labud *Cygnus olor*, liska *Fulica atra*, šljuka kokošica *Gallinago gallinago*, crnorepa muljača *Limosa limosa*, patka gogoljica *Netta rufina*, kokošica *Rallus aquaticus*, crna prutka *Tringa erythropus*, krivokljuna prutka *Tringa nebularia*, crvenonoga prutka *Turinga totanus*, vivak *Vanellus vanellus* i veliki pozviždač *Numenius arquata*).

Ciljne vrste i stanišni tipovi PPOVS-a HR2001311 Sava nizvodno od Hrušćice su obična lisanka (*Unio crassus*), rogati regoč (*Ophiogomphus cecilia*), bolen (*Aspius aspius*), prugasti balavac (*Gymnocephalus schraetser*), veliki vretenac (*Zingel zingel*), mali vretenac (*Zingel streber*), dunavska paklara (*Eudontomyzon vladkovi*), veliki vijun (*Cobitis elongata*), vijun (*Cobitis elongatoides*), bjeloperajna krkušica (*Romanogobio vladkovi*), plotica (*Rutilus virgo*), Prirodne eutrofne vode s vegetacijom *Hydrocharition* ili *Magnopotamion* 3150, Rijeke s muljevitim obalama obraslim s *Chenopodium rubri p.p.* i *Bidens p.p.* 3270 i Aluvijalne šume (*Alno-Padion*, *Alnion incanae*, *Salicion albae*) 91E0*. Ciljne vrste i stanišni tipovi PPOVS-a HR2000420 Sunjsko polje su veliki tresetar (*Leucorhinia pectoralis*), dvoprugasti kozak (*Graphoderus bilineatus*), vidra (*Lutra lutra*), četverolisna raznorotka (*Marsilea quadrifolia*), Subatlantske i srednjoeuropske hrastove i hrastovo-grabove šume *Carpinion betuli* 9160, Poplavne miješane šume *Quercus robur*, *Ulmus laevis*, *Ulmus minor*, *Fraxinus excelsior* ili *Fraxinus angustifolia* 91F0, Prirodne eutrofne vode s vegetacijom *Hydrocharition* ili

Magnopotamion 3150, Amfibijska staništa Isoeto-Nanojuncetea 3130, Nizinske košanice (*Alopecurus pratensis*, *Sanguisorba officinalis*) 6510 i Aluvijalne šume (*Alno-Padion*, *Alnion incanae*, *Salicion albae*) 91E0*.

Životinjske vrste koje se nalaze na popisu divljači (sukladno Zakonu o lovstvu), a ujedno su i ciljne vrste značajne negniježdeće (selidbene) populacije ptica područja ekološke mreže POP HR1000004 Donja Posavina su patka kržulja (*Anas crecca*), patka divlja gluhara (*Anas platyrhynchos*), patka pupčanica (*Anas querquedula*), krunata patka (*Aythya fuligula*), glavata patka (*Aythya ferina*), liska crna (*Fulica atra*), guska glogovnjača (*Anser fabalis*), šljuka kokošica (*Gallinago gallinago*) i guska lisasta (*Anser albifrons*). Od navedenih vrsta Program propisuje gospodarenje s patkom divljom gluharom (*Anas platyrhynchos*) i to na način da će se vršiti samo praćenje i bilježenje njezinog brojnog stanja te nije planirano njezino izlučivanje stoga se može zaključiti da neće biti značajnog negativnog utjecaja na patku divlju gluharom (*Anas platyrhynchos*) kao ciljnu vrstu područja ekološke mreže.

Životinjska vrsta koja se nalazi na popisu divljači (sukladno Zakonu o lovstvu), a ujedno je i ciljna vrsta područja PPOVS-a HR2000416 Lonjsko polje je dabar (*Castor fiber*), ali Programom nije planirano upravljanje dabrom, već samo praćenje i bilježenje njegovog brojnog stanja, stoga se ne očekuje značajni negativan utjecaj Programa na tu vrstu. Dabar je i strogo zaštićena vrsta, proglašena Pravilnikom o strogo zaštićenim vrstama (Narodne novine, br. 144/13, 73/16) te je zaštićen Pravilnikom o lovostaju (Narodne novine, br. 94/19) od 1. siječnja do 31. prosinca, a gospodarit će se u skladu s Planom gospodarenja dabrom u Republici Hrvatskoj i akcijskim planom gospodarenja dabrom za pojedinu lovnu godinu.

Ostale životinjske vrste koje su ciljne vrste navedenih područja ekološke mreže ne nalaze se na popisu divljači pa se može isključiti mogućnost direktnih negativnih utjecaja Programa na njih. Pojedine životinjske vrste koje su ciljne vrste navedenih područja ekološke mreže, a na koje bi lovno gospodarenje moglo imati utjecaj zbog njihovih migracija, potrage za hranom i slično su ptice grabljivice, crna roda, šišmiši i vidra. Sve ptice grabljivice, crna roda, šišmiši i vidra strogo su zaštićeni Pravilnikom o strogo zaštićenim vrstama i u cilju njihove zaštite izdaju se uvjeti zaštite prirode pa se može isključiti mogućnost negativnih utjecaja Revizije Programa na njih.

Vezano za ciljne stanišne tipove navedenih područja ekološke mreže, s obzirom na to da je utjecaj ranije navedenih zahvata, radnji i aktivnosti propisanih Programom malog dosega i provode se povremeno, na pojedinim dijelovima Programa i u kratkim razdobljima, a budući da se planiranim zahvatima, radnjama i aktivnostima u Programu ne mijenjaju stanišni tipovi, ne očekuje se da će zahvati, radnje i aktivnosti propisani Programom uzrokovati gubitak ciljnih staništa područja ekološke mreže i značajno negativno utjecati na pogodnost staništa za ciljne vrste navedenih područja ekološke mreže.

Slijedom navedenog, u provedenom postupku prethodne ocjene prihvatljivosti za ekološku mrežu, a uzevši u obzir zahvate, radnje i aktivnosti planirane Programom kao i njihov opseg, uz pridržavanje važećih zakonskih propisa, može se isključiti mogućnost značajnih negativnih utjecaja Programa na ciljeve očuvanja i cjelovitost područja ekološke mreže i nije potrebno provesti glavnu ocjenu prihvatljivosti za ekološku mrežu te je stoga riješeno kao u izreci. U slučaju izmjena dostavljenog Programa, a koje bi mogle imati značajan negativan utjecaj na područja ekološke mreže, potrebno je ponoviti postupak prethodne ocjene prihvatljivosti Programa za ekološku mrežu.

Ministarstvo zaštite okoliša i energetike Uprava za procjenu utjecaja na okoliš i održivo gospodarenje otpadom očitovale se dopisom (KLASA: 351-03/18-04/487 URBROJ: 517-06-2-1-2-18-2) od 7. svibnja 2018. godine da sukladno odredbama Zakona o zaštiti okoliša (Narodne novine, br. 80/13, 153/13, 78/15, 12/18) lovstvo nije područje za koje se obvezno provode postupci strateške procjene ili ocjene o potrebi strateške procjene utjecaja na okoliš.

Člankom 46. Zakona o zaštiti prirode propisano je da Ministarstvo provodi prethodnu ocjenu i Glavnu ocjenu za strategije, planove i programe koji se pripremaju i/ili donose na državnoj i područnoj (regionalnoj) razini, kao i za one koji se pripremaju i/ili donose na državnoj i područnoj (regionalnoj) razini, a za koje je posebnim propisom kojim se uređuje zaštita okoliša određena obveza strateške procjene ili ocjene o potrebi strateške procjene, dok Upravno tijelo provodi prethodnu ocjenu i Glavnu ocjenu za strategije, planove i programe koji se pripremaju i/ili donose na lokalnoj razini, kao i za one koji se pripremaju i/ili donose na lokalnoj razini, a za koje je posebnim propisom kojim se uređuje zaštita okoliša određena obveza strateške procjene ili ocjene o potrebi strateške procjene.

Članak 48. stavak 5. Zakona o zaštiti prirode propisuje da ako Ministarstvo isključi mogućnost značajnih negativnih utjecaja strategije, plana ili programa na ciljeve očuvanja i cjelovitost područja ekološke mreže, donosi rješenje da je strategija, plan ili program prihvatljiv za ekološku mrežu.

Članak 48. stavak 7. Zakona o zaštiti prirode propisuje da rješenje iz stavaka 5. i 6. navedenog članka sadrži podatke o strategiji, planu ili programu, podatke o ekološkoj mreži, obrazloženje razloga na temelju kojih je isključena mogućnost značajnih negativnih utjecaja na ciljeve očuvanja i cjelovitost područja ekološke mreže ili obrazloženje razloga na temelju kojih je utvrđena obveza provedbe Glavne ocjene.

Članak 48. stavak 8. Zakona o zaštiti prirode propisuje da rješenje iz stavaka 5. i 6. navedenog članka sadrži i uvjete zaštite prirode ako se radi o strategiji, planu ili programu u čijem se obuhvatu nalaze zaštićena područja, strogo zaštićene divlje vrste i/ili ugroženi i rijetki stanišni tipovi za koje nisu izdvojena područja ekološke mreže. U skladu s člankom 51. stavak 2. Zakona o zaštiti prirode ovo Rješenje objavljuje se na mrežnoj stranici Ministarstva.

Uputa o pravnom lijeku

Ovo je Rješenje izvršno u upravnom postupku te se protiv njega ne može izjaviti žalba, ali se može pokrenuti upravni spor pred upravnim sudom na području kojeg tužitelj ima prebivalište, odnosno sjedište. Upravni spor pokreće se tužbom koja se podnosi u roku od 30 dana od dana dostave ovog Rješenja.

Tužba se predaje nadležnom upravnom sudu neposredno u pisanom obliku, usmeno na zapisnik ili se šalje poštom, odnosno dostavlja elektronički.

DOSTAVITI:

1. Grad Novska, Trg dr. Franje Tuđmana 2, 44330 Novska (*R s povratnicom*)
2. Arvay obrt za šumarstvo i lovstvo, Trojstvena 94, 43000 Bjelovar (*R s povratnicom*)

**REPUBLIKA HRVATSKA
MINISTARSTVO POLJOPRIVREDE,
ŠUMARSTVA I RIBARSTVA**

10000 Zagreb, Ul. grada Vukovara 78, P.P. 1034
Telefon: 61 06 111, Telefax: 61 09 201

KLASA: UP/I-323-03/24-02/6
URBROJ: 525-10/610-24-3
Zagreb, 04. srpnja 2024. godine

Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i ribarstva Ulica grada Vukovara 78, 10000 Zagreb, OIB: 76767369197, na temelju članka 47. stavka 1. i članka 48. stavka 3. Zakona o lovstvu (Narodne novine br. 99/18, 32/19 i 32/20), članka 4. Pravilnika o sadržaju, načinu izrade i postupku donošenja, odnosno odobravanja lovnogospodarske osnove, programa uzgoja divljači i programa zaštite divljači (Narodne novine br. 40/06 - 41/13) te članka 96. stavka 1. Zakona o općem upravnom postupku (Narodne novine br. 47/09 i 110/21), povodom zahtjeva Grada Novska, Trg dr. Franje Tuđmana 2, 44330 Novska, OIB: 09112913581, u predmetu davanja suglasnosti na Program zaštite divljači za površine izvan lovišta na području Grada Novske, d a j e

SUGLASNOST

1. Daje se suglasnost na Program zaštite divljači za površine izvan lovišta na području Grada Novske s pridržajem ukidanja.
2. Programom zaštite divljači iz točke 1. ovoga Rješenja utvrđuje se zaštita divljači u razdoblju od 1. travnja 2024. do 31. ožujka 2034. godine u obuhvatu površina na kojima je zabranjeno ustanovljenje lovišta, a kojih površina je, sukladno Zakonu o lovstvu, korisnik Grad Novska.
3. Ovo Rješenje i Zapisnik Povjerenstva sastavni su dijelovi programa zaštite divljači iz točke 1. ovoga Rješenja.
4. Podnositelja zahtjeva se obvezuje, u roku od 30 dana od dana primitka ovoga Rješenja, dostaviti ovom Ministarstvu na ovjeru dva primjerka uvezanog programa zaštite divljači iz točke 1. ovoga Rješenja s priložima i primjerak istog programa u elektroničkom zapisu putem adrese e-pošte SLE@mps.hr.
5. Troškovi za provedbu ispitnog postupka u predmetu davanja suglasnosti na program zaštite divljači iznose 139,36 € (slovima: sto trideset devet eura i trideset šest centi) i uplaćuju se na IBAN Državnog proračuna Republike Hrvatske, broj: HR1210010051863000160, s naznakom model: HR 65 i poziv na broj: 7005-191-1079-0019.
6. Zakonito rješenje kojim je stranka stekla kakvo pravo može se ukinuti u cijelosti ili djelomično ako sadržava pridržaj ukidanja, a stranka nije ispunila obvezu iz rješenja ili je nije ispunila u roku.

Obrazloženje

Grad Novska podnio je ovom Ministarstvu zahtjev, zaprimljen 8. veljače 2024. godine, kojim traži da se obavi pregled elaborata programa zaštite divljači za Grad Novsku, radi davanja suglasnosti.

U provedbenom postupku, Povjerenstvo ovog Ministarstva, osnovano za pregled predmetnog elaborata Odlukom o osnivanju Povjerenstva (KLASA: UP/I-323-03/24-02/6 URBROJ: 525-10/610-24-2 od 26. veljače 2024. godine) na sjednici održanoj 4. lipnja 2024. godine, pregledalo je dostavljeni elaborat iz točke 1. ovoga Rješenja o čemu je sastavljen Zapisnik. Točkom 2. Zaključka predmetnog Zapisnika utvrđeno je da je predloženi elaborat potrebno dopuniti ocjenom prihvatljivosti za ekološku mrežu.

Podnositelj zahtjeva ishodio je Rješenje KLASA: UP/I-352-03/24-05/38 URBROJ: 517-10-2-3-24-4 od dana 27. lipnja 2024. godine da je lovnogospodarski plan prihvatljiv za ekološku mrežu.

S obzirom na to da je elaborat iz točke 1. ovoga Rješenja, izrađen u skladu s prethodno navedenim propisima, valjalo je na temelju članka 96. stavka 1. Zakona o općem upravnom postupku riješiti kao u izreci. Sukladno članku 130. stavku 1. istog Zakona, zakonito rješenje kojim je stranka stekla kakvo pravo može se ukinuti u cijelosti ili djelomično ako sadržava pridržaj ukidanja, a stranka nije ispunila obvezu iz rješenja ili je nije ispunila u roku.

Odredbom točke II. Odluke o utvrđivanju visine naknade za provedbu postupaka pregleda i odobrenja lovnogospodarske osnove, programa uzgoja divljači i njihove revizije te davanje suglasnosti na program zaštite divljači i njihovih revizija za rad Povjerenstva pri pregledu elaborata lovnogospodarske osnove (KLASA: 323-01/13-01/265, URBROJ: 525-11/1032-13-1 od 14. studenoga 2013. godine), određeno je da troškovi iznose 139,36 € (slovima: sto trideset devet eura i trideset šest centi) i idu na teret podnositelja zahtjeva. Podnositelj zahtjeva je postupio u skladu s točkom 5. ovoga Rješenja i uplatio dana 31. siječnja 2024. godine troškove u cijelosti.

Prema članku 8. Zakona o upravnim pritojbama (Narodne novine br. 115/16) podnositelj zahtjeva oslobođen je od plaćanja pristojbi.

Uputa o pravnom lijeku:

Sukladno članku 47. stavku 2. Zakona o lovstvu, protiv ovoga Rješenja nije dopuštena žalba, već se može pokrenuti upravni spor, tužbom kod mjesno nadležnog upravnog suda, u roku 30 dana od dana dostave Rješenja.

DOSTAVITI:

1. Grad Novska
Trg dr. Franje Tuđmana 2, 44330 Novska
2. Pismohrana.

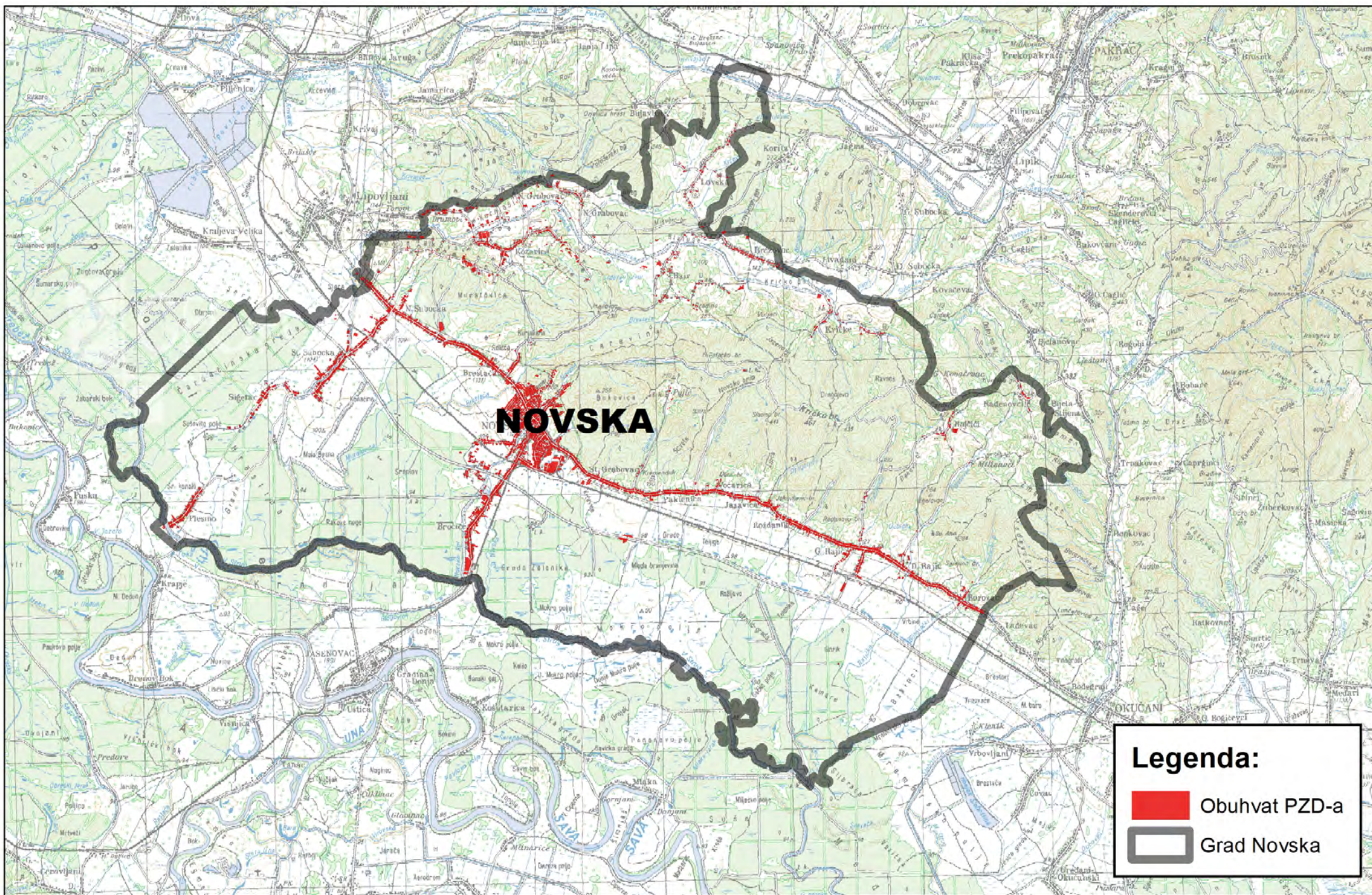
O tome obavijest:

Upravi za financijske poslove i javnu nabavu

RAVNATELJICA UPRAVE

dr. sc. Renata Ojurović

KARTA OBUHVATA EKOLOŠKE MREŽE

Legenda:

 Grad Novska

 Obuhvat PZD-a

POP (Područja očuvanja značajna za ptice)

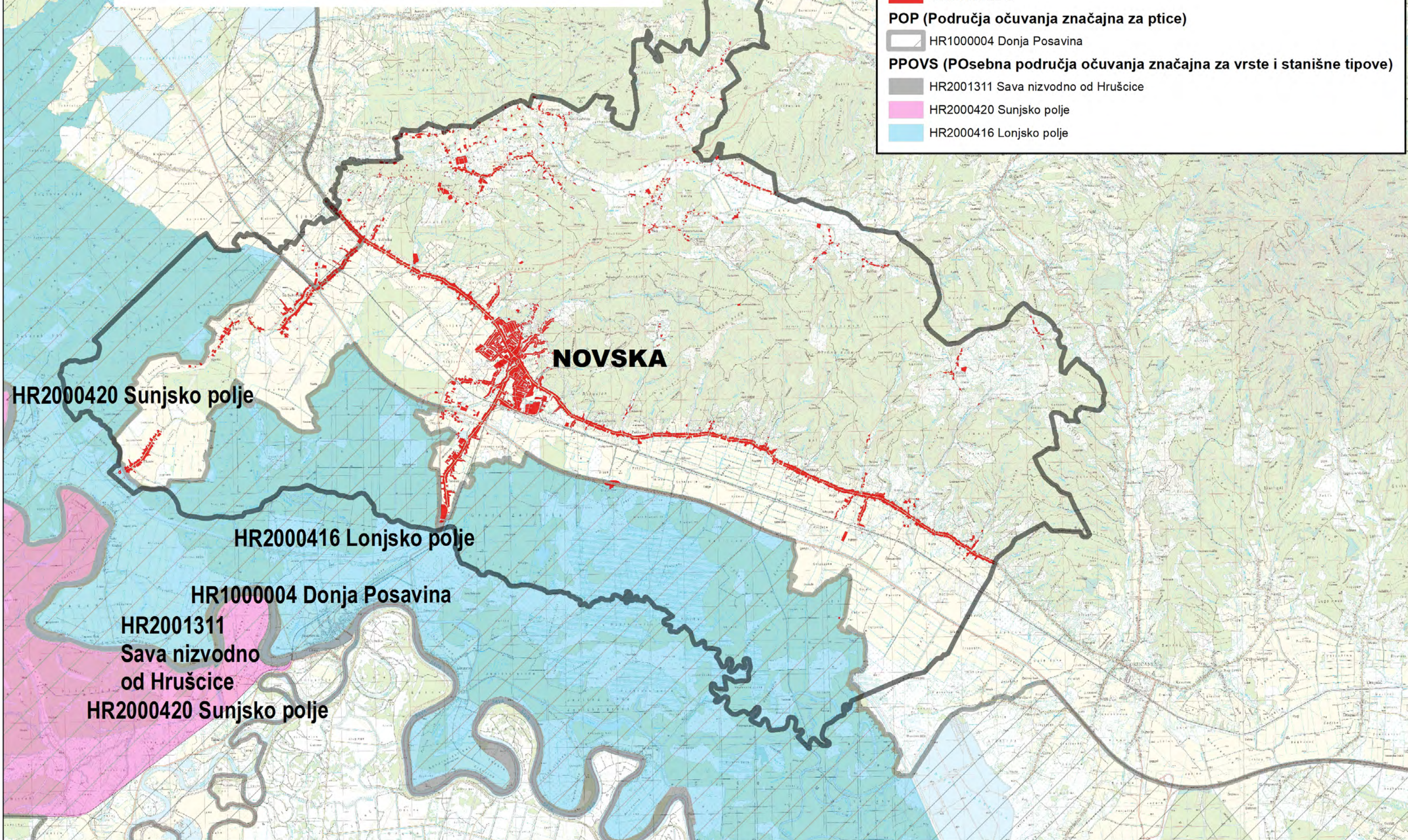
 HR1000004 Donja Posavina

PPOVS (POsebna područja očuvanja značajna za vrste i stanišne tipove)

 HR2001311 Sava nizvodno od Hrušćice

 HR2000420 Sunjsko polje

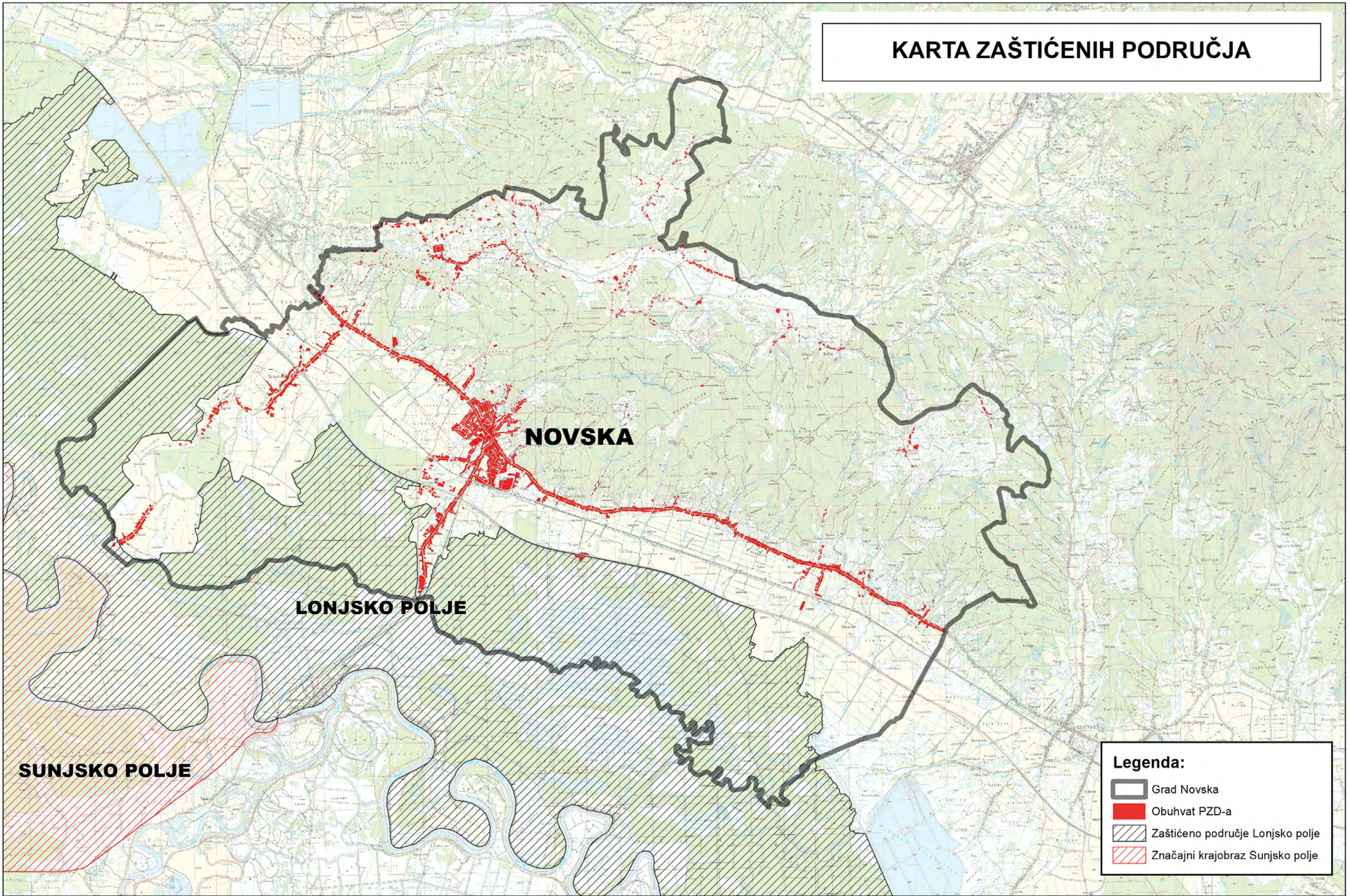
 HR2000416 Lonjsko polje

0 2.5 5 10 kilometara

KARTA ZAŠTIĆENIH PODRUČJA

- Legenda:**
- Grad Novska
 - Obuhvat PZD-a
 - Zaštićeno područje Lonjsko polje
 - Značajni krajobraz Sunjsko polje

0 2.5 5 10 kilometara

